

Αξιολόγηση Επιπτώσεων των RIS3 των ΠΕΠ 2014-2020:
**Σεμινάριο Παρουσίασης Ευρημάτων &
Επικύρωσης Συμπερασμάτων**

Δρ Γιάννης Τόλιας
Υπεύθυνος Έργου

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Διάρθρωση του σεμιναρίου

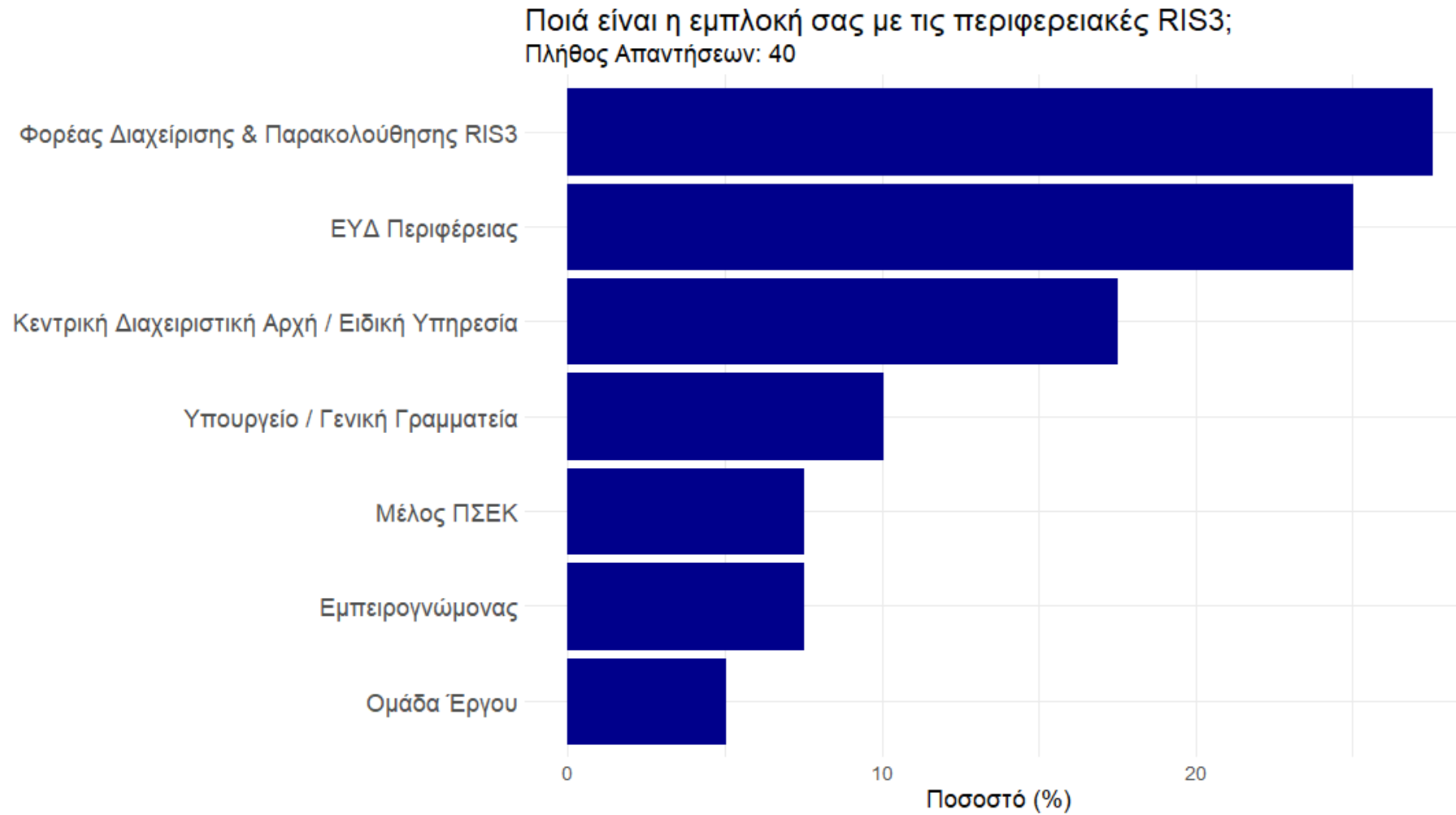
Σύνοψη της μεθοδολογίας για την αξιολόγηση

Γενική εικόνα

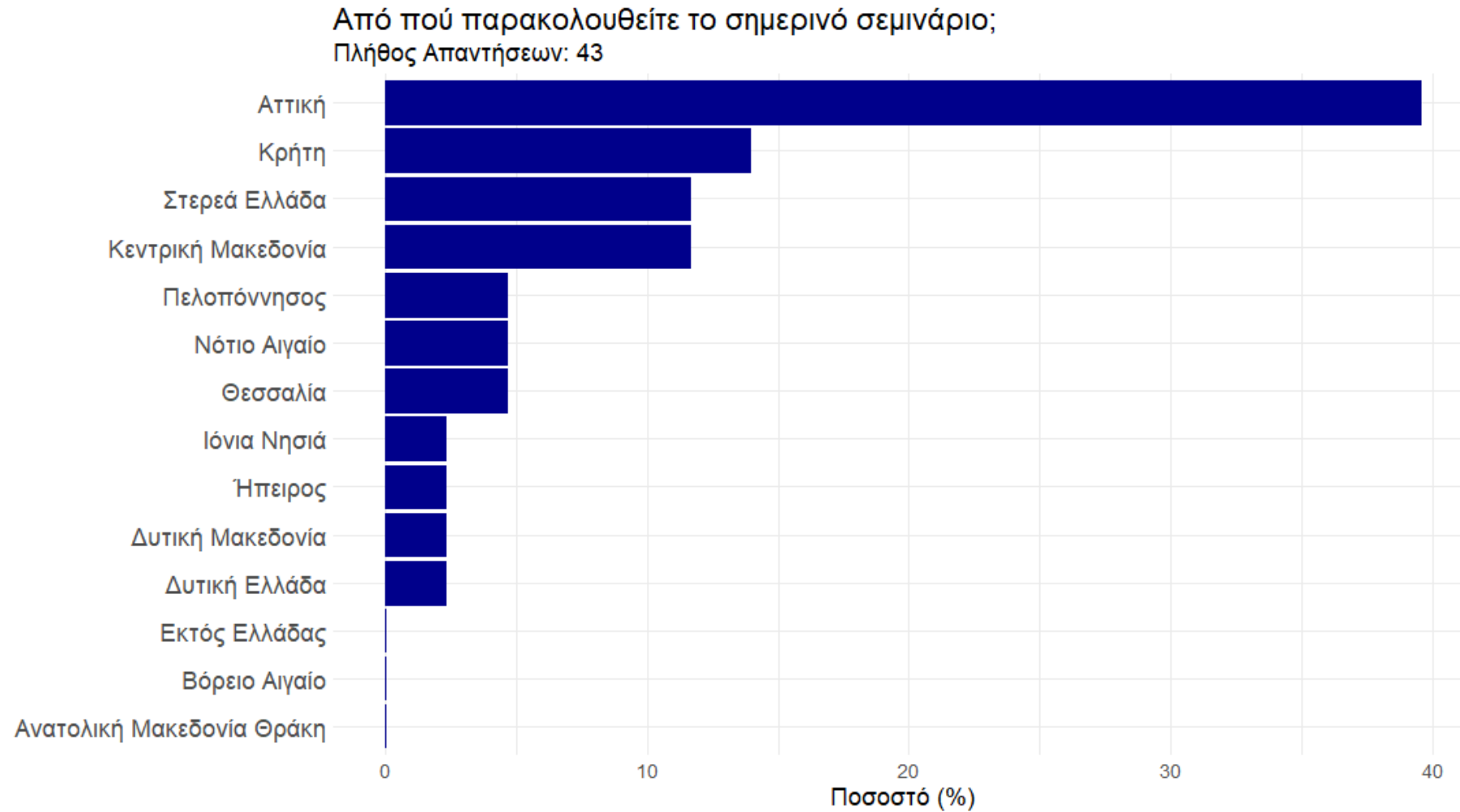
Απαντήσεις στα αξιολογικά ερωτήματα & επικύρωση των συμπερασμάτων

Συζήτηση

Ανάδραση από το κοινό

Ανάδραση από το κοινό

Πρώτο Μέρος

ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Αντικείμενο & πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης

Αντικείμενο της σύμβασης είναι η αξιολόγηση των επιπτώσεων των Στρατηγικών Έξυπνης Ειδίκευσης (RIS3) των ΠΕΠ 2014-2020 και ειδικότερα να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις από τις δράσεις Έξυπνης Εξειδίκευσης που προβλέπονται στο πλαίσιο των Θεματικών Στόχων:

- 1 (Επενδυτικές προτεραιότητες 1α, 1β),
- 2 (Επενδυτικές προτεραιότητες 2α, 2β),
- 3 (Επενδυτικές προτεραιότητες 3α, 3γ, 3δ) και
- 8 (Επενδυτική προτεραιότητα 8γ)

για κάθε ΠΕΠ μέσω της συμβολής των συγχρηματοδοτούμενων έργων στην ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας, ή/και την εφαρμογή προϊόντων έρευνας/τεχνολογίας στον επιχειρηματικό ιστό της κάθε Περιφέρειας.

Η αξιολόγηση θα εκτιμήσει τις επιπτώσεις από την εφαρμογή της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης μόνο κατά το μέρος εκείνο που σχετίζεται με τις επιπτώσεις που προκύπτουν από την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων που περιλαμβάνονται στο κάθε Περιφερειακό Πρόγραμμα, με έμφαση στα ζητήματα που θα πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν κατά το σχεδιασμό και την εφαρμογή των αντίστοιχων παρεμβάσεων στην περίοδο 2021 – 2027

Η χρονική εξέλιξη της αξιολόγησης

28.4.2023

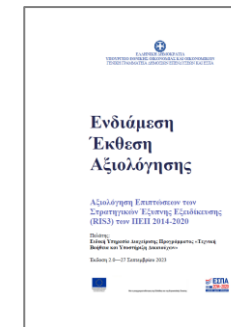
Σύμβαση
Έναρξη

28.6.2023

Οριστικοποίηση αξιολογικών ερωτημάτων &
Σχεδίου Αξιολόγησης
Ορισμός πηγών και ειδών δεδομένων
Αρχική τυπολογία εργαλείων πολιτικής

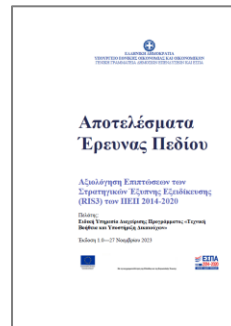
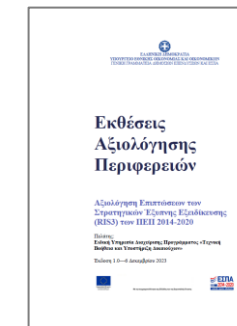
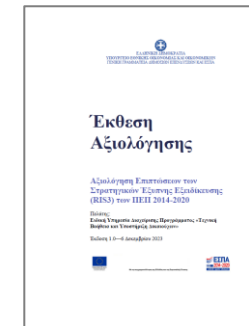
28.9.2023

Οριστικοποίηση εργαλείων έρευνας
Πιλοτική εφαρμογή του Σχεδίου Αξιολόγησης
στη Δυτική Μακεδονία
Συγκέντρωση, καθαρισμός, ομογενοποίηση
δεδομένων
Online έρευνα πεδίου ωφελούμενων
Έναρξη συγκέντρωσης στοιχείων από τις 12
Περιφέρειες

7.12.2023

28.12.2023

Θέματα αξιολόγησης & αξιολογικά ερωτήματα

Αποτελεσματικότητα	A1. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν οι δράσεις των ΠΣΕΕ τα αναμενόμενα αποτελέσματα σε επίπεδο δεικτών; A2. Σε ποιο βαθμό ήταν αποτελεσματική η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης στις Περιφέρειες; A3. Σε ποιο βαθμό η χρονική διάσταση της υποστήριξης από τα ΠΕΠ προς τις ΠΣΕΕ υλοποιήθηκε όπως είχε σχεδιαστεί; Ποιοι ήταν οι παράγοντες που οδήγησαν σε τυχόν αποκλίσεις; A4. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν οι δράσεις των ΠΣΕΕ τις αναμενόμενες εκροές; A5. Ποιοι ήταν οι κύριοι παράγοντες που επηρέασαν τη συνολική αποτελεσματικότητα;
Αποδοτικότητα	B1. Σε ποιο βαθμό η ένταση της χρηματοδότησης ήταν επαρκής για να δημιουργήσει επιπτώσεις; B2. Αξιοποιήθηκαν πιθανές συνέργειες ή οικονομίες κλίμακας με τομεακά ή ευρωπαϊκά προγράμματα;
Συνοχή	Γ1. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν επικαλυπτόταν με αντίστοιχα που ενεργοποιήθηκαν μέσω των τομεακών προγραμμάτων, ιδίως του ΕΠΑνΕΚ; Γ2. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν μέσω των ΠΕΠ επικαλυπτόταν με αντίστοιχα που ενεργοποιήθηκαν εκτός των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ);
Συνάφεια	Δ1. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από τα ΠΕΠ κάλυπταν τις διαπιστωμένες ανάγκες που αναφέρονται στις ΠΣΕΕ; Δ2. Σε ποιο βαθμό οι επενδύσεις των ΠΕΠ μέσω των ΘΣ1,2,3 και 8 τροφοδότησαν δράσεις που υποστήριζαν τις ΠΣΕΕ;
Προστιθέμενη αξία	Ε1. Σε ποιο βαθμό θα είχαν επιτευχθεί οι στόχοι των ΠΣΕΕ χωρίς την υποστήριξη των ΠΕΠ;
Επιπτώσεις	ΣΤ1. Σε ποιο βαθμό οδήγησαν οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ στα αναμενόμενα άμεσα και μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα; ΣΤ2. Σε ποιο βαθμό αναμένεται να οδηγήσουν οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ σε διατηρήσιμα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα; ΣΤ3. Σε ποιο βαθμό οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ ήταν συμβατές με τη χωρική κατανομή της οικονομικής δραστηριότητας σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας;

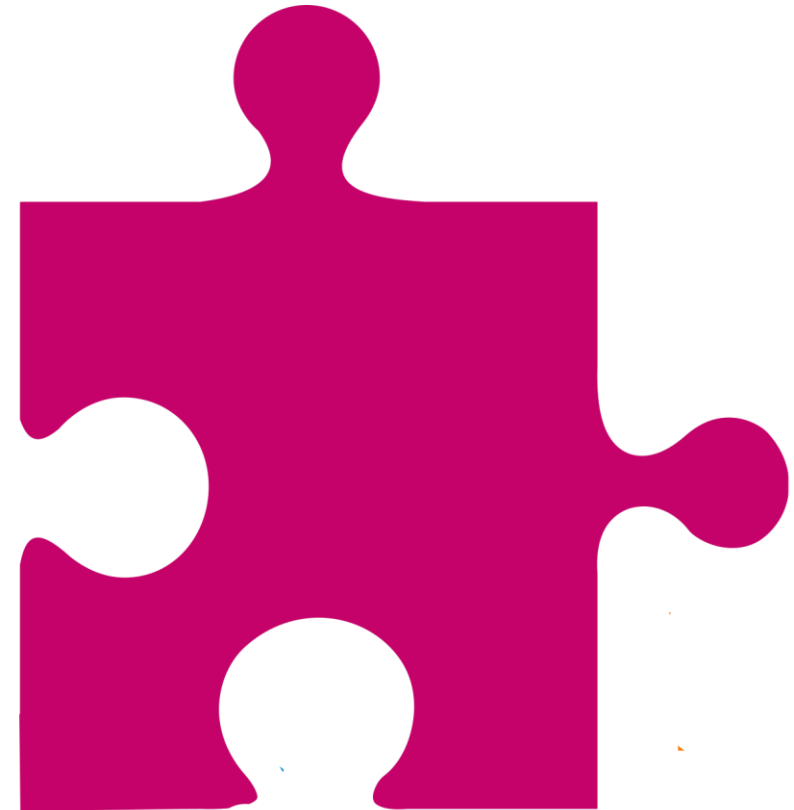
Σχέδιο Αξιολόγησης

Αξιολογικό Ερώτημα	Κριτήρια Αξιολόγησης	Δείκτες	Υπολογισμός Δείκτη	Πηγές Δεδομένων	Μέθοδος Ανάλυσης
A1. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν οι δράσεις των ΠΣΕΕ τα αναμενόμενα αποτελέσματα σε επίπεδο δεικτών;	A1.1 Ποσοτική εκτίμηση της προόδου επίτευξης των δεικτών αποτελεσμάτων με βάση στατιστικά δεδομένα	A1.1.1 Ποσοστό επίτευξης τιμών στόχου για το 2023 ανά ειδικό στόχο του ΠΕΠ	A1.1.1 = Τελευταία διαθέσιμη τιμή δείκτη αποτελέσματος με βάση επίσημα δεδομένα / Τιμή στόχου 2023 στο τελικό κείμενο του ΠΕΠ	Ετήσιες αναφορές των ΠΕΠ για το 2022 (AIR) και των ΠΣΕΕ Regional Innovation Scoreboard Επίσημα στατιστικά δεδομένα	Περιγραφικά στατιστικά Ανάλυση Κειμένων
	A1.2 Ποιοτική εκτίμηση της συνεισφοράς των ΠΕΠ στους δείκτες αποτελεσμάτων	A1.2.1 Ποιοτική εκτίμηση ειδικών ή ΕΥΔ ή συμμετόχων	A1.2.1 = Ποιοτική εκτίμηση συνεισφοράς του ΠΕΠ στην τιμή του αριθμητή του Α.1.1.1 σε πενταβάθμια κλίμακα Likert	Εκτιμήσεις των ΕΥΔ για τη συνεισφορά των ΠΕΠ στην επίτευξη των τιμών-στόχων	Ποιοτική ανάλυση
A2. Σε ποιο βαθμό ήταν αποτελεσματική η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης στις Περιφέρειες;	A2.1 Βαθμός ενσωμάτωσης των εργαλείων πολιτικής που προτάθηκαν από τις ΔΕΑ στα αντίστοιχα Σχέδια Δράσης των ΠΣΕΕ	A2.1.1 Ποσοστό εργαλείων πολιτικής που προτάθηκαν από τις ΔΕΑ και ενσωματώθηκαν στα Σχέδια Δράσης.	A2.1.1 = Αριθμός Εργαλείων Πολιτικής που μετρήθηκαν στα κείμενα της ΔΕΑ / Σύνολο Εργαλείων Πολιτικής στο Σχέδιο Δράσης της ΠΣΕΕ	Αναφορές για τη ΔΕΑ στα κείμενα των ΠΣΕΕ ή αντίστοιχα Κείμενα ΠΣΕΕ Εκθέσεις αναφοράς πεπραγμένων ΠΣΕΕ Ημι-δομημένες συνεντεύξεις	Περιγραφικά στατιστικά Ανάλυση Κειμένων Ποιοτική ανάλυση
		A2.1.2 Ποιοτική εκτίμηση από τα στελέχη του Συστήματος Διακυβέρνησης της ΠΣΕΕ	A2.1.2 = Εκτίμηση του δείκτη Α2.1.1 σε πενταβάθμια κλίμακα Likert		
	A2.2 Βαθμός ενεργοποίησης εργαλείων πολιτικής που είχαν προβλεφθεί στο Σχέδιο Δράσης κάθε ΠΣΕΕ από το αντίστοιχο ΠΕΠ	A2.2.1 Ποσοστό εργαλείων πολιτικής που προτάθηκαν στα Σχέδια Δράσης και υιοθετήθηκαν από το ΠΕΠ.	A2.2.1 = Αριθμός Εργαλείων Πολιτικής που μετρήθηκαν στα Σχέδια Δράσης κάθε ΠΣΕΕ για τους ΘΣ1,2,3 & 8 / Σύνολο Εργαλείων Πολιτικής στο ΠΕΠ για τους ΘΣ1,2,3 & 8	Κείμενα ΠΕΠ και ΠΣΕΕ Ημι-δομημένες συνεντεύξεις	Περιγραφικά στατιστικά Ανάλυση Κειμένων Ποιοτική ανάλυση
		A2.2.2 Ποιοτική εκτίμηση από τα στελέχη του Συστήματος Διακυβέρνησης της ΠΣΕΕ και τις ΕΥΔ	A2.2.2 = Εκτίμηση του δείκτη Α2.2.1 σε πενταβάθμια κλίμακα Likert		

Η ιδέα πίσω από τη χρήση των Εργαλείων Πολιτικής

Τα Εργαλεία Πολιτικής περιγράφουν ομάδες παρεμβάσεων με **γνωστή Θεωρία της Αλλαγής**:

- Ανάγκες
- Κατηγορίες ωφελοούμενων
- Δραστηριότητες
- Εκροές
- Άμεσα αποτελέσματα
- Μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα
- Επιπτώσεις
- Παράγοντες που επηρεάζουν κάθε στάδιο του κύκλου ζωής τους (εισροές → εκροές → αποτελέσματα → επιπτώσεις)

Παράδειγμα: ΕΠ02 Ενίσχυση Υποδομών για Έρευνα (ΘτΑ)

Εισροές	Δραστηριότητες	Εκροές	Άμεσα αποτελέσματα	Ενδιάμεσα αποτελέσματα	Επιπτώσεις
Επιχορηγήσεις για την δημιουργία και τον εκσυγχρονισμό ή την προμήθεια επιστημονικού εξοπλισμού σε ΑΕΙ ή ΕΚ	Υποστήριξη του εκσυγχρονισμού των υποδομών για έρευνα ή επενδύσεις σε επιστημονικό εξοπλισμό	Δημιουργία ή εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων (π.χ., κτίρια, εργαστήρια,...) και προμήθεια νέου επιστημονικού εξοπλισμού (π.χ., επιστημονικά όργανα ή συσκευές) σε υφιστάμενες ερευνητικές υποδομές ΑΕΙ ή ΕΚ	Βελτίωση της φέρουσας ικανότητας για έρευνα σε ΑΕΙ/ΕΚ Βελτίωση των συνθηκών για έρευνα και διδασκαλία βασισμένη σε έρευνα	Βελτιωμένη ικανότητα των ερευνητικών οργανισμών να διεξάγουν έρευνα υψηλού επιπέδου Βελτιωμένη ελκυστικότητα και ανταγωνιστικότητα των ερευνητικών οργανισμών σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο	Βελτιωμένη ικανότητα για έρευνα και καινοτομία που οδηγεί σε μεγαλύτερη ερευνητική ανταγωνιστικότητα. Συνεισφορά στην οικονομία που βασίζεται στη γνώση, και συνεπώς επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης
Προϋποθέσεις	Οι ωφελούμενοι μπορούν να εξασφαλίσουν την απρόσκοπτη εκτέλεση των σχετικών δημοσίων συμβάσεων (κατασκευαστικά ή προμήθειες) Υπάρχει ξεκάθαρο πλαίσιο στην ΕΥΔ για την επιλογή έργων υψηλής ποιότητας και συνάφειας με τις τοπικές ανάγκες	Η χρηματοδότηση διατίθεται έγκαιρα και σύμφωνα με ομαλές διαδικασίες Οι ωφελούμενοι έχουν επαρκείς ικανότητες για να ενσωματώσουν τις εκσυγχρονισμένες υποδομές ή τον ερευνητικό εξοπλισμό στη λειτουργία τους			
Υποστηρικτικοί Παράγοντες			Η υποδομή για έρευνα ενισχύεται από άλλες περιφερειακές, εθνικές ή διεθνείς πηγές χρηματοδότησης Αξιοποιούνται συνέργειες με δράσεις ανάπτυξης ανθρώπινων πόρων για την έρευνα	Η υποδομή συνεργάζεται με επιχειρήσεις που αξιοποιούν τον εξοπλισμό και τις υπηρεσίες της Οι επενδύσεις σε ερευνητικές υποδομές είναι μέρος μίας ευρύτερης αναπτυξιακής στρατηγικής στην Περιφέρεια	
Κίνδυνοι		Πολυπλοκότητα νομοθεσίας δημοσίων συμβάσεων μπορεί να οδηγήσει σε καθυστερήσεις	Οι κανόνες Κρατικών Ενισχύσεων εμποδίζουν την άμεση συνεργασία με επιχειρήσεις	Οι ωφελούμενοι δεν έχουν επαρκείς πόρους (ανθρώπινους και υλικούς) για να αξιοποιήσουν την υποδομή	

ΕΠ2: Ενίσχυση υποδομών για έρευνα

Βαθμός υιοθέτησης: **6 Περιφέρειες**

Αριθμός έργων: **59**

Δημόσια Δαπάνη (Συμβάσεις): **€36,93εκατ.**

Εισροές	Δραστηριότητες	Εκροές	Άμεσα Αποτελέσματα	Ενδιάμεσα Αποτελέσματα	Επιπτώσεις
Επιχορηγήσεις για την δημιουργία και τον εκσυγχρονισμό ή την προμήθεια επιστημονικού εξοπλισμού σε ΑΕΙ ή ΕΚ	Υποστήριξη του εκσυγχρονισμού των υποδομών για έρευνα ή επενδύσεις σε επιστημονικό εξοπλισμό	Δημιουργία ή εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων (π.χ., κτίρια, εργαστήρια,...) και προμήθεια νέου επιστημονικού εξοπλισμού (π.χ., επιστημονικά όργανα ή συσκευές) σε υφιστάμενες ερευνητικές υποδομές ΑΕΙ ή ΕΚ	X Αυξήθηκε η επιφάνεια των εγκαταστάσεων που είναι διαθέσιμες για ερευνητικούς σκοπούς	● Οι αναβαθμισμένες εγκαταστάσεις ή/και ο νέος εξοπλισμός μας βοήθησαν να προσελκύσουμε καλύτερους υποψήφιους διδάκτορες ή/και μεταδιδάκτορες	● Βελτιωμένη ικανότητα για έρευνα και καινοτομία που οδηγεί σε μεγαλύτερη ερευνητική ανταγωνιστικότητα.
			● Εκσυγχρονίστηκαν οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις που είναι διαθέσιμες για ερευνητικούς σκοπούς χωρίς αύξηση της επιφάνειάς τους	● Λόγω του επιστημονικού εξοπλισμού που αποκτήθηκε από το έργο αυξήθηκε ο αριθμός των ερευνητικών δημοσιεύσεων του Φορέα μας	● Συνεισφορά στην οικονομία που βασίζεται στη γνώση, και συνεπώς επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης
			● Αποκτήθηκε επιστημονικός εξοπλισμός που μας επιτρέπει να κάνουμε έρευνα/πειράματα/δοκιμές που κάναμε και στο παρελθόν	● Μετά την ολοκλήρωση του έργου, οι ερευνητικές δημοσιεύσεις του Φορέα μας υποβάλλονται σε διεθνή περιοδικά ή συνέδρια με μεγαλύτερη απήχηση ή κύρος σε σχέση με το παρελθόν	
			● Αποκτήθηκε επιστημονικός εξοπλισμός που θα μας επιτρέψει να κάνουμε έρευνα/πειράματα/δοκιμές που δεν μπορούσαμε να κάνουμε στο παρελθόν	● Μετά την ολοκλήρωση του έργου, αυξήθηκαν σε σχέση με το παρελθόν τα έσοδα του Φορέα μας από παροχή υπηρεσιών	
			● Αξιοποιείται ήδη ο επιστημονικός εξοπλισμός που αποκτήθηκε για να κάνουμε έρευνα/πειράματα/δοκιμές που δεν μπορούσαμε να κάνουμε στο παρελθόν	● Μετά την ολοκλήρωση του έργου υποβάλαμε προτάσεις για χρηματοδοτούμενα ερευνητικά έργα σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο	
			● Αξιοποιείται ήδη ο επιστημονικός εξοπλισμός που αποκτήθηκε για να κάνουμε έρευνα/πειράματα/δοκιμές σε μεγαλύτερη κλίμακα σε σχέση με το παρελθόν	● Μετά την ολοκλήρωση του έργου εξασφάλισαμε ερευνητική χρηματοδότηση από εθνικά ή ευρωπαϊκά προγράμματα	
			● Αξιοποιείται ήδη ο επιστημονικός εξοπλισμός που αποκτήθηκε για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών	● Μετά την ολοκλήρωση του έργου, καταθέσαμε μία ή περισσότερες αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας στην Ελλάδα ή το εξωτερικό	
			● Αξιοποιείται ήδη ο επιστημονικός εξοπλισμός που αποκτήθηκε για να εκπαιδεύουμε μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες σε νέες τεχνικές και μεθόδους	● Μετά την ολοκλήρωση του έργου, ιδρύσαμε εταιρεία τεχνοβλαστό (spin-off).	
			● Αξιοποιείται ήδη ο επιστημονικός εξοπλισμός που αποκτήθηκε για να εκπαιδεύουμε προπτυχιακούς φοιτητές		
			● Αξιοποιείται ήδη ο επιστημονικός εξοπλισμός που αποκτήθηκε για να προσφέρουμε νέες υπηρεσίες σε επιχειρήσεις ή δημόσιους φορείς		

Επικύρωση της Θεωρίας της Αλλαγής

Ως αποτέλεσμα του έργου, αυξήθηκε η επιφάνεια των εγκαταστάσεων που είναι διαθέσιμες για ερευνητικούς σκοπούς

Ως αποτέλεσμα του έργου, εκσυγχρονίστηκαν υφιστάμενες εγκαταστάσεις που είναι διαθέσιμες για ερευνητικούς σκοπούς χωρίς αύξηση της επιφάνειάς τους

Πραγματοποιήθηκε	Αναμένεται στο μέλλον	Δεν θα πραγματοποιηθεί	Μη εφαρμόσιμο
7	1	2	10
17	0	1	2

Έγκυρα

Άκυρα

Όταν **#Έγκυρα** > **#Άκυρα**, επιβεβαιώνεται η πρόταση της ΘτΑ

Βαθμός Υλοποίησης (άμεσα) = $100 \times \frac{\text{\#Πραγματοποιήθηκε}}{\text{\#Έγκυρα}}$

Βαθμός Υλοποίησης (μεσοπρόθεσμα) = $100 \times \frac{(\text{\#Πραγματοποιήθηκε} + \text{\#Αναμένεται})}{\text{\#Έγκυρα}}$

Κατάλογος των Εργαλείων Πολιτικής

Ενεργό	ΘτΑ	Τίτλος
✗	[1]	ΕΠ01: Ενίσχυση υποδομών για εκπαίδευση
✓	[1]	ΕΠ02: Ενίσχυση υποδομών για έρευνα
✓	[1]	ΕΠ03: Επενδύσεις σε υποδομές Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας
✓	[1]	ΕΠ04: Ενίσχυση ερευνητικών δραστηριοτήτων σε Πανεπιστήμια ή Ερευνητικά Κέντρα
✓	[1]	ΕΠ05: Συνεργατικά Έργα ΕΤΑΚ
✓	[1]	ΕΠ06: Δραστηριότητες έρευνας στις επιχειρήσεις
✓	[1]	ΕΠ07: Έμμεση στήριξη μεταφοράς τεχνολογίας
✓	[1]	ΕΠ08: Υποστήριξη επιχειρηματικών επενδύσεων για την υιοθέτηση καινοτομιών
✗	[1]	ΕΠ09: Ενίσχυση ικανοτήτων για καινοτομία στις επιχειρήσεις
✗	[2]	ΕΠ10: Ίδρυση νέων καινοτόμων επιχειρήσεων
✓	[2]	ΕΠ11: Διεθνοποίηση επιχειρήσεων
✓	Νέο	ΕΠ12: Ψηφιακή αναβάθμιση επιχειρήσεων
✓	Νέο	ΕΠ13: Ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινων πόρων για την έξυπνη εξειδίκευση
✓	[2]	ΕΠ14: Επιταχυντής επιχειρηματικών ιδεών
✓	Νέο	ΕΠ15: Κίνητρα για την απασχόληση ανέργων με υψηλά τυπικά προσόντα
✓	Νέο	ΕΠ16: Υποστήριξη τοπικών οικοσυστημάτων καινοτομίας

[1] Prognos, CSIL & Visionary Analytics, «Ex post evaluation of Cohesion policy programmes 2014-2020 financed by the ERDF: WP4-Research, Technological Development and Innovation,» Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2023.

[2] CSIL & Prognos, «Ex post evaluation of Cohesion policy programmes 2014-2020 financed by the ERDF: WP6-SME Support,» Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2022.

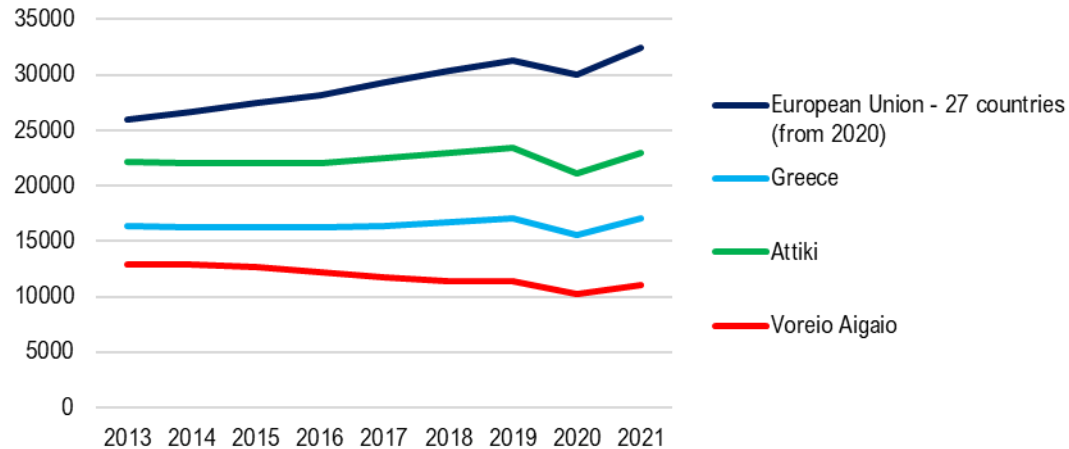
Δεύτερο Μέρος

Η ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

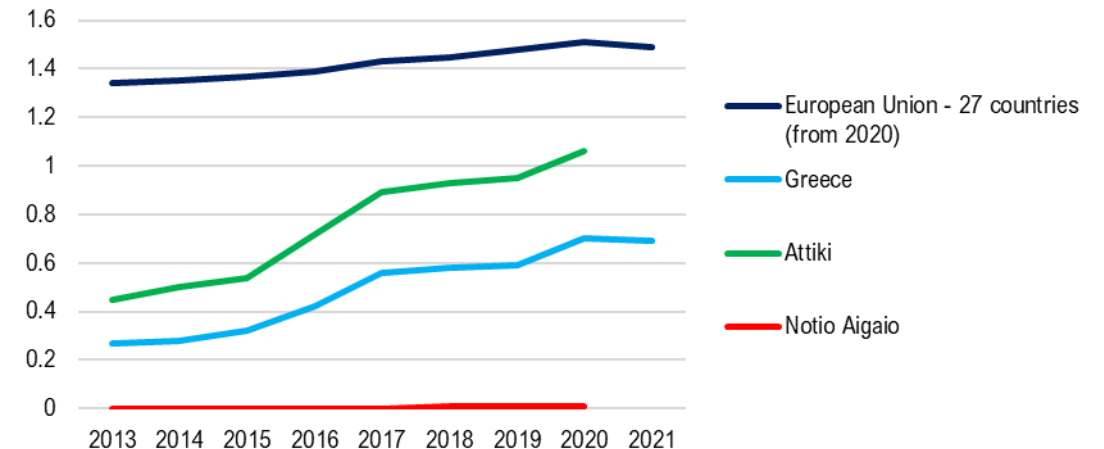

Από το 2014 μέχρι το 2022, παρά τη βελτίωση σε επιμέρους δείκτες, η ανάπτυξη ήταν αναιμική και η απόκλιση με την ΕΕ27 διευρύνεται

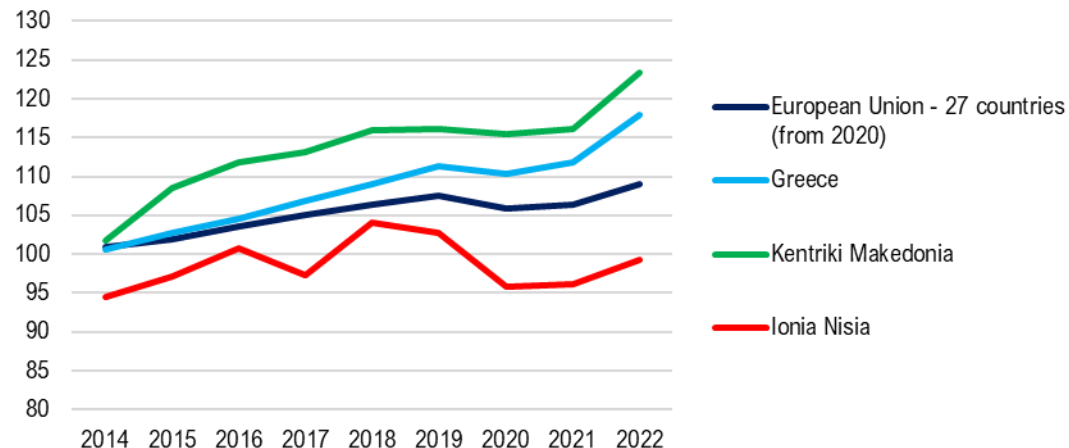
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ

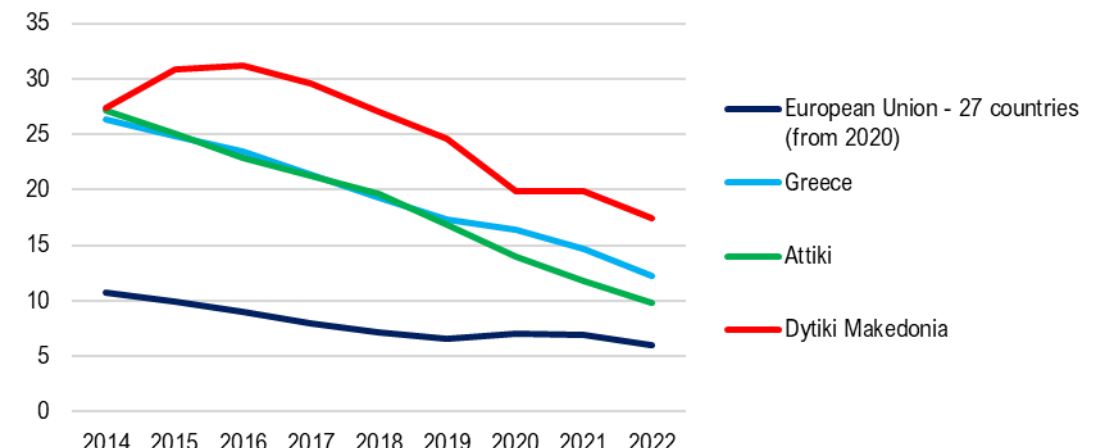
Δαπάνες Ε&Α των Επιχειρήσεων (% του ΑΕΠ)

Θέσεις εργασίας (2013=100)

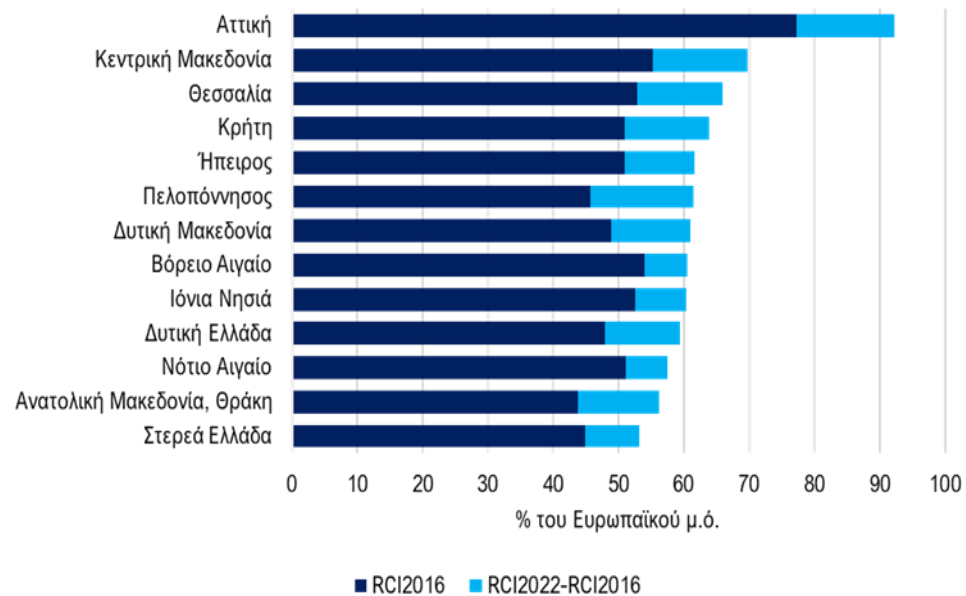

Ποσοστό ανέργων ηλικίας 20-64 ετών

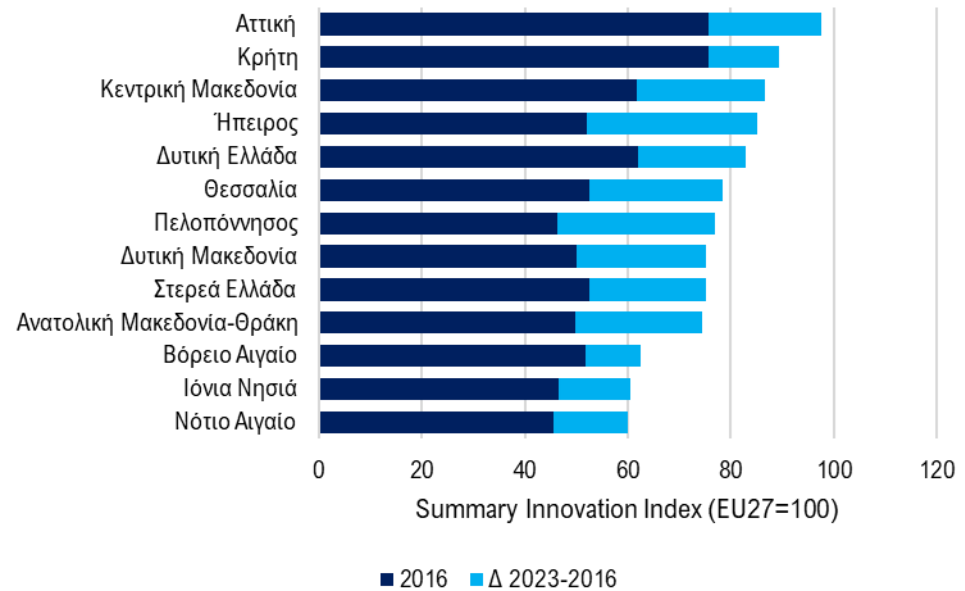

Οι δύο κυριότεροι δείκτες (RCI & RIS) δείχνουν **σημαντική** βελτίωση στις επιδόσεις των Περιφερειών σε θέματα καινοτομίας μεταξύ 2016-2022

Regional Competitiveness Index

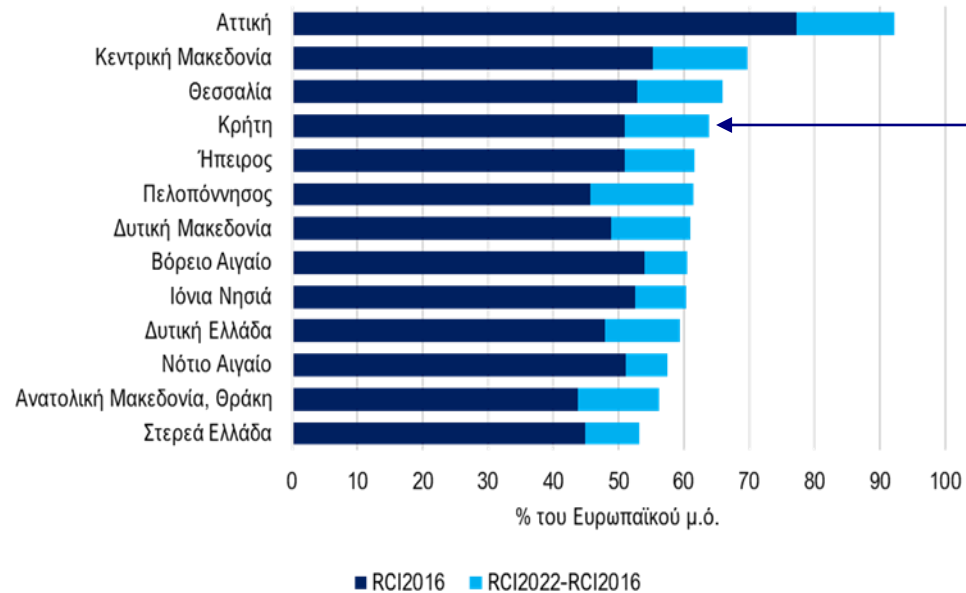

Regional Innovation Scoreboard Summary Innovation Index (SII)

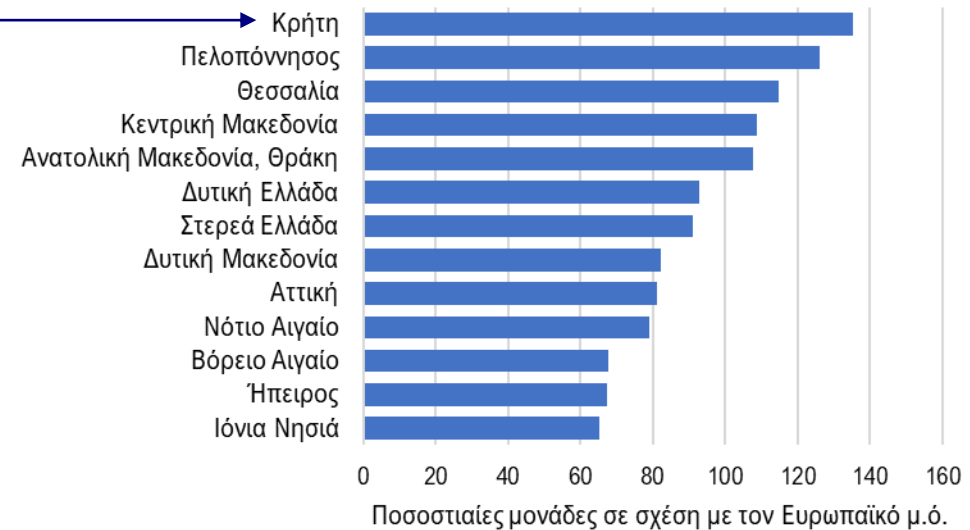

Παρά τις καλές επιδόσεις σε θέματα καινοτομίας, **άλλοι** παράγοντες επιδρούν αρνητικά στη συνολική ανταγωνιστικότητα των Περιφερειών

Regional Competitiveness Index

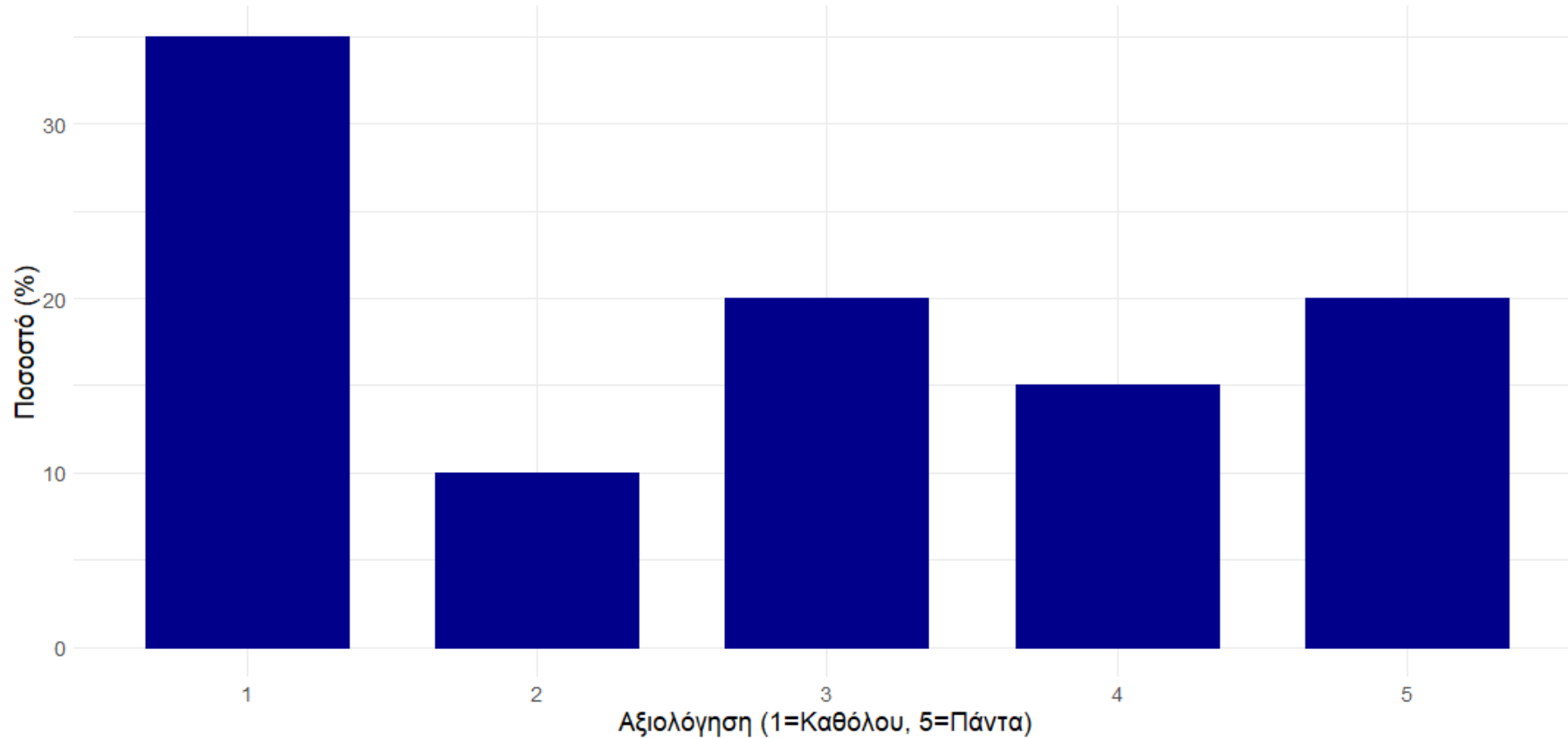
Regional Competitiveness Index
Συνολική αλλαγή μεταξύ 2016-22 σε έξι πυλώνες*
του RCI που σχετίζονται με την καινοτομία

*Institutions, infrastructure, Higher education and LLL, technological readiness, business sophistication και innovation

Ανάδραση από το κοινό

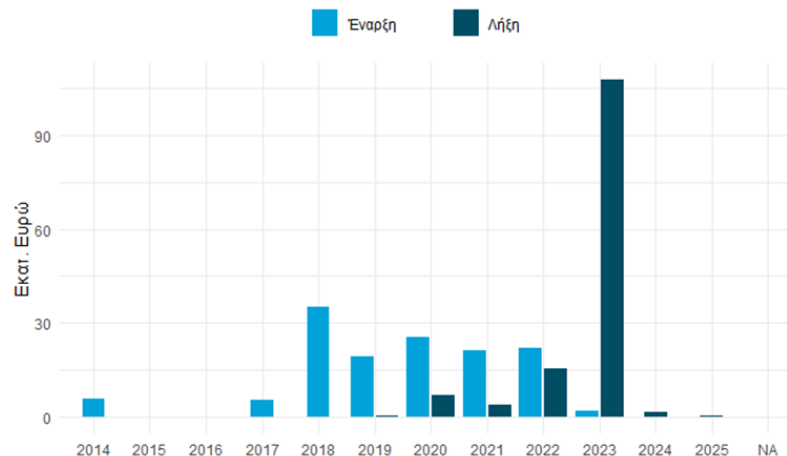
Κατά το σχεδιασμό των Προσκλήσεων του ΠΕΠ για την υποστήριξη της RIS3, πόσο συχνά λάβατε υπόψη τις επιδόσεις της Περιφέρειάς σας στους δείκτες του Regional Innovation Scoreboard ώστε να τις βελτιώσετε;
Πλήθος Απαντήσεων: 20, Μέση αξιολόγηση: 2.8

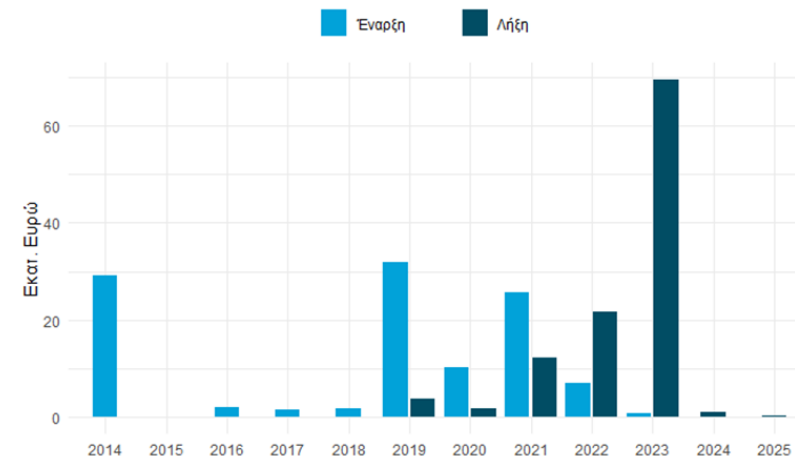
Τα ΠΕΠ πρακτικά ενεργοποιήθηκαν το 2018...

Ύψος
συμβασιοποιημένης
ΔΔ ανά Θ.Σ. για τα 13
ΠΕΠ ανά έτος έναρξης
των πράξεων

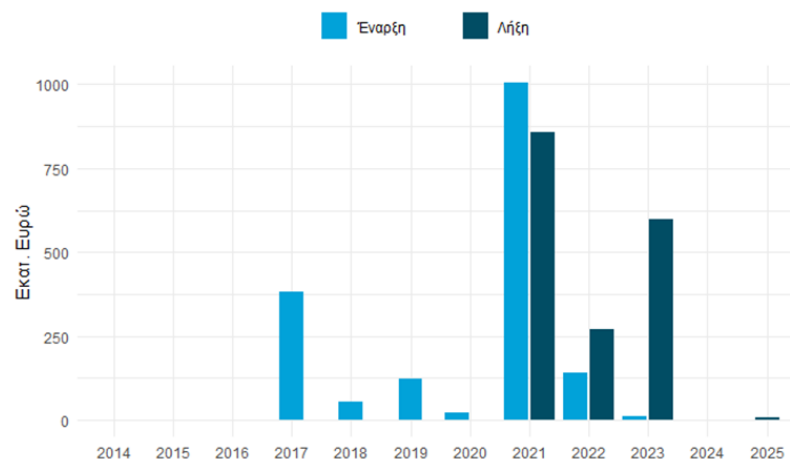
ΘΣ1: Κατανομή ΔΔ συμβάσεων

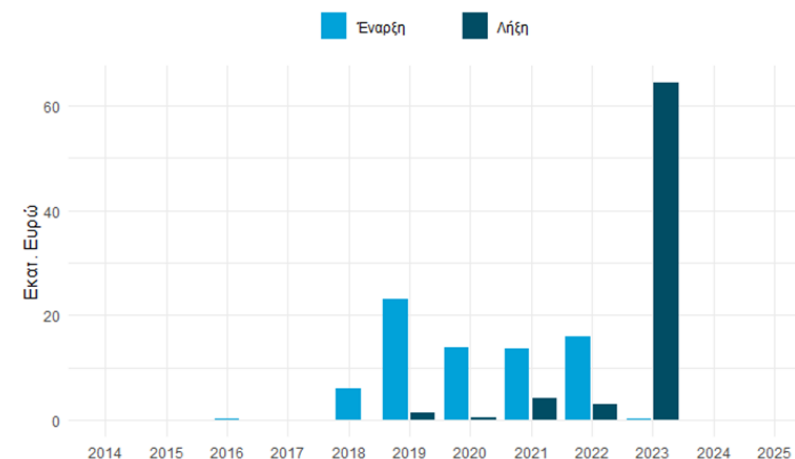
ΘΣ2: Κατανομή ΔΔ συμβάσεων

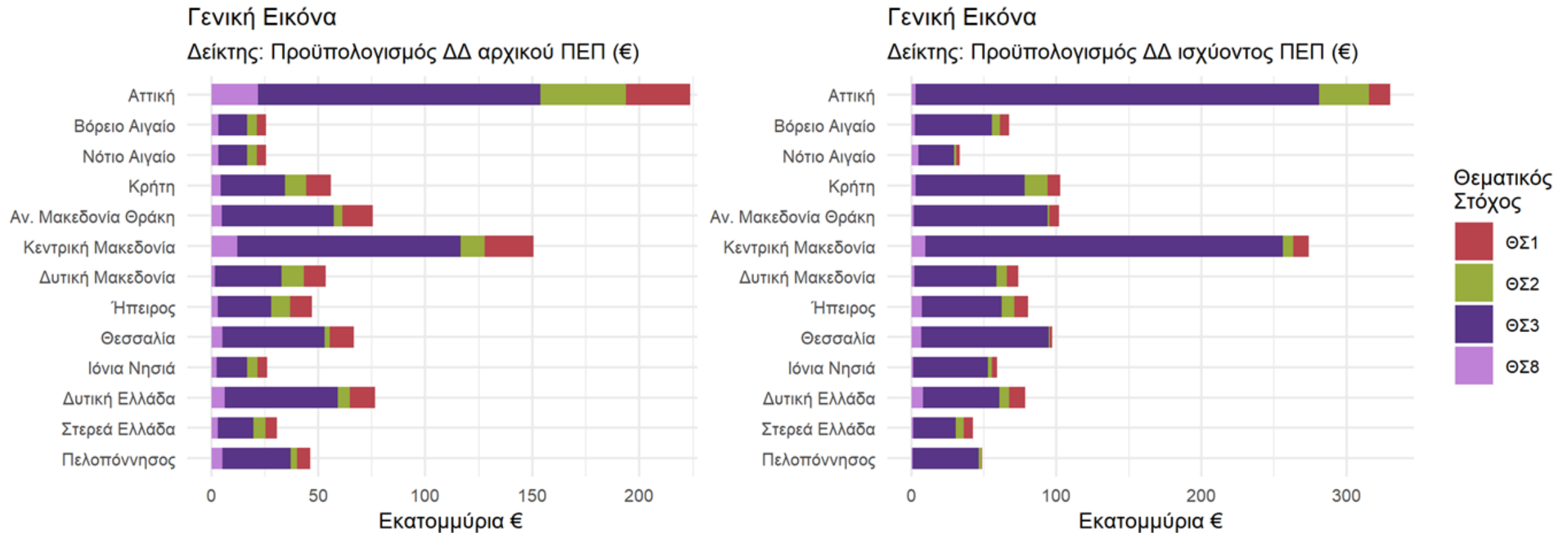
ΘΣ3: Κατανομή ΔΔ συμβάσεων

ΘΣ8: Κατανομή ΔΔ συμβάσεων

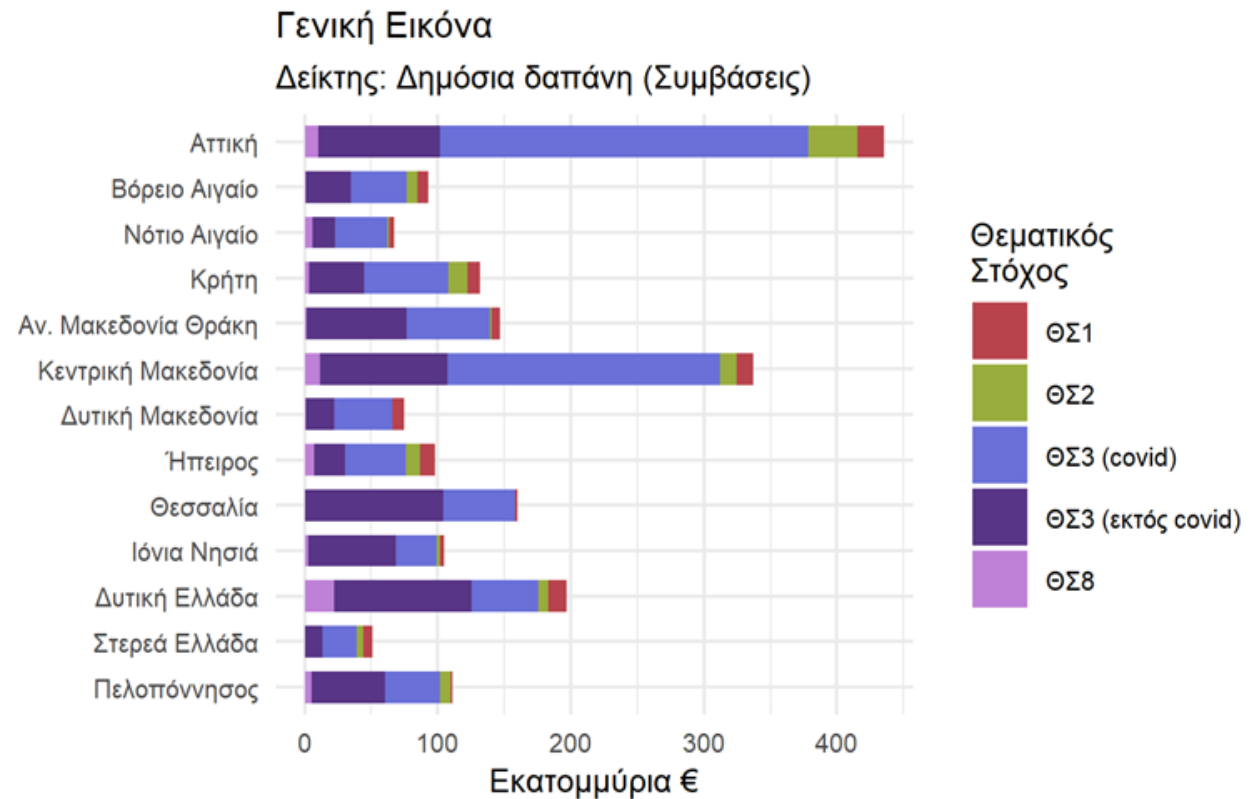
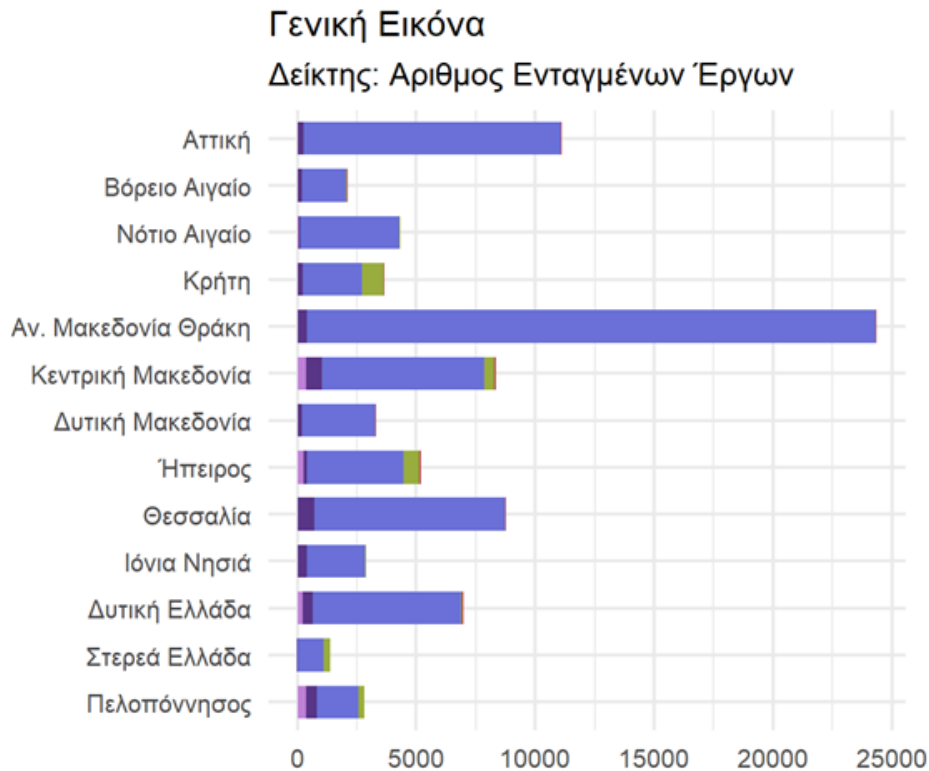

...και η επίπτωση της Πανδημίας COVID-19 περιόρισε σημαντικά τους βαθμούς ελευθερίας και τους πόρους προς υποστήριξη των ΠΣΕΕ...

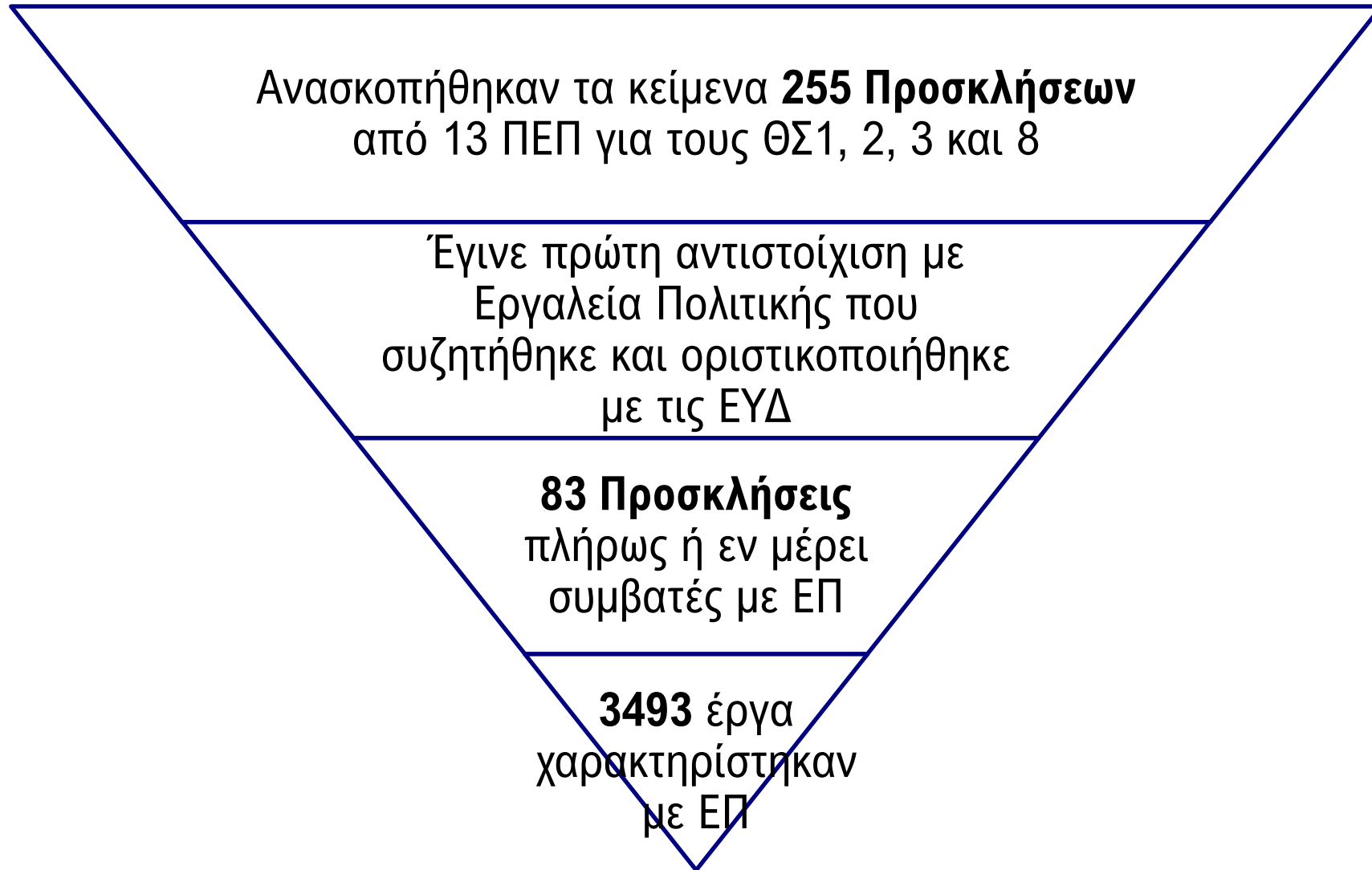

Σε σχέση με τον προϋπολογισμό που ίσχυε το 2014, οι διαφορές στον προϋπολογισμό της Δημόσιας Δαπάνης στις ισχύουσες (Ιούλιος 2023) εκδόσεις των 13 ΠΕΠ ήταν **-39,3% για το ΘΣ1**, **-14,8% για το ΘΣ2**, **+111,7% για το ΘΣ3** και **-32,7% για το ΘΣ8**.

...δεσμεύοντας όλους τους διαθέσιμους πόρους για την εξασφάλιση της συνέχειας της οικονομικής δραστηριότητας.

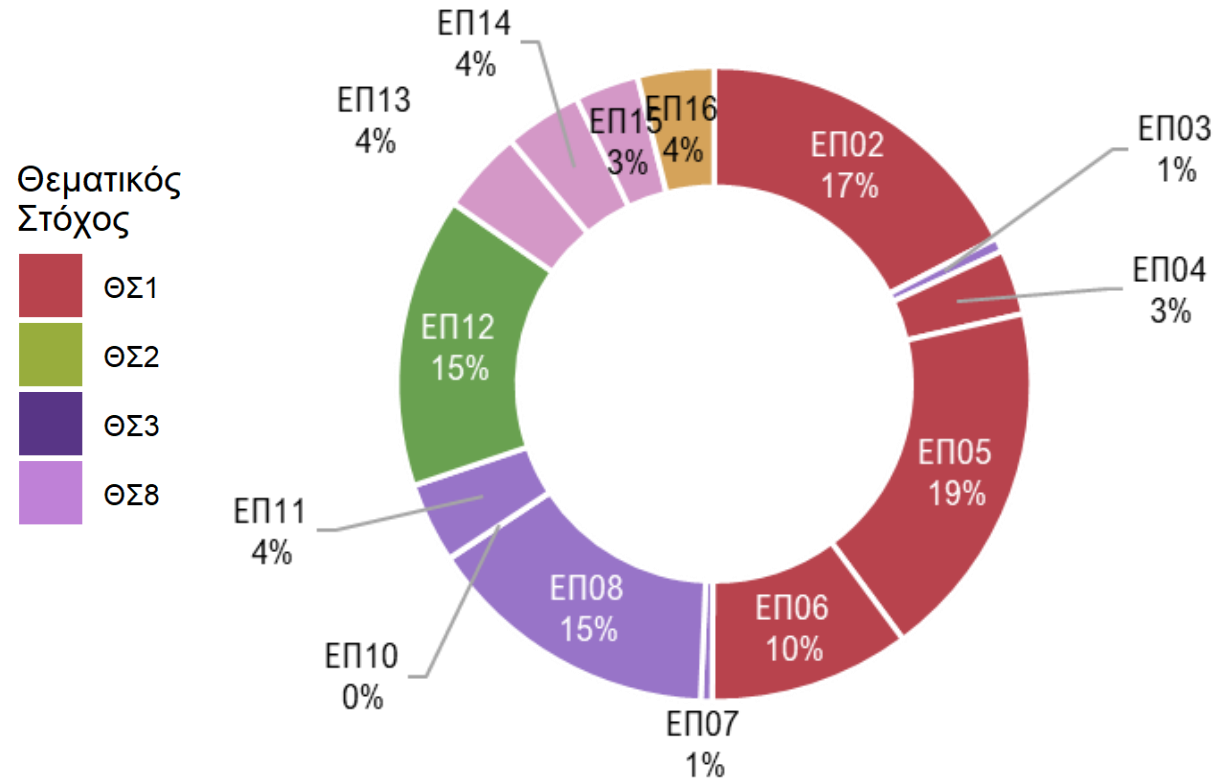
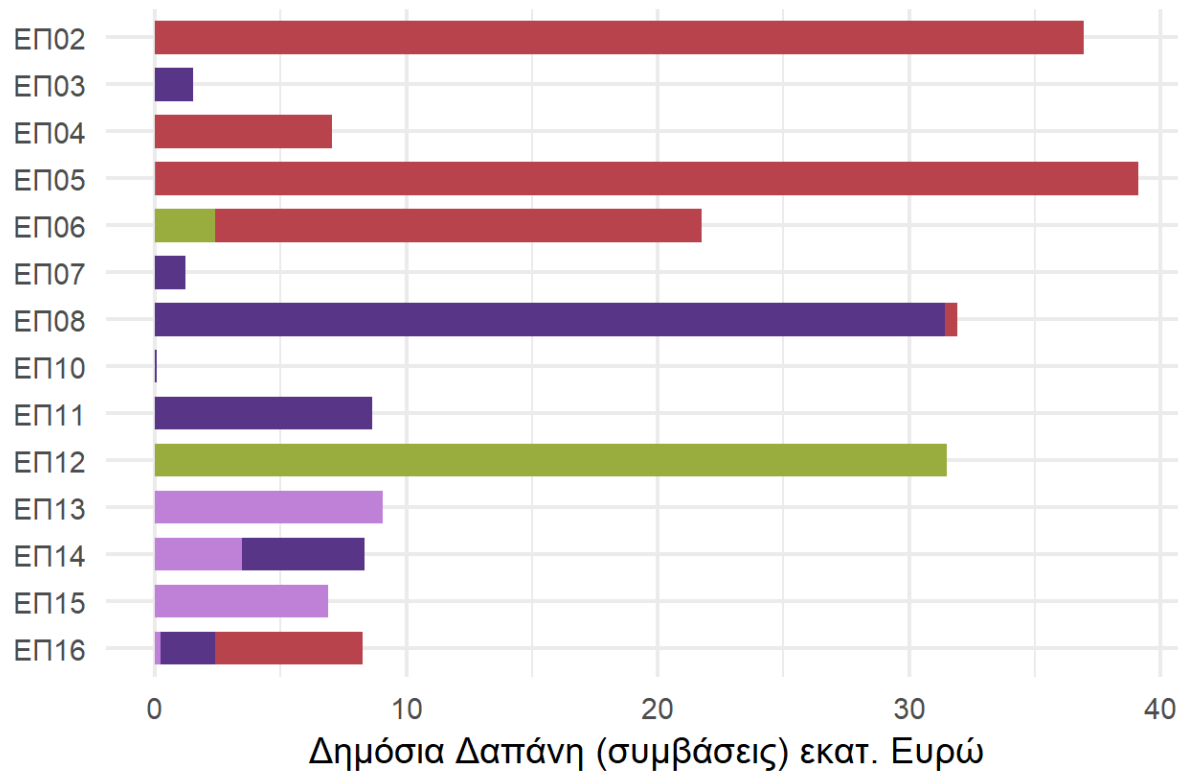

Το αντικείμενο της αξιολόγησης

Το μίγμα πολιτικής για δράσεις υποστήριξης των RIS3 στο σύνολο των ΠΕΠ

3493 έργα, €212,26εκατ. συμβασιολογημένης Δημόσιας Δαπάνης

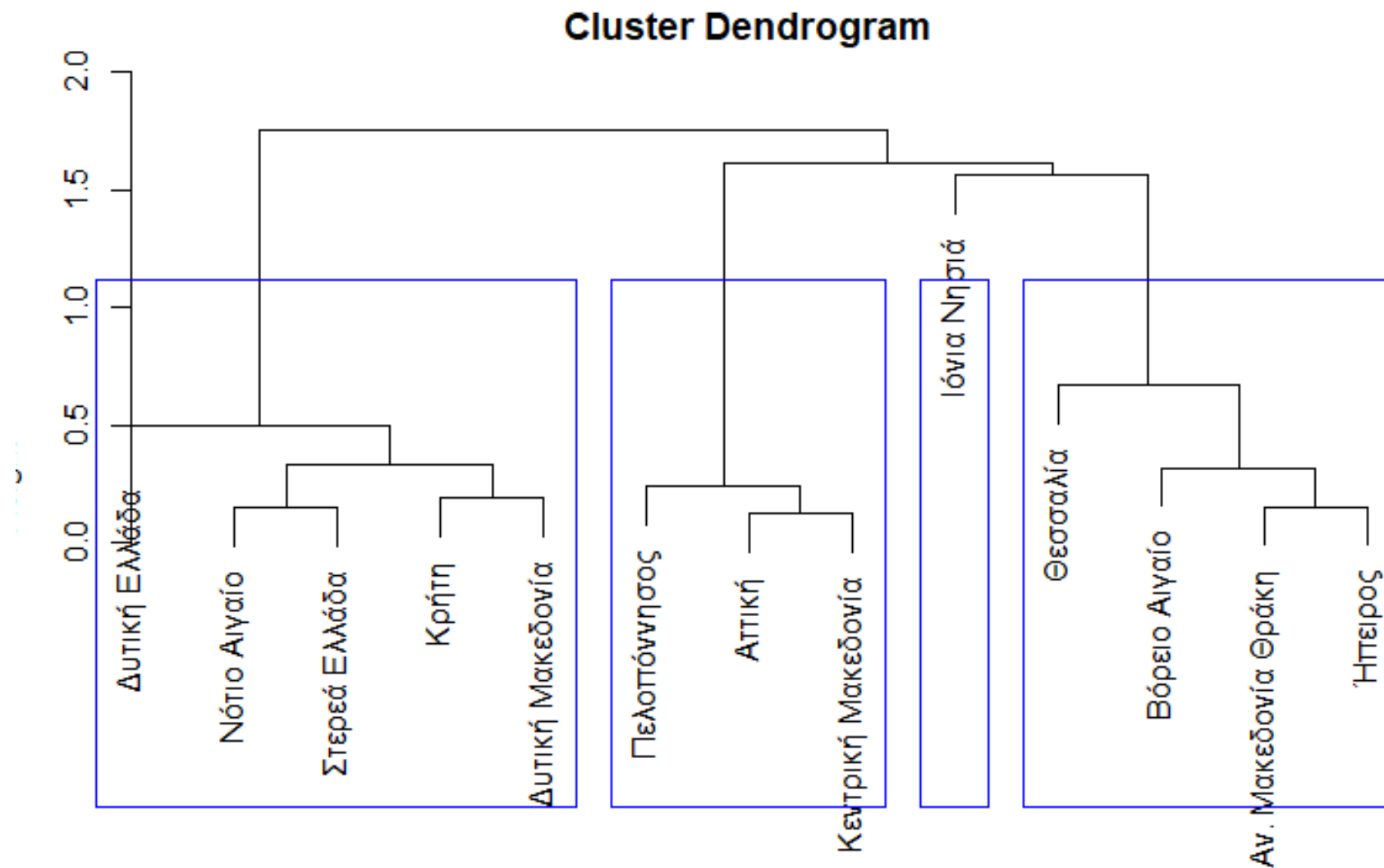

Το μίγμα πολιτικής για δράσεις υποστήριξης των RIS3 ανά ΠΕΠ

3493 έργα, €212,26εκατ. συμβασιοποιημένης Δημόσιας Δαπάνης

	ΕΠ02	ΕΠ03	ΕΠ04	ΕΠ05	ΕΠ06	ΕΠ07	ΕΠ08	ΕΠ10	ΕΠ11	ΕΠ12	ΕΠ13	ΕΠ14	ΕΠ15	ΕΠ16	Υψος συμβάσεων
Αττική	53.9%										7.8%	25.2%		13.2%	30 084 746
Βόρειο Αιγαίο	24.2%				24.2%		39.8%			3.8%	4.8%			3.3%	15 643 505
Νότιο Αιγαίο	19.5%			59.9%							20.6%				4 778 059
Κρήτη			9.1%	31.9%	1.4%					42.2%	12.4%			3.0%	22 926 359
Αν. Μακεδονία Θράκη		16.2%			75.1%							8.7%			8 760 955
Κεντρική Μακεδονία	57.2%					6.3%	1.8%			22.7%	7.3%			4.7%	19 545 380
Δυτική Μακεδονία	25.3%			23.7%	4.5%				38.2%		4.3%			4.1%	16 337 767
Ήπειρος				15.5%	17.6%		27.1%		0.3%	19.9%			19.5%		35 324 760
Θεσσαλία			9.5%				90.2%	0.3%							17 302 525
Ιόνια Νησιά		100.0%													3 316 652
Δυτική Ελλάδα				69.9%	17.9%				12.3%						18 563 957
Στερεά Ελλάδα				49.8%	6.0%					36.5%				7.8%	13 325 271
Πελοπόννησος	11.0%	1.4%					2.6%			77.2%				7.9%	6 353 192

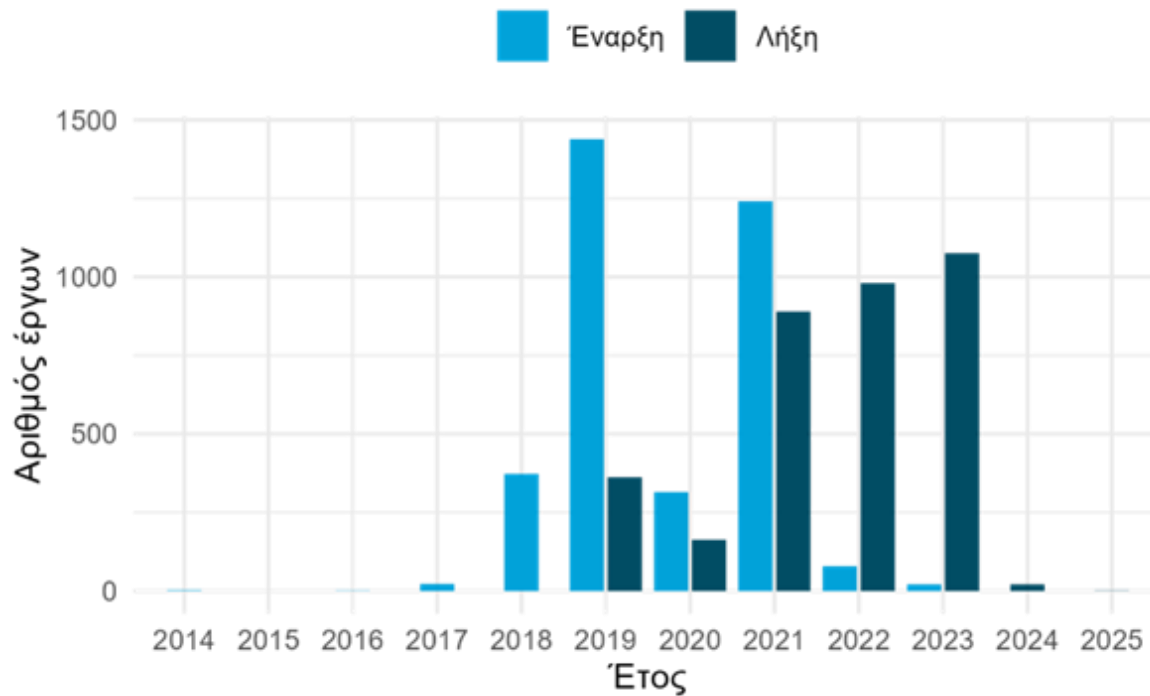
Ομαδοποίηση Περιφερειών βάσει του μίγματος πολιτικής

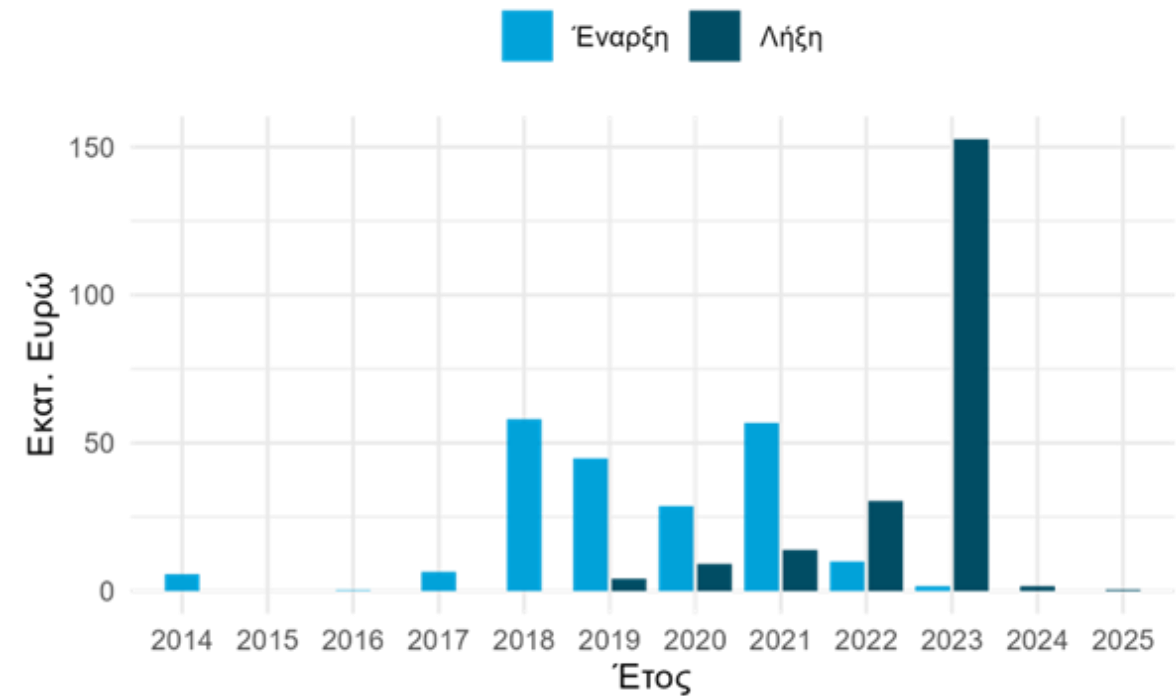
Η χρονική διάσταση των δράσεων υποστήριξης των RIS3 στο σύνολο των ΠΕΠ

3493 έργα, €212,26εκατ. συμβασιολογημένης Δημόσιας Δαπάνης

Αριθμός Έργων

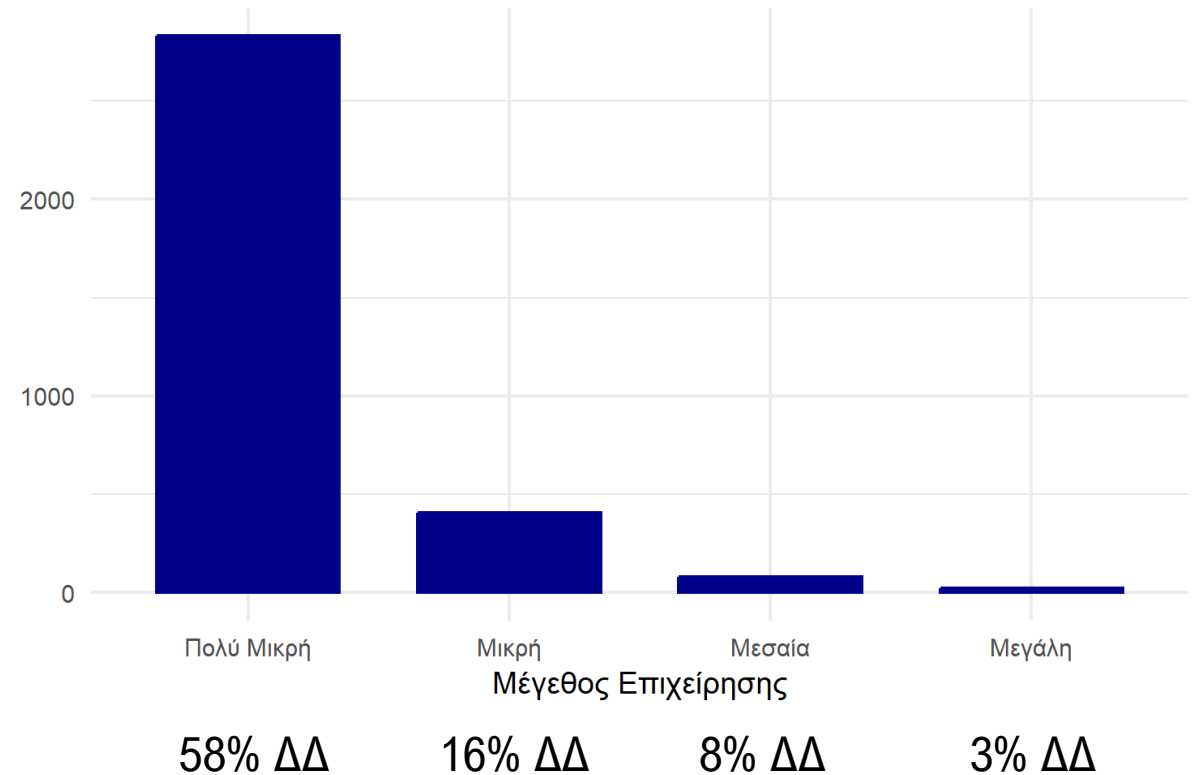
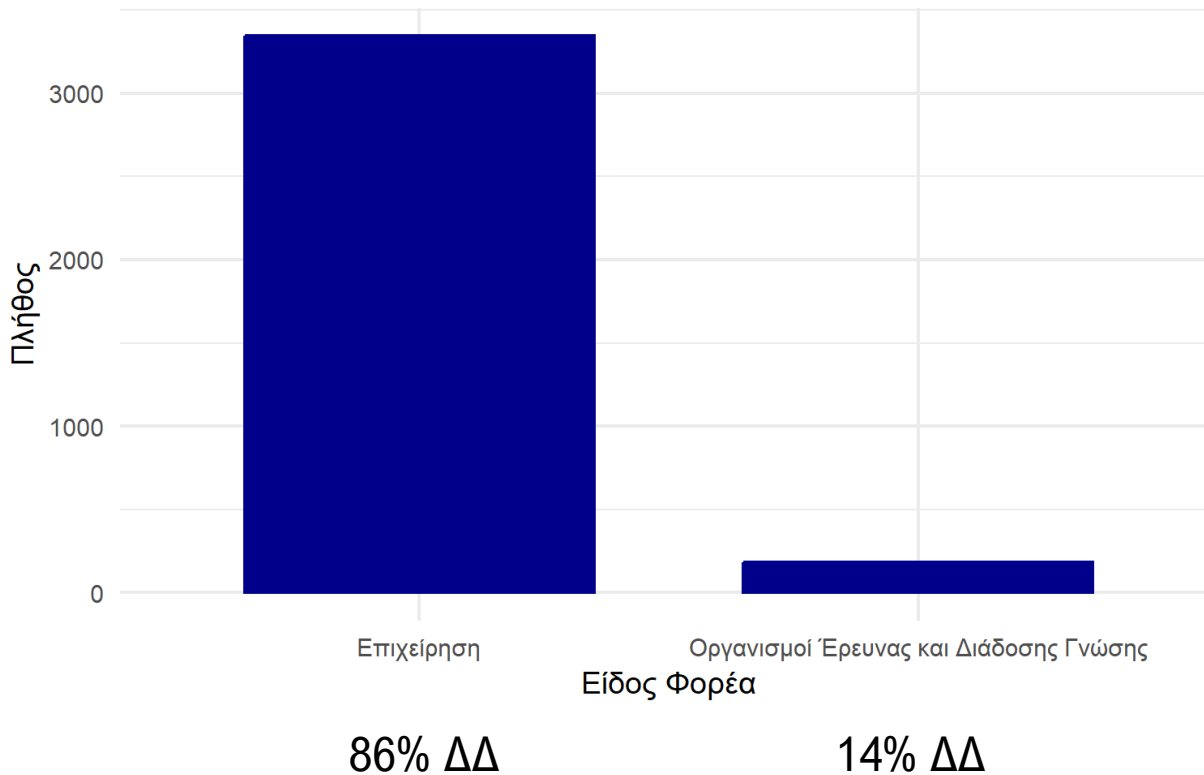

Δημόσια Δαπάνη (Συμβάσεις)

Προφίλ ωφελούμενων (Είδος και Μέγεθος)

3262 έργα Κρατικών Ενισχύσεων, €141,17εκατ. συμβασιολογημένης Δημόσιας Δαπάνης

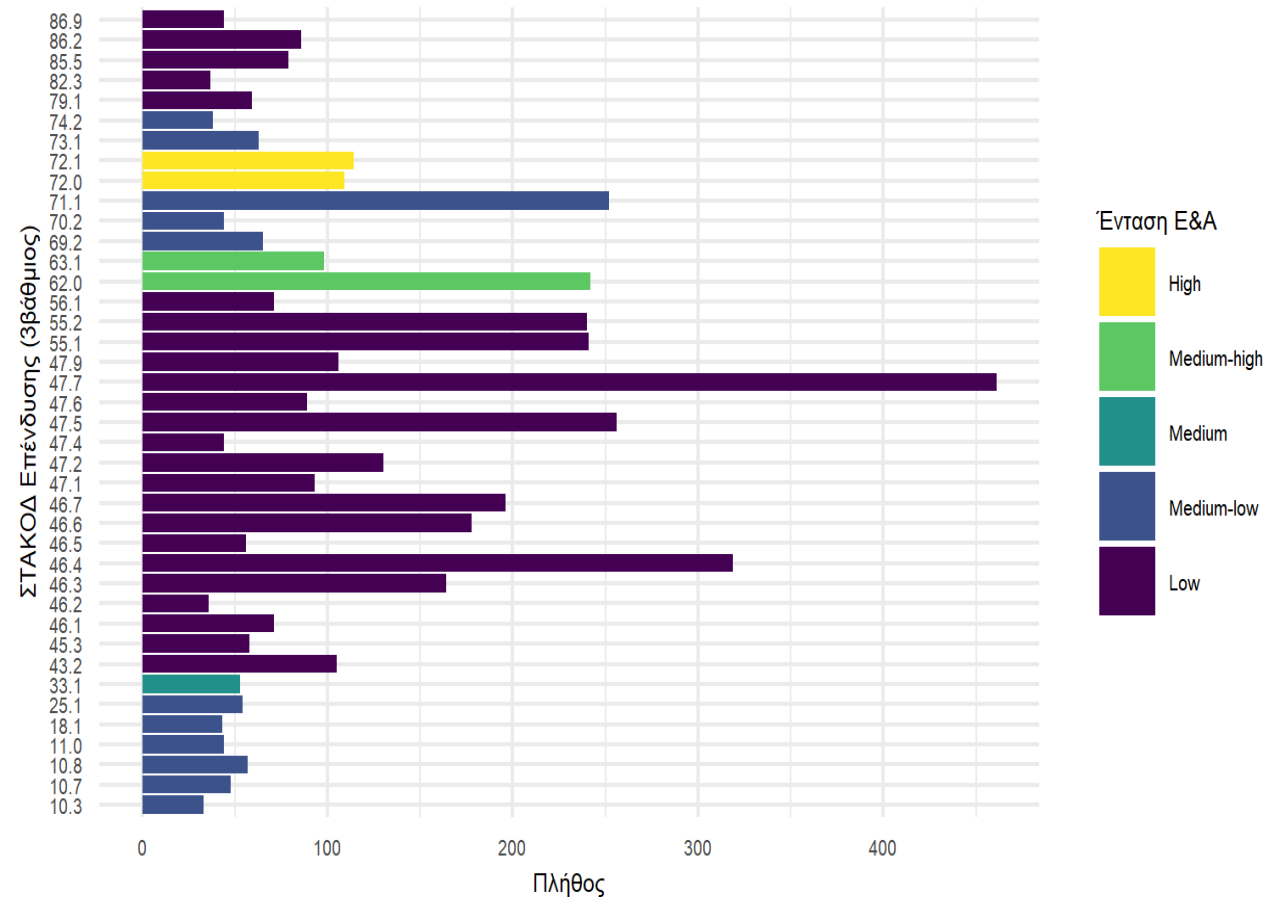

Προφίλ ωφελούμενων (Κλαδική διάσταση βάσει ΣΤΑΚΟΔ επένδυσης)

3262 έργα Κρατικών Ενισχύσεων, €141,17εκατ. συμβασιολογημένης Δημόσιας Δαπάνης

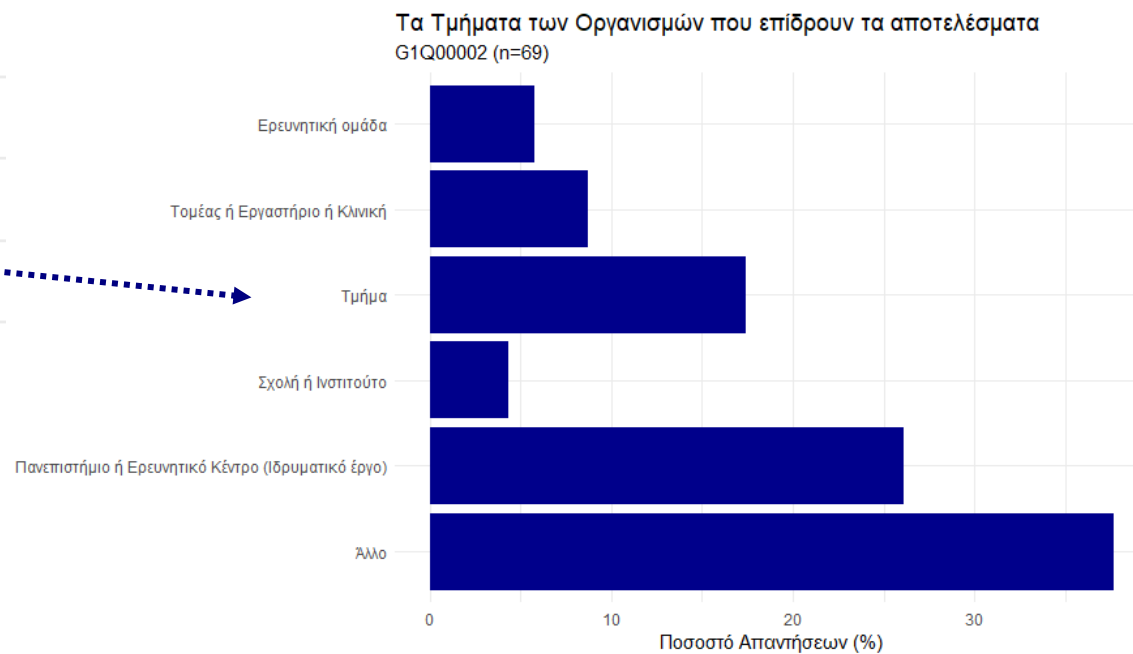
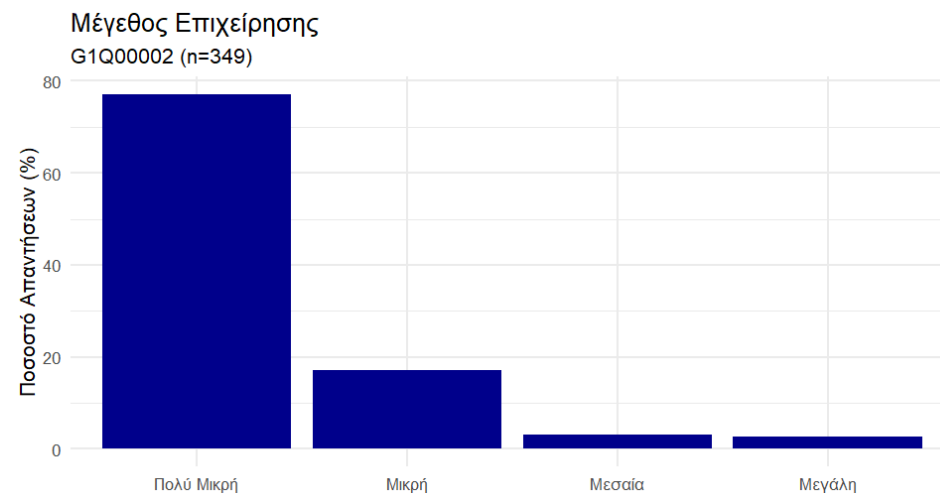
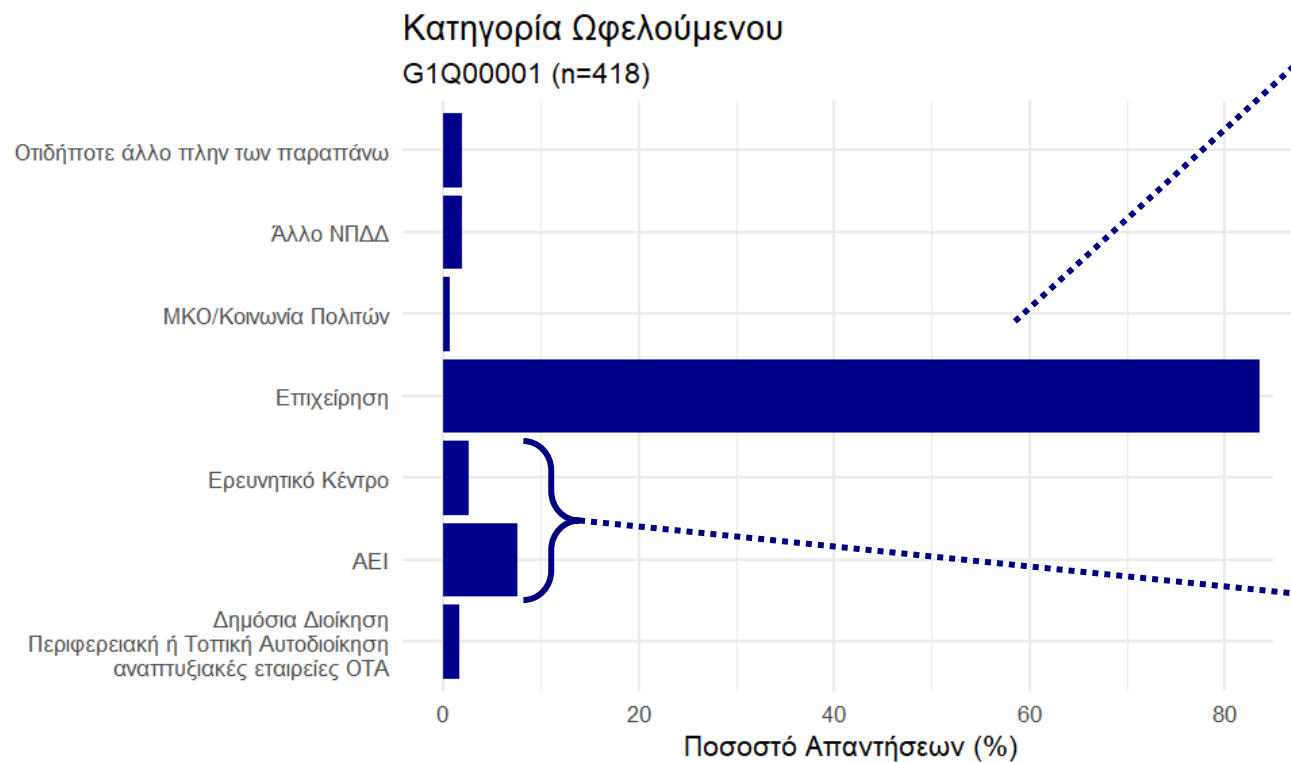
Πρωτοβάθμιοι ΣΤΑΚΟΔ	Διακριτά ΑΦΜ	Δημόσια Δαπάνη	% Συνόλου ΔΔ
Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	28	4 371 844	2.96
Ορυχεία, λατομεία, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, κ.ά.α.	49	2 851 619	1.93
Μεταποίηση	660	38 700 143	26.17
Κατασκευές	170	2 538 843	1.72
Εμπόριο, μεταφορές/αποθήκευση, καταλύματα και εστίαση	1749	40 888 854	27.65
Ενημέρωση και επικοινωνία	303	10 278 459	6.95
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	21	242 209	0.16
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	12	296 091	0.20
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	702	38 645 284	26.14
Εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα	201	6 225 951	4.21
Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	130	2 817 740	1.91
Γενικό Άθροισμα	3262	147 857 037	100.00

Οι 40 συχνότεροι κωδικοί ΣΤΑΚΟΔ στα ενταγμένα έργα

Προφίλ ωφελομένων (Έρευνα Πεδίου)

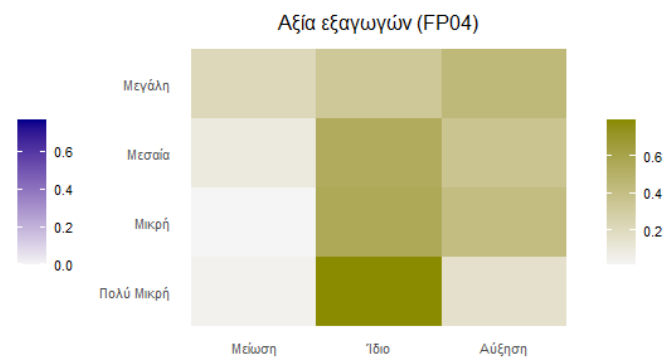
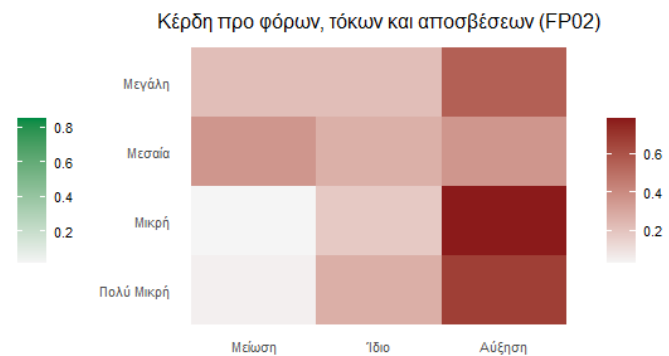
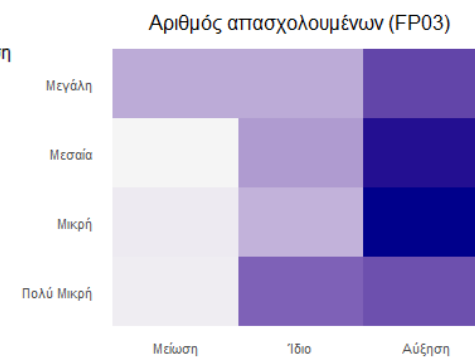
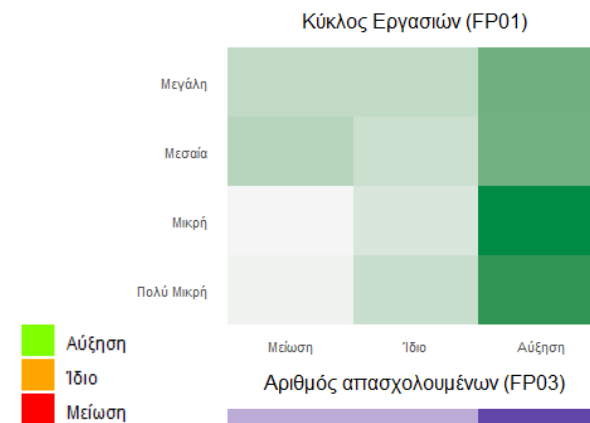
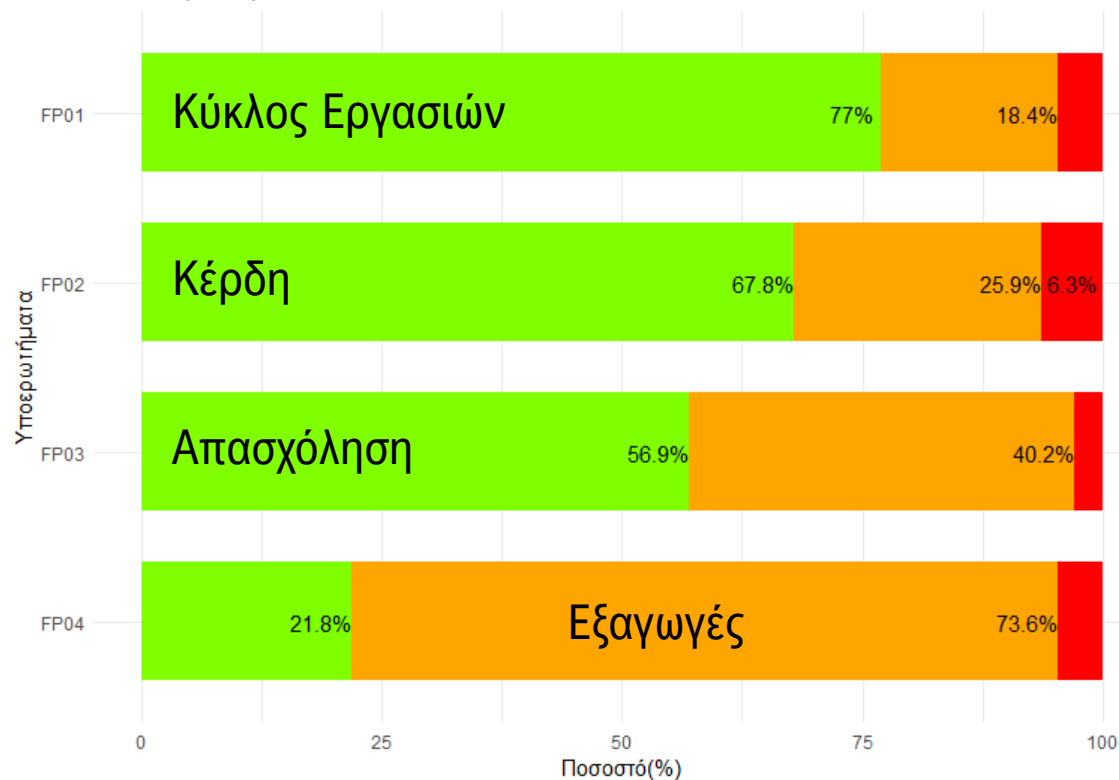
418 έργα

Προφίλ ωφελοούμενων (Εξέλιξη μεγεθών 2018-2022)

348 επιχειρήσεις

Η εξέλιξη των θεμελιωδών μεγεθών του Φορέα
G05Q16 (n=348)

Τρίτο Μέρος

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Συμπεράσματα για την **Αποτελεσματικότητα** (1/3)

1. Το **σύστημα στοχοθεσίας, λόγω ΚΚΔ, είχε πρόβλημα**. Τα 13 ΠΕΠ φαίνεται, συνολικά, να υπερκαλύπτουν τις τιμές-στόχους που επέλεξαν για τους ειδικούς στόχους που έθεσαν για το ΘΣ1, και υστερούν ως προς τις τιμές-στόχους που έθεσαν για τους ειδικούς στόχους των ΘΣ2, 3 και 8.
 - Τέσσερα Προγράμματα έχουν πετύχει ή έχουν υπερβεί το σύνολο των τιμών-στόχου που έθεσαν για όλους τους ειδικούς στόχους τους
 - Οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης και οι Αξιολογητές συμφωνούν ότι τα **Προγράμματα είχαν πολύ μικρή συμβολή στην επίτευξη των τιμών-στόχου για το σύνολο των ειδικών στόχων** που εξετάζονται στο πλαίσιο της παρούσας
2. Σε **τέσσερις Περιφέρειες η ΔΕΑ εφαρμόστηκε πριν από την έγκριση της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης**, και συνεπώς τροφοδότησε, πλήρως ή εν μέρει, το Σχέδιο Δράσης
 - Στις υπόλοιπες Περιφέρειες, η ΔΕΑ εφαρμόστηκε μεταγενέστερα της επίσημης υιοθέτησης των RIS3 και συνέβαλε στη διαμόρφωση προσκλήσεων των ΠΕΠ, κυρίως για δράσεις των ΘΣ1 και ΘΣ2 και σε χαμηλότερο βαθμό, των ΘΣ3 και 8

Συμπεράσματα για την **Αποτελεσματικότητα** (2/3)

3. Η εφαρμογή των περιφερειακών στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης δεν ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες της εμπροσθοβαρούς και της χρονικά ευέλικτης υποστήριξης προς τους δικαιούχους
 - Το **διάστημα από την έγκριση των Περιφερειακών RIS3 μέχρι την έκδοση των πρώτων προσκλήσεων ήταν**, κατά μέσο όρο, **της τάξης των 3,5 ετών**
 - Ο **αριθμός των προσκλήσεων ανά Εργαλείο Πολιτικής** κυμαίνεται από 1 έως 3 (μ.ό. = 1,6, διάμεσος = 1,33) → χαμηλή ευελιξία για τους ωφελούμενους, ευκολία για τις ΕΥΔ
 - Η καθυστέρηση οφείλεται σε μία σειρά από **παράγοντες** που ήταν **εκτός ελέγχου των Περιφερειών και των ΕΥΔ των ΠΕΠ**
4. Οι επιδόσεις για το βαθμό επίτευξης των εκροών-στόχου είναι συσχετισμένες με το βαθμό ολοκλήρωσης των ενταγμένων έργων
 - Η συνολική εικόνα στα μέσα του 2023 ήταν βαθμός ολοκλήρωσης έργων της τάξης του 78% και βαθμός ολοκλήρωσης του οικονομικού αντικειμένου της τάξης του 58%

Συμπεράσματα για την **Αποτελεσματικότητα** (3/3)

5. Η διακύμανση του **αριθμού των μοναδικών ωφελούμενων** από τις δράσεις υποστήριξης των RIS3 είναι πολύ μεγάλη → σημαντικές διαφορές στο μίγμα πολιτικής και στους τρόπους εφαρμογής
6. Η **πανδημία COVID19** ήταν ο συχνότερα αναφερόμενος εξωγενής παράγοντας μείωσης της συνολικής αποτελεσματικότητας
7. Το **έλλειμα εμπειρίας στο σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων** ΕΤΑΚ και ανταγωνιστικότητας στις Περιφέρειες, και η **περιορισμένη υποστήριξη από τις εθνικές αρχές**, ιδίως στα πρώτα έτη εφαρμογής των Προγραμμάτων, ήταν οι συχνότερα αναφερόμενοι ενδογενείς παράγοντες μείωσης της συνολικής αποτελεσματικότητας

Συμπεράσματα για την **Αποδοτικότητα**

1. Ο **διαθέσιμος προϋπολογισμός των ΠΕΠ** για υποστήριξη δράσεων «Έξυπνης Ανάπτυξης» ήταν **πολύ μικρός** σε σχέση με τις υπόλοιπες εθνικές και διεθνείς πηγές που χρηματοδότησαν τις ΠΣΕΕ
2. Η **εφαρμογή δράσεων υποστήριξης των RIS3 δεν επεκτάθηκε θεματικά σε ικανό βαθμό**
 - Το 10% του συνολικού Π)Υ των ΠΕΠ για ΘΣ1, 2, 3 και 8 διατέθηκε σε τέτοιες δράσεις, και απ' αυτό, το μερίδιο του ΘΣ1 ήταν 51%
 - Πάνω από το 15,75% της δημόσιας δαπάνης που διατέθηκε μέσω των ΘΣ3 και ΘΣ8 θα μπορούσε να έχει αξιοποιηθεί καλύτερα λόγω αστοχιών στα κριτήρια επιλογής πράξεων
3. Οι **δυνατότητες για ανάπτυξη συνεργειών** με ευρωπαϊκά και τομεακά προγράμματα **υλοποιήθηκαν σε πάρα πολύ μικρό βαθμό**, παρόλο που είχαν προβλεφθεί στα κείμενα των ΠΕΠ

Συμπεράσματα για τη Συνοχή

1. Το μίγμα πολιτικής που ενεργοποιήθηκε μέσω του **ΕΠΑνΕΚ κάλυψε σε πολύ μεγάλο βαθμό την τυπολογία των εργαλείων πολιτικής**
 - Χρονικά, οι προσκλήσεις του ΕΠΑνΕΚ προηγήθηκαν εκείνων των ΠΕΠ σε μεγάλο βαθμό → προσέλκυση των πιο ώριμων ωφελούμενων και εσωτερικός ανταγωνισμός
 - Οι πόροι του ΕΠΑνΕΚ, ανά εργαλείο πολιτικής, ήταν μία τάξη μεγέθους μεγαλύτεροι
 - Δεν έχουμε δεδομένα για να σχολιάσουμε αν οι απορριφθέντες από το ΕΠΑνΕΚ στράφηκαν στα ΠΕΠ (βλ. και κριτήριο E2 για σύγκριση ΠΕΠ / ΕΠΑνΕΚ ανά Εργαλείο Πολιτικής και Περιφέρεια)
2. Το **ΕΛΙΔΕΚ** (ΕΠ04, ΕΠ02, ΕΠ07) και ο **Αναπτυξιακός Νόμος** (ΕΠ08, ΕΠ10) είναι τα βασικά εθνικά χρηματοδοτικά μέσα που μπορούσαν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά τόσο με ΕΠΑνΕΚ όσο και με τα ΠΕΠ
3. Οι **πηγές χρηματοδότησης εκτός των ΕΔΕΤ** αφορούν ένα ιδιαίτερα περιορισμένο μερίδιο των **ωφελούμενων** από τις δράσεις υποστήριξης των RIS3 που δρομολογήθηκαν μέσω των ΠΕΠ

Συμπεράσματα για τη **Συνάφεια**

1. Τα **ΠΕΠ δεν υποστήριξαν τις RIS3 στο βαθμό που είχε σχεδιαστεί**, αν ληφθεί υπόψη
 - το ύψος της δημόσιας δαπάνης της συνδρομής του ΠΕΠ που είχε προϋπολογίσει η κάθε ΠΣΕΕ σε σχέση μ' αυτό που διατέθηκε
 - οι ειδικοί στόχοι κάθε ΠΕΠ για τους οποίους είχε προβλεφθεί ότι θα συνεισέφεραν στην κάθε ΠΣΕΕ
 - τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από κάθε ΠΕΠ έναντι εκείνων που είχαν προβλεφθεί για κάθε ειδικό στόχο και
 - το μερίδιο χρηματοδότησης κάθε εργαλείου πολιτικής που ενεργοποιήθηκε
2. Υπάρχουν σημαντικά **περιθώρια για βελτίωση στο σχεδιασμό των RIS3 της νέας περιόδου** ώστε να προσδιοριστεί με μεγαλύτερη σαφήνεια η συνδρομή των ΠΕΠ

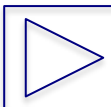
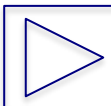
Συμπεράσματα για την Προστιθέμενη Αξία

1. Τα ΠΕΠ μπορούν να συνεισφέρουν στην εφαρμογή τοποκεντρικών αναπτυξιακών στρατηγικών
 - Ιδιαίτερα ενθαρρυντική η προσπάθεια για να σχεδιαστούν και να εφαρμοστούν δράσεις υποστήριξης των RIS3 που ήταν **προσαρμοσμένες στις τοπικές ανάγκες και δεν καλυπτόταν επαρκώς από αντίστοιχες δράσεις τομεακών προγραμμάτων**
 - **Θετικές ενδείξεις** από την **εμπειρία των ωφελούμενων σε σχέση με άλλες πηγές χρηματοδότησης** και την **πρόθεση διεκδίκησης αντίστοιχων έργων** στην περίοδο 2021-27
2. Υπάρχουν **περιθώρια για βελτίωση στην κατάτμηση των ομάδων-στόχου και στα κριτήρια επιλογής των πράξεων** ώστε
 - Να **αποφεύγονται οι θεματικές επικαλύψεις με τα τομεακά προγράμματα**
 - Να υποστηρίζονται **διαφορετικοί δικαιούχοι**

Συμπεράσματα για τις **Επιπτώσεις**

1. Οι δράσεις υποστήριξης των RIS3 μέσω των ΠΕΠ φαίνεται **να επιτυγχάνουν σε ικανοποιητικό βαθμό** τα αναμενόμενα **άμεσα** και **μεσοπρόθεσμα** αποτελέσματα → στη σωστή **τροχιά για την επίτευξη επιπτώσεων**
2. Το **μέγεθος των επιπτώσεων**, αν συνεκτιμηθεί το προφίλ των ωφελούμενων (μέγεθος, κλάδοι) και η ένταση της χρηματοδότησης, **δεν αναμένεται να είναι σημαντικό**
3. Οι **επιπτώσεις αναμένεται να εμφανιστούν από το 2024** (κυρίως ΘΣ2 και ΘΣ3) **μέχρι το 2026** (ΘΣ1)
4. Σε έξι από τις δεκατρείς περιφέρειες, οι **επιπτώσεις αναμένεται να είναι έντονα συγκεντρωμένες γύρω απ' τις πρωτεύουσες** των Περιφερειών → path dependance → είναι θέμα πολιτικής αν αυτό είναι το επιθυμητό μοντέλο ανάπτυξης

Από πού θέλετε ν' αρχίσουμε;

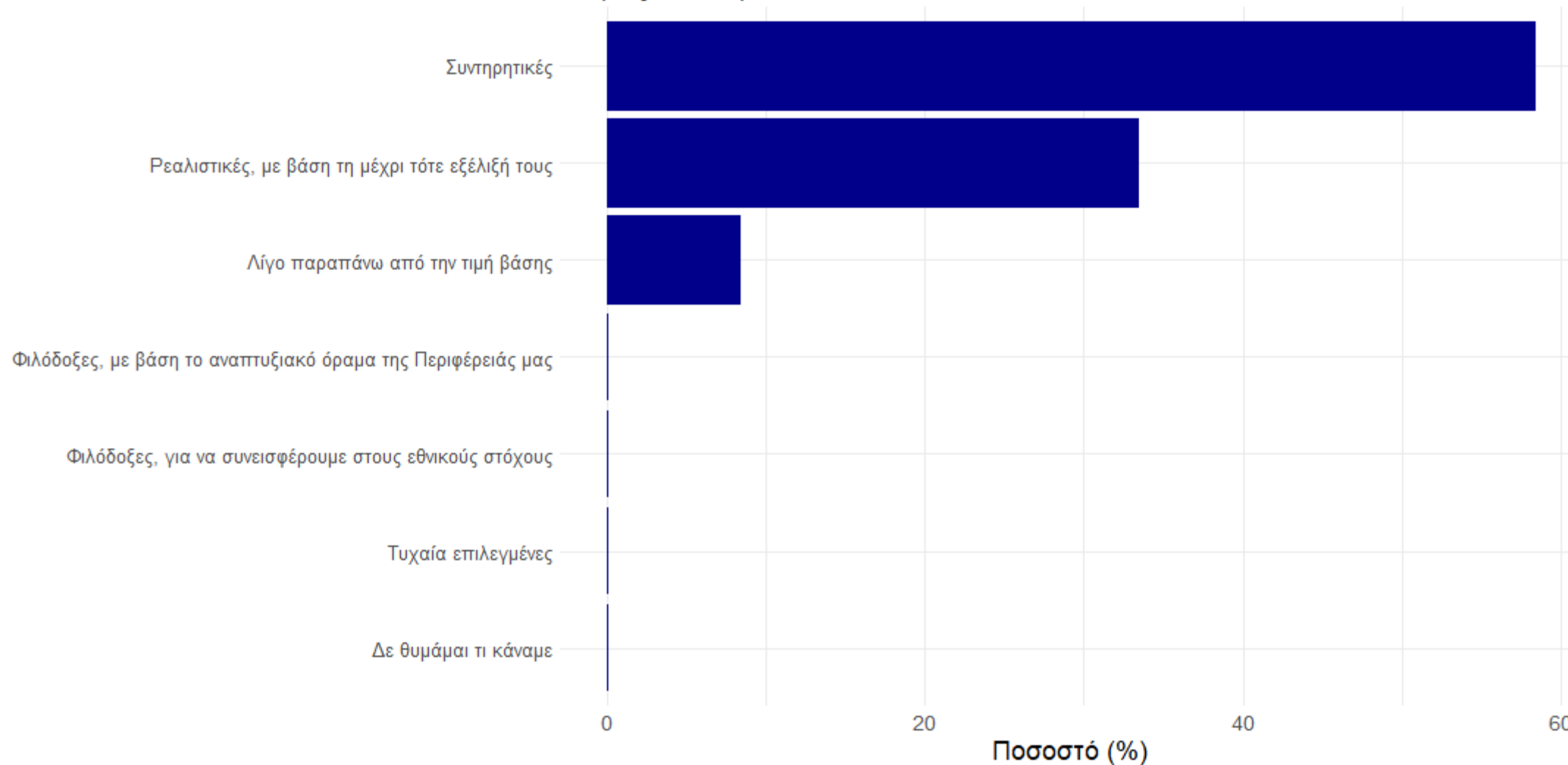
Αποτελεσματικότητα	A1. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν οι δράσεις των ΠΣΕΕ τα αναμενόμενα αποτελέσματα σε επίπεδο δεικτών; A2. Σε ποιο βαθμό ήταν αποτελεσματική η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης στις Περιφέρειες; A3. Σε ποιο βαθμό η χρονική διάσταση της υποστήριξης από τα ΠΕΠ προς τις ΠΣΕΕ υλοποιήθηκε όπως είχε σχεδιαστεί; Ποιοι ήταν οι παράγοντες που οδήγησαν σε τυχόν αποκλίσεις; A4. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν οι δράσεις των ΠΣΕΕ τις αναμενόμενες εκροές; A5. Ποιοι ήταν οι κύριοι παράγοντες που επηρέασαν τη συνολική αποτελεσματικότητα;	
Αποδοτικότητα	B1. Σε ποιο βαθμό η ένταση της χρηματοδότησης ήταν επαρκής για να δημιουργήσει επιπτώσεις; B2. Αξιοποιήθηκαν πιθανές συνέργειες ή οικονομίες κλίμακας με τομεακά ή ευρωπαϊκά προγράμματα;	
Συνοχή	Γ1. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν επικαλυπτόταν με αντίστοιχα που ενεργοποιήθηκαν μέσω των τομεακών προγραμμάτων, ιδίως του ΕΠΑΝΕΚ; Γ2. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν μέσω των ΠΕΠ επικαλυπτόταν με αντίστοιχα που ενεργοποιήθηκαν εκτός των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ);	
Συνάφεια	Δ1. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από τα ΠΕΠ κάλυπταν τις διαπιστωμένες ανάγκες που αναφέρονται στις ΠΣΕΕ; Δ2. Σε ποιο βαθμό οι επενδύσεις των ΠΕΠ μέσω των ΘΣ1,2,3 και 8 τροφοδότησαν δράσεις που υποστήριζαν τις ΠΣΕΕ;	
Προστιθέμενη αξία	Ε1. Σε ποιο βαθμό θα είχαν επιτευχθεί οι στόχοι των ΠΣΕΕ χωρίς την υποστήριξη των ΠΕΠ;	
Επιπτώσεις	ΣΤ1. Σε ποιο βαθμό οδήγησαν οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ στα αναμενόμενα άμεσα και μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα; ΣΤ2. Σε ποιο βαθμό αναμένεται να οδηγήσουν οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ σε διατηρήσιμα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα; ΣΤ3. Σε ποιο βαθμό οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ ήταν συμβατές με τη χωρική κατανομή της οικονομικής δραστηριότητας σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας;	

Αποτελεσματικότητα

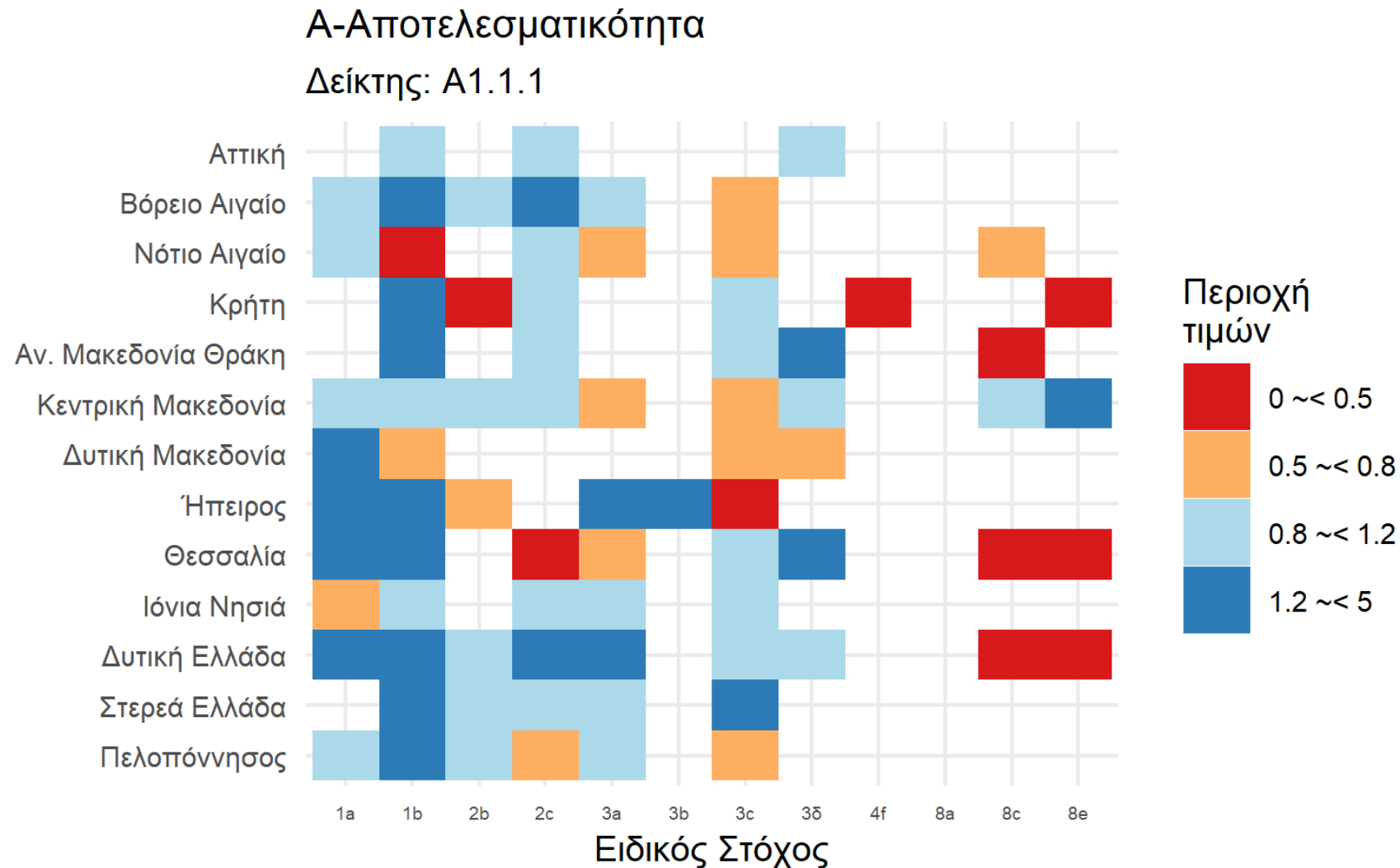
- A1. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν τα ΠΕΠ τα αναμενόμενα αποτελέσματα σε επίπεδο δεικτών;
- A2. Σε ποιο βαθμό ήταν αποτελεσματική η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης στις Περιφέρειες;
- A3. Σε ποιο βαθμό η χρονική διάσταση της υποστήριξης από τα ΠΕΠ προς τις ΠΣΕΕ υλοποιήθηκε όπως είχε σχεδιαστεί; Ποιοι ήταν οι παράγοντες που οδήγησαν σε τυχόν αποκλίσεις;
- A4. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν οι δράσεις των ΠΣΕΕ τις αναμενόμενες εκροές;
- A5. Ποιοι ήταν οι κύριοι παράγοντες που επηρέασαν τη συνολική αποτελεσματικότητα;

Ανάδραση από το κοινό

Πώς χαρακτηρίζετε τις τιμές-στόχου για τους δείκτες αποτελεσμάτων που θέσατε το 2014 ανά επενδυτική προτεραιότητα των ΘΣ1, 2, 3 και 8;
Πλήθος Απαντήσεων: 12

A1. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν τα ΠΕΠ τα αναμενόμενα αποτελέσματα σε επίπεδο δεικτών;

75% των ΠΕΠ είχαν επίδοση $\geq 90\%$ στους δείκτες των επ. προτ. 1α, 1β και 2γ.

31% των ΠΕΠ βρισκόταν στο τέλος του 2022 με επίδοση $\geq 90\%$ στους για πάνω από τους μισούς δείκτες αποτελεσμάτων

Αρκετές περιπτώσεις κακής επιλογής δεικτών αποτελεσμάτων

A1. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν τα ΠΕΠ τα αναμενόμενα αποτελέσματα σε επίπεδο δεικτών;

**A1.2 Ποιοτική εκτίμηση της συνεισφοράς των ΠΕΠ στην επίτευξη των δεικτών αποτελεσμάτων
(1=ελάχιστο, 5=μέγιστο)**

A1.2.1 Εκτίμηση ΕΥΔ (11/13)

1,36

A1.2.2 Εκτίμηση Αξιολογητών (13/13)

1,31

A2. Σε ποιο βαθμό ήταν αποτελεσματική η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης στις Περιφέρειες;

Κριτήρια αξιολόγησης:

A2.1 Βαθμός ενσωμάτωσης των εργαλείων πολιτικής που προτάθηκαν από τις ΔΕΑ στα Σχέδια Δράσης των ΠΣΕΕ. Με το κριτήριο αυτό ελέγχεται κατά πόσο τα σχέδια δράσης των περιφερειακών RIS3 βασίστηκαν στα ευρήματα της ΔΕΑ και τα υιοθέτησαν.

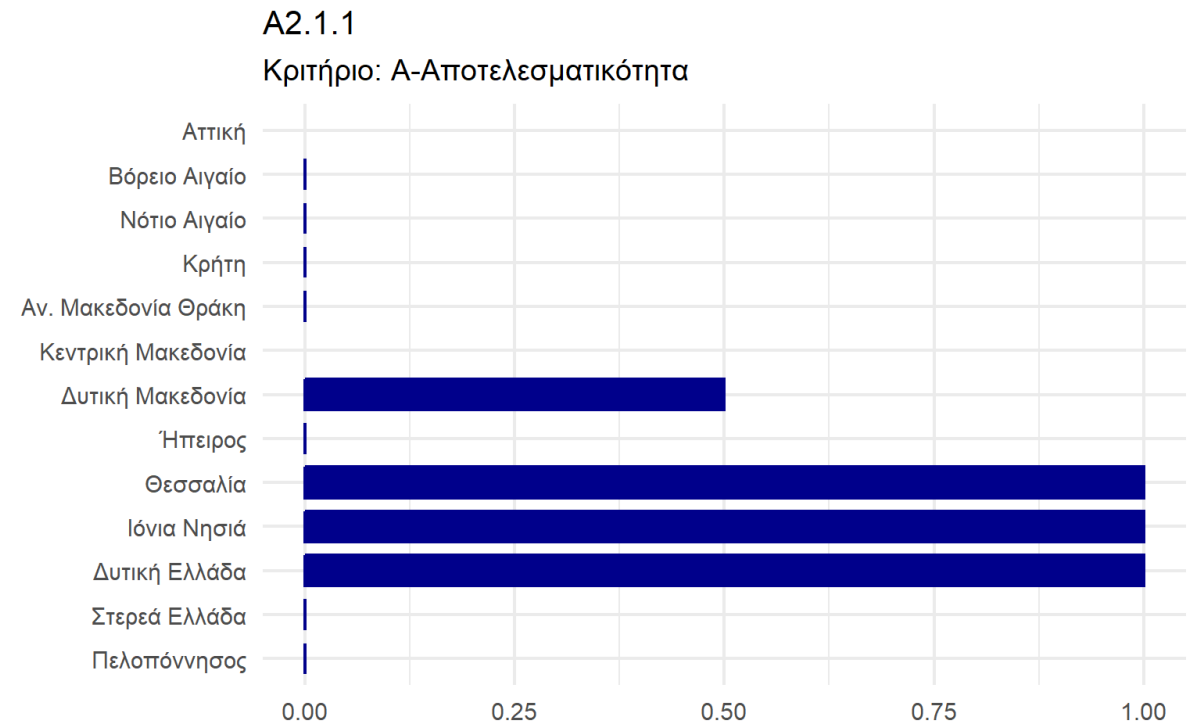
A2.2 Βαθμός ενεργοποίησης εργαλείων πολιτικής που είχαν προβλεφθεί στο Σχέδιο Δράσης κάθε ΠΣΕΕ από το αντίστοιχο ΠΕΠ. Με το κριτήριο αυτό ελέγχεται κατά πόσο το κάθε ΠΕΠ υιοθέτησε κάποιο από τα 16 εργαλεία πολιτικής της τυπολογίας που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της παρούσας, αξιοποιώντας τα ευρήματα του Σχεδίου Δράσης κάθε RIS3.

A2.3 Βαθμός προσέλκυσης των ομάδων-στόχου από τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από τα ΠΕΠ. Με το κριτήριο αυτό ελέγχεται έμμεσα αν ο σχεδιασμός των RIS3, και συγκεκριμένα η ΔΕΑ, ήταν ορθός υπό την έννοια ότι προσέλκυσε το ενδιαφέρον σημαντικής μερίδας των εν δυνάμει ωφελομένων.

A2. Σε ποιο βαθμό ήταν αποτελεσματική η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης στις Περιφέρειες;

A2.1 Βαθμός ενσωμάτωσης των εργαλείων πολιτικής που προτάθηκαν από τις ΔΕΑ στα αντίστοιχα Σχέδια Δράσης των ΠΣΕΕ

- Η ΔΕΑ προηγήθηκε της σύνταξης του Σχεδίου Δράσης της εκάστοτε RIS3, σε τέσσερις μόνο περιφέρειες
- Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, η ΔΕΑ ακολούθησε την επίσημη υιοθέτηση των RIS3 και συνέβαλε στη διαμόρφωση προσκλήσεων των ΠΕΠ, κυρίως για δράσεις των ΘΣ1 και ΘΣ2 και σε χαμηλότερο βαθμό, των ΘΣ3 και 8.

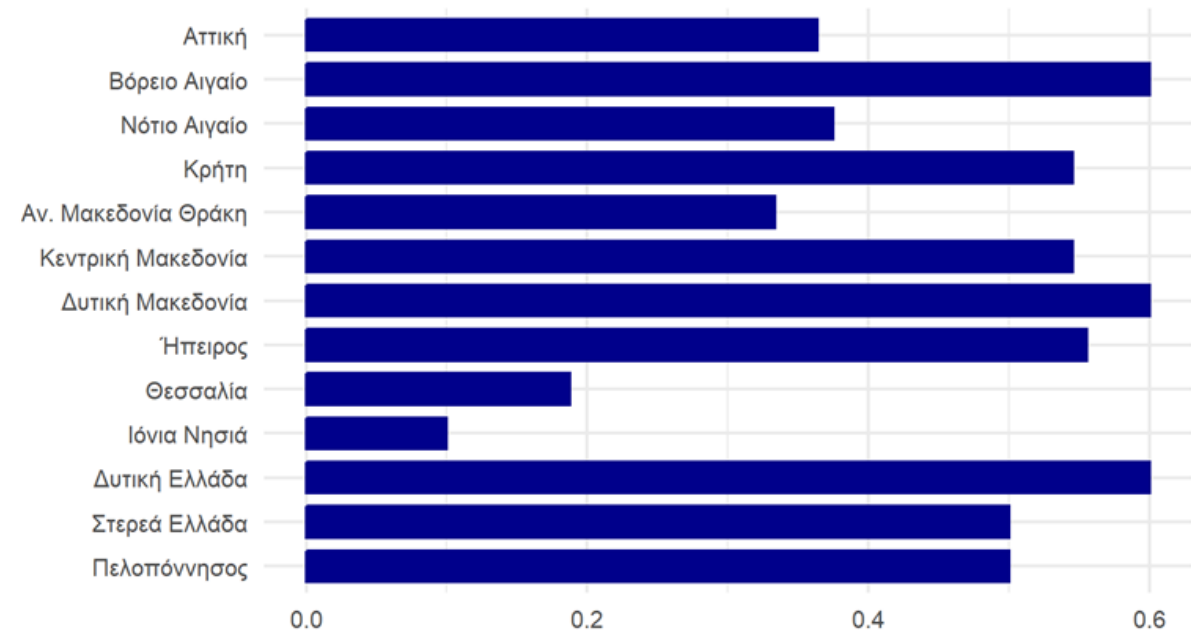
A2. Σε ποιο βαθμό ήταν αποτελεσματική η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης στις Περιφέρειες;

A2.2 Βαθμός ενεργοποίησης Εργαλείων Πολιτικής που είχαν προβλεφθεί στην πρώτη έκδοση κάθε ΠΕΠ

- Η μέση επίδοση στο βαθμό ενεργοποίησης των Εργαλείων Πολιτικής που είχαν προβλεφθεί στο αρχικό κείμενο του κάθε ΠΕΠ είναι 0,44
- Σε ελάχιστες περιπτώσεις έχει τεκμηριωθεί η μη ενεργοποίηση εργαλείων πολιτικής που είχαν προβλεφθεί)
- Η χαμηλή ενεργοποίηση θα μπορούσε πιθανότατα να αποδοθεί στην προσπάθεια των Προγραμμάτων να διατηρήσουν βαθμούς ελευθερίας στο σχεδιασμό τους και περιθώρια ευελιξίας στην υλοποίησή τους

A2.2.3

Κριτήριο: Α-Αποτελεσματικότητα

A2. Σε ποιο βαθμό ήταν αποτελεσματική η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης στις Περιφέρειες;

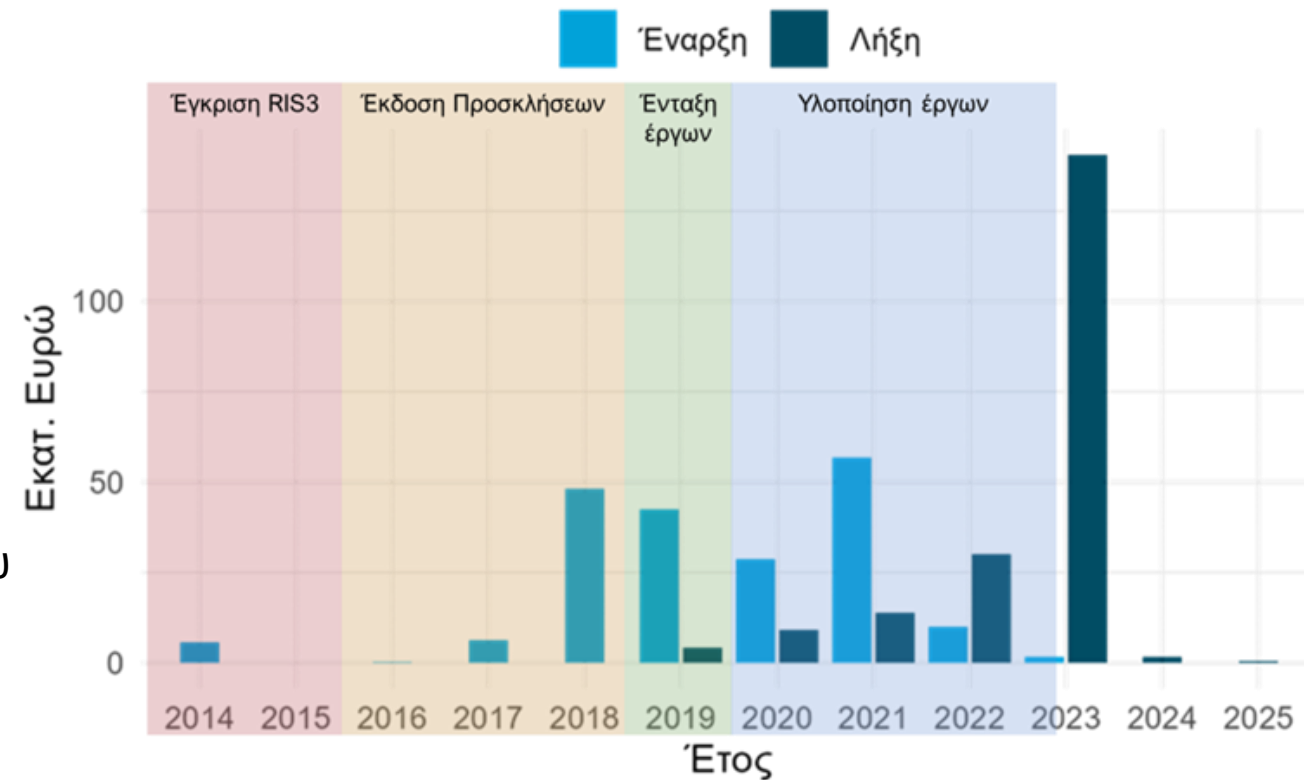
A2.3 Βαθμός προσέλκυσης των ομάδων-στόχου από τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν

- A2.3.1 Αριθμός υποβολών προτάσεων χρηματοδότησης / αριθμός ενταγμένων έργων ανά πρόσκληση (~ **ελκυστικότητα προσκλήσεων**)
- A2.3.2 Αριθμός υποβολών / το σύνολο των εν δυνάμει ωφελούμενων ανά Πρόσκληση (~**βαθμός κάλυψης των εν δυνάμει ωφελούμενων όπως αυτοί ορίζονται στα κριτήρια επιλογής**)

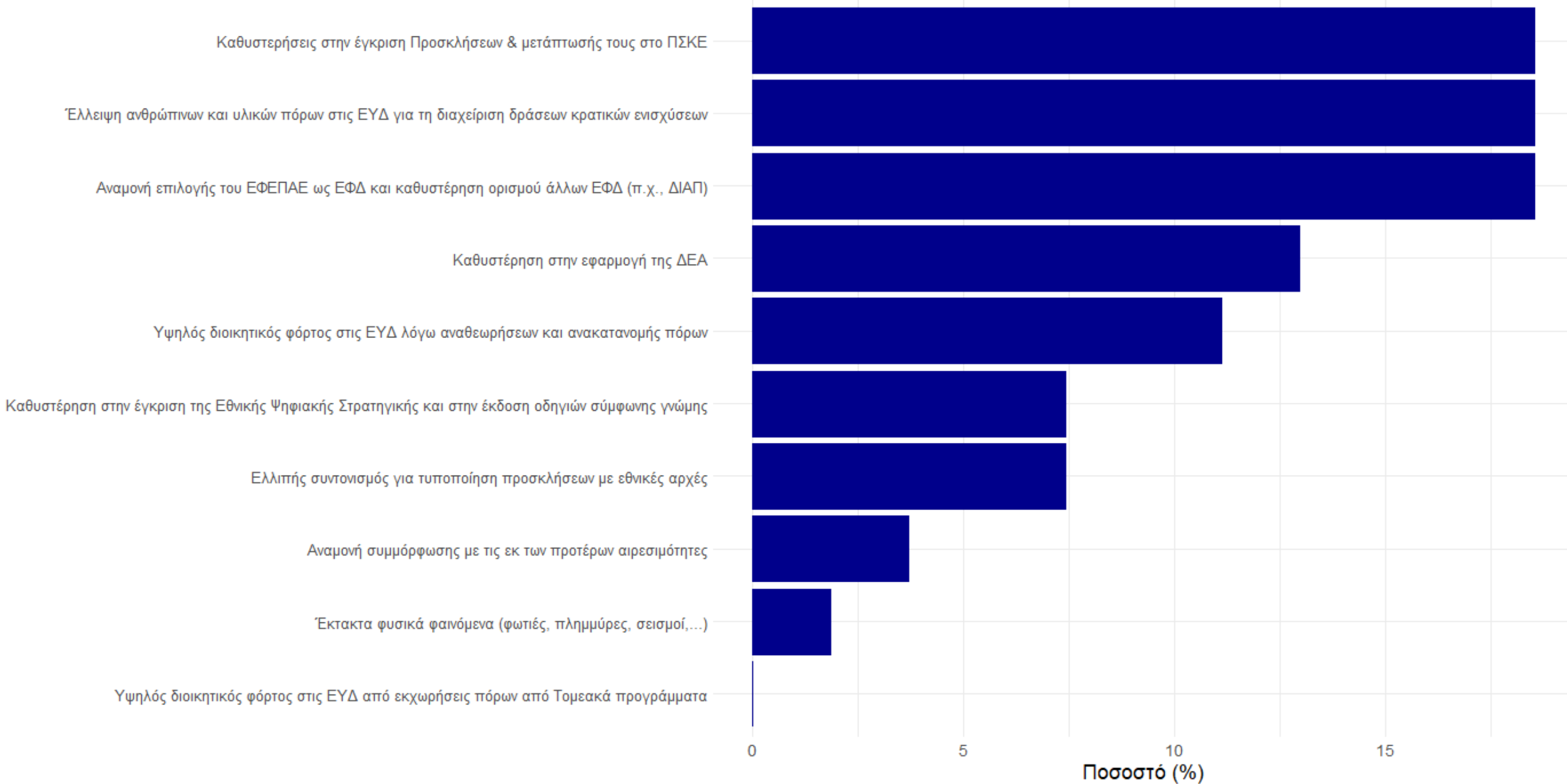
Περιφέρεια	A2.3.1	A2.3.2 (%)
Αττική	1.10	84.00
Βόρειο Αιγαίο	3.26	2.31
Νότιο Αιγαίο	1.13	0.69
Κρήτη	2.19	6.42
Αν. Μακεδονία Θράκη	1.86	2.09
Κεντρική Μακεδονία	2.08	0.92
Δυτική Μακεδονία	1.17	3.62
Ήπειρος	1.50	5.50
Θεσσαλία	1.15	1.57
Ιόνια Νησιά	0.94	100.00
Δυτική Ελλάδα	1.45	1.89
Στερεά Ελλάδα	1.26	8.00
Πελοπόννησος	2.47	18.20
Διάμεσος	1.45	3.62
Μέση τιμή	1.66	18.09

Α3. Σε ποιο βαθμό η χρονική διάσταση της υποστήριξης από τα ΠΕΠ προς τις ΠΣΕΕ υλοποιήθηκε όπως είχε σχεδιαστεί;

- Η **έγκριση των ΠΣΕΕ** απαιτήσε κατά μ.ό. **536 ημέρες** από την έναρξη της προγραμματικής περιόδου (η ΕΣΕΕ καθυστέρησε περισσότερο)
- Ο μέσος χρόνος που απαιτήθηκε από την έγκριση των περιφερειακών RIS3 μέχρι την **έκδοση του συνόλου των προσκλήσεων** που χαρτογραφήθηκαν με Εργαλεία Πολιτικής ανά Περιφέρεια ήταν **1265 ημέρες**
- Ο μέσος χρόνος που απαιτήθηκε από την **έκδοση των Προσκλήσεων μέχρι την ένταξη των έργων** που επιλέχθηκαν ήταν **279 ημέρες**
- Η **μέση διάρκεια των έργων** που χαρακτηρίστηκαν με κάποιο από τα 16 εργαλεία πολιτικής ανέρχεται σε **1335 ημέρες** (~3,75 έτη, περιλαμβάνει και τις παρατάσεις λόγω COVID19)

Από τους παρακάτω παράγοντες που αναφέρθηκαν ως αίτια καθυστερήσεων, ποιοί 3 θεωρείτε ότι επέδρασαν περισσότερο στο δικό σας Πρόγραμμα;
Πλήθος Συμμετεχόντων: 18, Πλήθος Απαντήσεων (πολλαπλές): 54

A4. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν οι δράσεις των ΠΣΕΕ τις αναμενόμενες εκροές;

Κριτήρια αξιολόγησης:

A4.1.1 Βαθμός επίτευξης εκροών. Ο δείκτης υπολογίζεται ως το άθροισμα των τιμών επίτευξης κάθε δείκτη εκροών για τον σύνολο των ολοκληρωμένων έργων που έχουν χαρακτηριστεί με κάποιο εργαλείο πολιτικής προς το άθροισμα των τιμών-στόχου κάθε δείκτη εκροών για το σύνολο των έργων που έχουν χαρακτηριστεί με κάποιο εργαλείο πολιτικής.

A4.1.2 Αριθμός ενεργών έργων. Ο δείκτης υπολογίζεται ως τον αριθμό των ενταγμένων έργων που έχουν χαρακτηριστεί με κάποιο εργαλείο πολιτικής και είναι σε εξέλιξη βάσει πληροφόρησης από ΟΠΣ ή ΠΣΚΕ ή τις ΕΥΔ.

A4.1.3 Αριθμός μοναδικών ωφελούμενων. Ο δείκτης υπολογίζεται ως ο αριθμός των μοναδικών ωφελούμενων (μοναδικά ΑΦΜ) για το σύνολο των ενταγμένων έργων που έχουν χαρακτηριστεί με κάποιο Εργαλείο Πολιτικής.

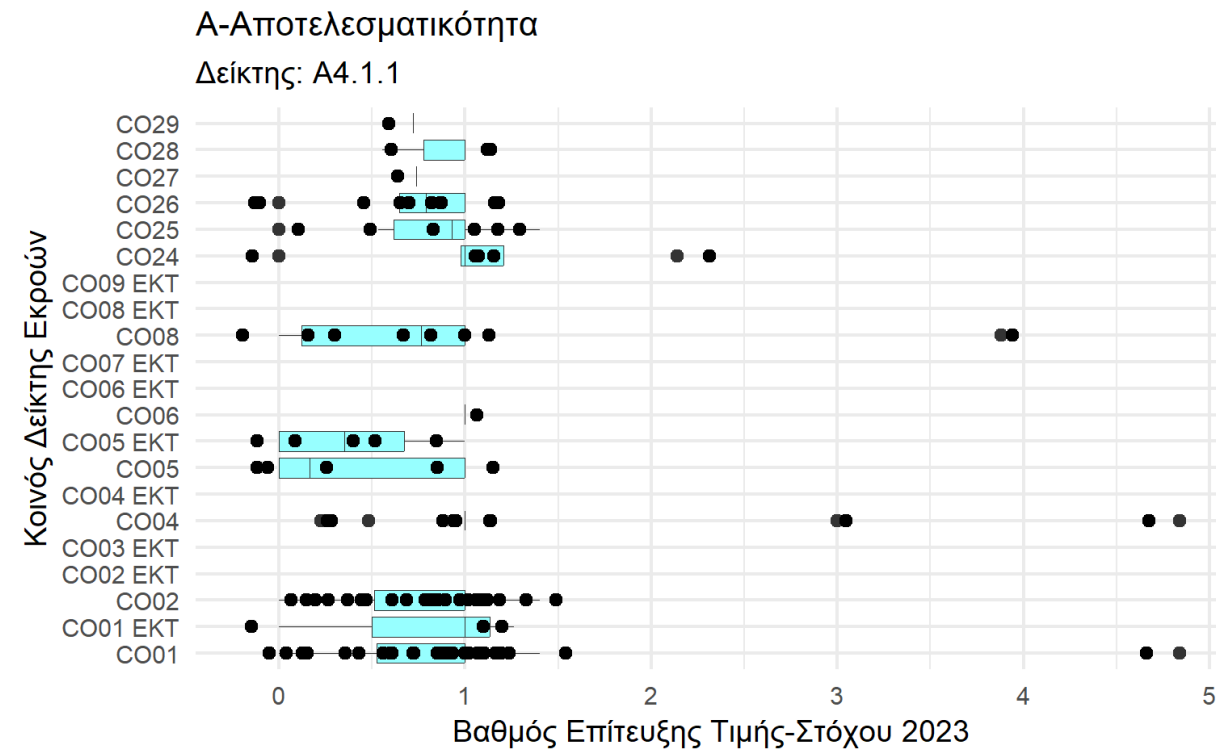
.

A4. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν οι δράσεις των ΠΣΕΕ τις αναμενόμενες εκροές;

A4.1.1 Βαθμός επίτευξης εκροών

- **Υπεραπόδοση** ως προς την επίτευξη των στόχων παρατηρείται στο **ΕΠ15**.
- **Πολύ καλός βαθμός** επίτευξης στόχων παρατηρείται στην πλειοψηφία των δεικτών που έχουν υιοθετηθεί για τα **ΕΠ02, ΕΠ03 και ΕΠ16** (όπου οι δείκτες εκροών περιγράφουν συνήθως την επένδυση).
- **Ικανοποιητικός βαθμός** επίτευξης στόχων παρατηρείται στα **ΕΠ04, ΕΠ05, ΕΠ06, ΕΠ08, ΕΠ11, και ΕΠ12**.
- **Μέτριος βαθμός επίτευξης στόχων** παρατηρείται στα **ΕΠ13**
- **Χαμηλός βαθμός** επίτευξης στόχων παρατηρείται στο **ΕΠ10**
- Μη αξιολογήσιμος βαθμός επίτευξης στόχων παρατηρείται στο **ΕΠ14** όπου στις περισσότερες περιπτώσεις δεν έχουν τεθεί τιμές-στόχου στους δείκτες

Οι επιδόσεις είναι άμεσα συσχετισμένες με το βαθμό ολοκλήρωσης των έργων

A4. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν οι δράσεις των ΠΣΕΕ τις αναμενόμενες εκροές;

Πρόγραμμα	A4.1.2 (Αριθμός έργων σε εξέλιξη)	Αριθμός Ενταγμένων που χαρακτηρίστηκαν με Εργαλείο Πολιτικής	Βαθμός Ολοκλήρωσης Έργων (%)
Αττική	21	25	16.00
Βόρειο Αιγαίο	62	98	36.73
Νότιο Αιγαίο	12	12	0.00
Κρήτη	49	905	94.59
Αν. Μακεδονία Θράκη	12	49	75.51
Κεντρική Μακεδονία	4	463	99.14
Δυτική Μακεδονία	77	108	28.70
Ήπειρος	56	1044	94.64
Θεσσαλία	127	154	17.53
Ιόνια Νησιά	10	16	37.50
Δυτική Ελλάδα	0	102	100.00
Στερεά Ελλάδα	158	294	46.26
Πελοπόννησος	187	229	18.34

Πρόγραμμα	Δείκτης A4.1.3 (αριθμός μοναδικών ωφελούμενων)
Ήπειρος	999
Κρήτη	909
Κεντρική Μακεδονία	441
Στερεά Ελλάδα	305
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	247
Πελοπόννησος	229
Θεσσαλία	134
Δυτική Ελλάδα	126
Δυτική Μακεδονία	102
Βόρειο Αιγαίο	89
Αττική	24
Νότιο Αιγαίο	13
Ιόνια Νησιά	1

Α5. Ποιοι ήταν οι κύριοι παράγοντες που επηρέασαν τη συνολική αποτελεσματικότητα;

Ενδογενείς (φθίνουσα σειρά)

1. Έλλειμμα εμπειρίας στο σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων ΕΤΑΚ και ανταγωνιστικότητας, καθώς στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο το σύνολο των σχετικών παρεμβάσεων σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε κεντρικά.
2. Τα Προγράμματα των περιφερειών δε φαίνεται να υποστηρίχθηκαν αποτελεσματικά από τις εθνικές αρχές στο σχεδιασμό αυτών των δράσεων, ιδίως στα πρώτα έτη εφαρμογής των Προγραμμάτων.
3. Η διάρθρωση ορισμένων περιφερειακών οικονομιών με κλάδους που δεν είναι δεκτικοί στην τεχνολογική καινοτομία,
4. Αστοχίες κατά τη ΔΕΑ
5. Λάθος σχεδιασμός των κριτηρίων επιλογής έργων συμβατών με τις RIS3
6. Εσωτερικός ανταγωνισμός με τα τομεακά προγράμματα.

Εξωγενείς (φθίνουσα σειρά)

1. Πανδημία COVID-19 ως τον κύριο εξωγενή παράγοντα που επηρέασε την υλοποίηση των Προγραμμάτων. Ήταν βασική αιτία για καθυστερήσεις στην υλοποίηση και επέβαλε δυσκολίες τόσο στους ωφελούμενους όσο και στις ΕΥΔ. Η (αναγκαστική) αναδιάρθρωση των Προγραμμάτων το 2021 περιόρισε σε σημαντικό βαθμό τη δυνατότητα ενεργοποίησης (ή επαν-ενεργοποίησης) εργαλείων πολιτικής μέχρι το τέλος της προγραμματικής περιόδου
2. Πολυπλοκότητα πλαισίου εφαρμογής φαίνεται ότι έθετε εμπόδια τόσο στις ΕΥΔ όσο και στους δικαιούχους σε όλα τα στάδια εφαρμογής των δράσεων
3. Η δυσκολία στην προχρηματοδότηση των δράσεων με ωφελούμενους τις επιχειρήσεις, φαίνεται να είναι επίσης ένας παράγοντας που απέτρεψε την ελκυστικότητα των δράσεων ή δημιούργησε δυσκολίες κατά την υλοποίηση

Ανάδραση από το κοινό

Ποιά θεωρείτε ως την πρώτη προτεραιότητα για βελτίωση στον τρόπο εφαρμογής των δράσεων υποστήριξης των RIS3 της περιόδου 2021-27;

- Δυναμική και συνεχής διαδικασία επιχειρηματική ανακάλυψης (4 φορές)
- Συνέργειες τομεακών – περιφερειακών προγραμμάτων (2 φορές)
- Συνεργασία εμπλεκόμενων φορέων (2 φορές)
- Μεταφορά τεχνογνωσίας διαχείρισης ΕΤΑΚ από κεντρικούς φορείς (ΓΓΕΚ) (2 φορές)
- Δυνατότητα περιοδικών προσκλήσεων ΕΤΑΚ
- Αποτελεσματικά κριτήρια επιλογής πράξεων που συνδέονται με την ΕΣΕΕ
- Ενεργή συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων και των εκπροσώπων αυτών (Επιμελητήρια, επιχειρήσεις)
- Αποτελεσματικό Μοντέλο Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης
- Δικτύωση ΕΥΔ.
- Πιο φιλικό περιβάλλον στο ΠΣΚΕ.
- Διασύνδεση με ΟΠΣ.
- Συνεχιζόμενη διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης με όσο το δυνατόν μικρότερα χρονικά χάσματα χρηματοδότησης
- Οικοδόμηση μιας αξιόπιστης και αποτελεσματικής δομής καινοτομίας
- Πολιτική προτεραιότητα και ορθολογικός φιλόδοξος σχεδιασμός, εμπλοκή φορέων

Συμπεράσματα για την Αποτελεσματικότητα (1/3)

1. Το **σύστημα στοχοθεσίας, λόγω ΚΚΔ, είχε πρόβλημα**. Τα 13 ΠΕΠ φαίνεται, συνολικά, να υπερκαλύπτουν τις τιμές-στόχους που επέλεξαν για τους ειδικούς στόχους που έθεσαν για το ΘΣ1, και υστερούν ως προς τις τιμές-στόχους που έθεσαν για τους ειδικούς στόχους των ΘΣ2, 3 και 8.
 - Τέσσερα Προγράμματα έχουν πετύχει ή έχουν υπερβεί το σύνολο των τιμών-στόχου που έθεσαν για όλους τους ειδικούς στόχους τους
 - Οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης και οι Αξιολογητές συμφωνούν ότι τα **Προγράμματα είχαν πολύ μικρή συμβολή στην επίτευξη των τιμών-στόχου για το σύνολο των ειδικών στόχων** που εξετάζονται στο πλαίσιο της παρούσας
2. Σε **τέσσερις Περιφέρειες η ΔΕΑ εφαρμόστηκε πριν από την έγκριση της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης**, και συνεπώς τροφοδότησε, πλήρως ή εν μέρει, το Σχέδιο Δράσης
 - Στις υπόλοιπες Περιφέρειες, η ΔΕΑ εφαρμόστηκε μεταγενέστερα της επίσημης υιοθέτησης των RIS3 και συνέβαλε στη διαμόρφωση προσκλήσεων των ΠΕΠ, κυρίως για δράσεις των ΘΣ1 και ΘΣ2 και σε χαμηλότερο βαθμό, των ΘΣ3 και 8

Συμπεράσματα για την Αποτελεσματικότητα (2/3)

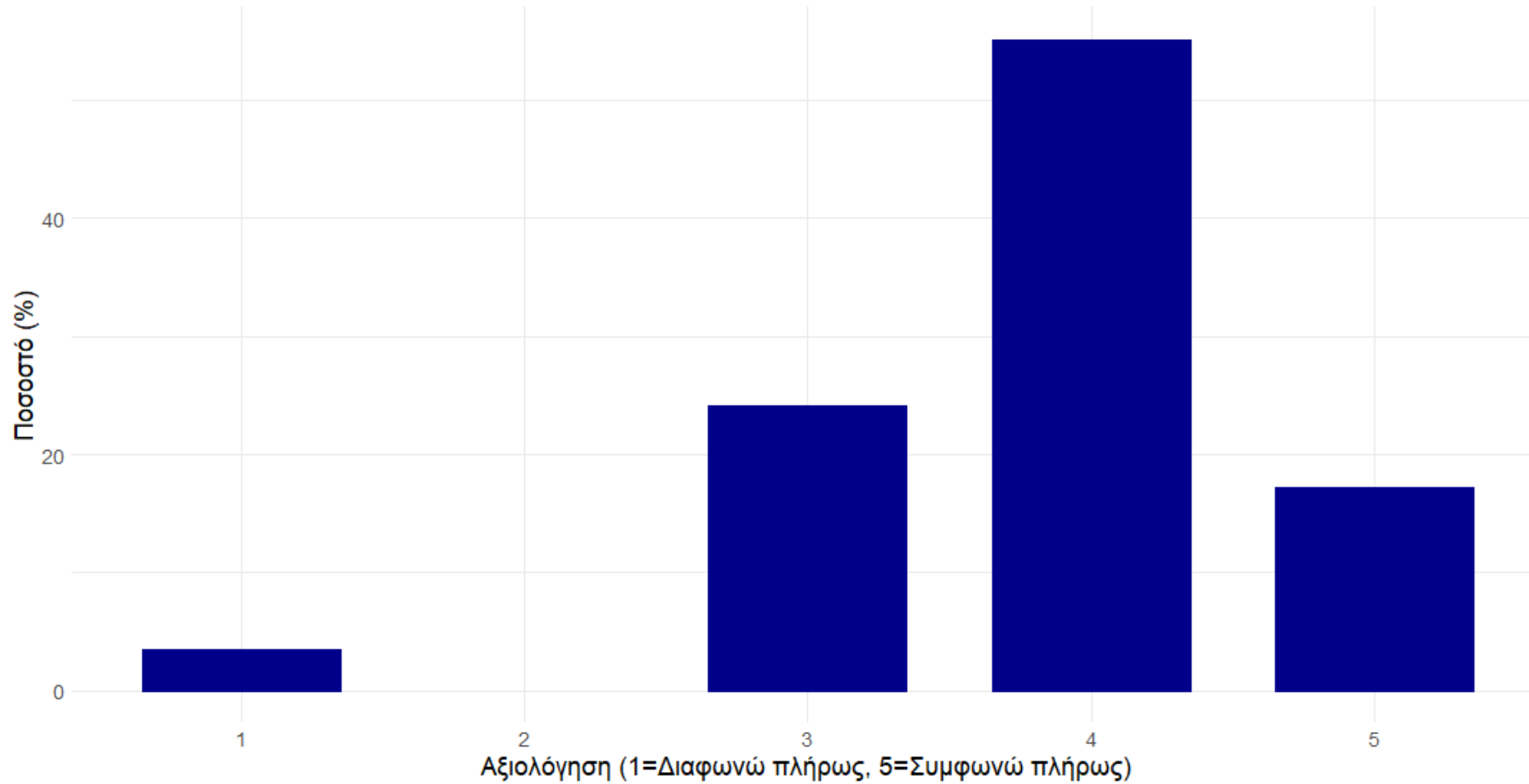
3. Η εφαρμογή των περιφερειακών στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης δεν ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες της εμπροσθοβαρούς και της χρονικά ευέλικτης υποστήριξης προς τους δικαιούχους
 - Το **διάστημα από την έγκριση των Περιφερειακών RIS3 μέχρι την έκδοση των πρώτων προσκλήσεων ήταν**, κατά μέσο όρο, **της τάξης των 3,5 ετών**
 - Ο **αριθμός των προσκλήσεων ανά Εργαλείο Πολιτικής** κυμαίνεται από 1 έως 3 (μ.ό. = 1,6, διάμεσος = 1,33) → χαμηλή ευελιξία για τους ωφελούμενους, ευκολία για τις ΕΥΔ
 - Η καθυστέρηση οφείλεται σε μία σειρά από **παράγοντες** που ήταν **εκτός ελέγχου των Περιφερειών και των ΕΥΔ των ΠΕΠ**
4. Οι επιδόσεις για το βαθμό επίτευξης των εκροών-στόχου είναι συσχετισμένες με το βαθμό ολοκλήρωσης των ενταγμένων έργων
 - Η συνολική εικόνα στα μέσα του 2023 ήταν βαθμός ολοκλήρωσης έργων της τάξης του 78% και βαθμός ολοκλήρωσης του οικονομικού αντικειμένου της τάξης του 58%

Συμπεράσματα για την Αποτελεσματικότητα (3/3)

5. Η διακύμανση του **αριθμού των μοναδικών ωφελούμενων** από τις δράσεις υποστήριξης των RIS3 είναι πολύ μεγάλη → σημαντικές διαφορές στο μίγμα πολιτικής και στους τρόπους εφαρμογής
6. Η **πανδημία COVID19** ήταν ο συχνότερα αναφερόμενος εξωγενής παράγοντας μείωσης της συνολικής αποτελεσματικότητας
7. Το **έλλειμα εμπειρίας στο σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων** ΕΤΑΚ και ανταγωνιστικότητας στις Περιφέρειες, και η **περιορισμένη υποστήριξη από τις εθνικές αρχές**, ιδίως στα πρώτα έτη εφαρμογής των Προγραμμάτων, ήταν οι συχνότερα αναφερόμενοι ενδογενείς παράγοντες μείωσης της συνολικής αποτελεσματικότητας

Ανάδραση από το κοινό

Συμφωνείτε με τα συμπεράσματα για την Αποτελεσματικότητα;
Πλήθος Απαντήσεων: 29, Μέση αξιολόγηση: 3.8

Αποδοτικότητα

B1. Σε ποιο βαθμό η ένταση της χρηματοδότησης ήταν επαρκής για να δημιουργήσει επιπτώσεις;

B1.1.1 Ύψος και μερίδιο χρηματοδότησης ανά εργαλείο πολιτικής στο σύνολο του μίγματος πολιτικής

B1.1.2 Μοναδιαίο κόστος ανά δείκτη εκροής

B2. Αξιοποιήθηκαν πιθανές συνέργειες ή οικονομίες κλίμακας με τομεακά ή ευρωπαϊκά προγράμματα;

B2.1.1 Αριθμός αντίστοιχων ή συμπληρωματικών εργαλείων πολιτικής από τομεακά και ευρωπαϊκά προγράμματα

B2.1.2 Ποιοτική αξιολόγηση των συνεργειών που αναπτύχθηκαν με τομεακά ή ευρωπαϊκά προγράμματα

B1. Σε ποιο βαθμό η ένταση της χρηματοδότησης ήταν επαρκής για να δημιουργήσει επιπτώσεις;

Περιφέρεια	ΠΕΠ-ΘΣ1	ΕΔΚ	Horizon	Άλλα	Σύνολο	Μερίδιο ΠΕΠ
Βόρειο Αιγαίο	8 073 935	4 082 561	11 340 000	8 623 076	32 119 572	25.14%
Δυτική Μακεδονία	8 730 362	7 929 502	6 890 000	17 880 127	41 429 991	21.07%
Ήπειρος	11 706 453	23 758 299	22 910 000	2 113 057	60 487 809	19.35%
Στερεά Ελλάδα	7 430 105	13 671 009	17 620 000		38 721 114	19.19%
Αν. Μακεδονία Θράκη	6 575 615	25 568 088	6 870 000		39 013 703	16.85%
Νότιο Αιγαίο	3 795 579	1 963 513	3 250 000	18 577 310	27 586 402	13.76%
Ιόνια Νησιά	3 316 652	3 034 596	2 270 000	23 580 000	32 201 248	10.30%
Δυτική Ελλάδα	13 883 901	50 704 475	84 540 000		149 128 376	9.31%
Πελοπόννησος	1 364 224	11 265 857	6 780 000	1 722 113	21 132 194	6.46%
Κρήτη	9 673 900	49 360 290	173 900 000		232 934 190	4.15%
Θεσσαλία	1 640 554	33 663 614	26 310 000	3 493 931	65 108 099	2.52%
Κεντρική Μακεδονία	12 463 194	157 822 629	332 400 000	1 200 000	503 885 823	2.47%
Αττική	20 160 106	223 938 443	1 030 000 000		1 274 098 549	1.58%
Σύνολο	108 814 580	606 762 876	1 725 080 000	77 189 614	2 517 847 070	4.32%

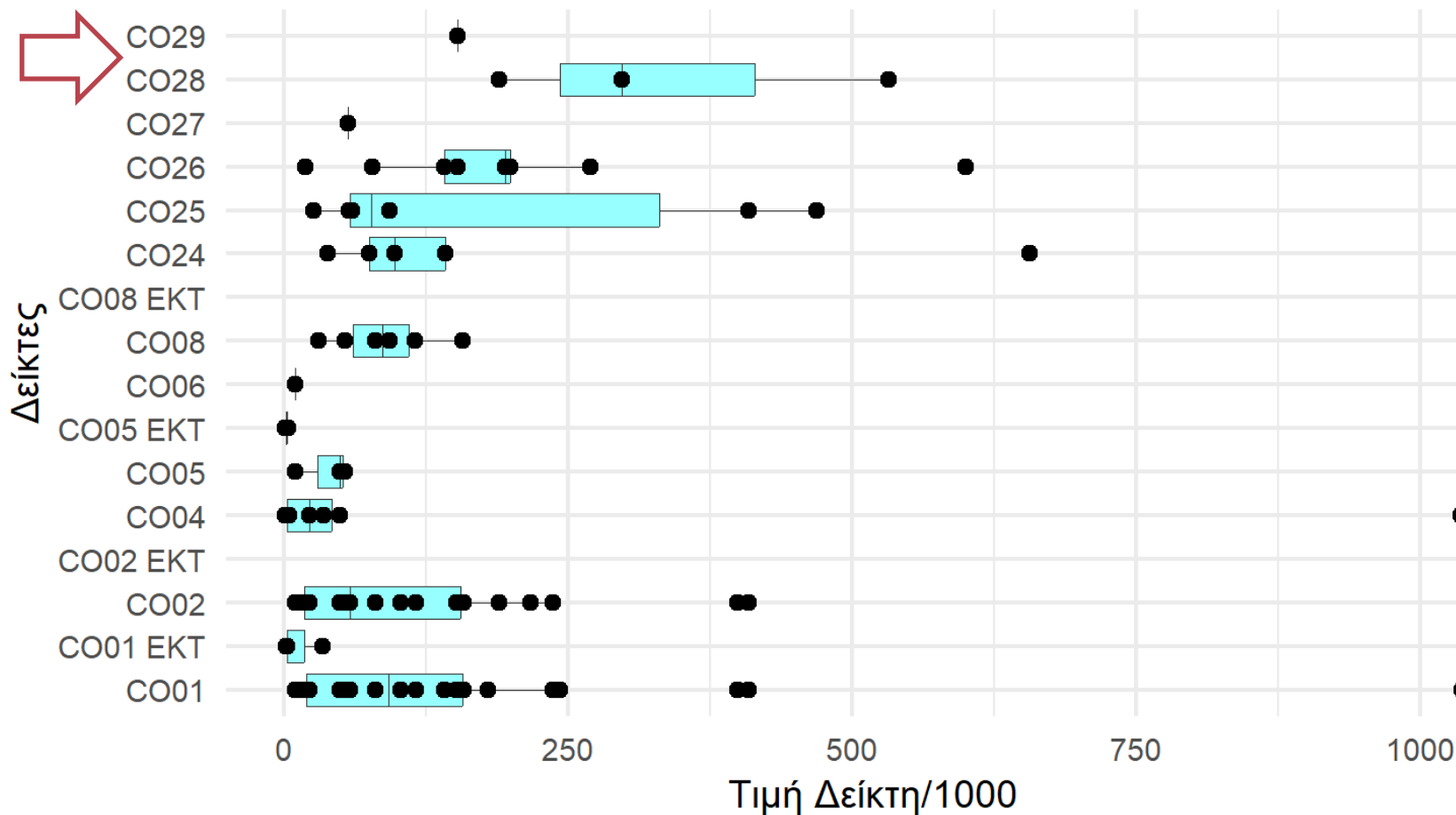
B1.1.1 Ύψος και μερίδιο χρηματοδότησης ανά εργαλείο πολιτικής στο σύνολο του μίγματος πολιτικής

Πρόγραμμα	Δημόσια δαπάνη (Συμβάσεις)		B1.1.1.β (%)
	Έργων που χαρακτηρίστηκαν με Ε.Π. (B1.1.1.α)	Σύνολο ΘΣ1,2,3,8	
Ήπειρος	35 324 760	98 194 257	35.97
Στερεά Ελλάδα	14 005 489	51 201 326	27.35
Δυτική Μακεδονία	16 337 767	74 929 441	21.80
Κρήτη	22 926 359	131 916 283	17.38
Βόρειο Αιγαίο	15 643 160	92 815 616	16.85
Θεσσαλία	17 302 525	159 633 471	10.84
Δυτική Ελλάδα	19 031 038	196 879 395	9.67
Νότιο Αιγαίο	4 778 059	67 468 689	7.08
Αττική	30 084 746	435 419 844	6.91
Πελοπόννησος	6 650 157	110 947 053	5.99
Αν. Μακεδονία Θράκη	8 760 955	147 017 575	5.96
Κεντρική Μακεδονία	19 545 437	337 229 645	5.80
Ιόνια Νησιά	3 316 652	105 099 147	3.16

B1.1.2 Μοναδιαίο κόστος ανά δείκτη εκροής

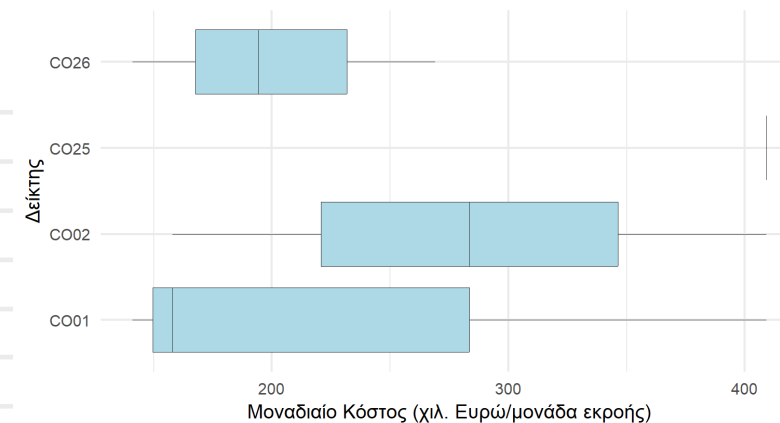
B.1.1.2.α

Κριτήριο: Β-Αποδοτικότητα

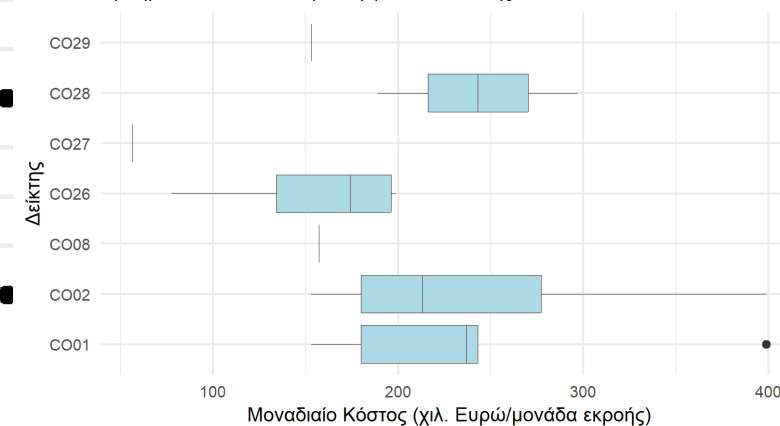
B.1.1.2.α

Κριτήριο: Β-Αποδοτικότητα, Εργαλείο Πολιτικής: ΕΠ05

B.1.1.2.α

Κριτήριο: Β-Αποδοτικότητα, Εργαλείο Πολιτικής: ΕΠ06

Άλλοι παράγοντες που μειώνουν την αποδοτικότητα

- Τα αποτελέσματα της έρευνας πεδίου δίνουν ενδείξεις για αστοχίες στα κριτήρια επιλογής των ωφελούμενων σε 4 Εργαλεία Πολιτικής με μεγάλο δείγμα (ΕΠ12, ΕΠ11, ΕΠ15 και ΕΠ08)
- Σε μία περίπτωση, για το ΕΠ08 (ΘΣ3), η χρήση μόνο του ΣΤΑΚΟΔ επένδυσης για την επιλογή των δράσεων RIS3 αποδείχθηκε, εκ των υστέρων, λανθασμένη

Εργαλείο Πολιτικής	Ποσοστό (%) έργων που θα γινόταν με ίδιους πόρους φορέα	Σύνολο Συμβασιοποιημένης ΔΔ (€)	Εκτίμηση ύψους ΔΔ που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί καλύτερα (€)
ΕΠ02	10.0	36 934 631	3 693 463
ΕΠ03	0.0	1 506 018	0
ΕΠ04	0.0	7 054 104	0
ΕΠ05	12.8	39 118 246	5 007 135
ΕΠ06	4.7	21 738 696	1 021 719
ΕΠ07	0.0	1 228 076	0
ΕΠ08	19.1	31 934 881	6 099 562
ΕΠ11	27.3	8 630 624	2 356 160
ΕΠ12	35.6	31 482 318	3 072 502
ΕΠ13	0.0	9 059 498	0
ΕΠ14	0.0	8 343 097	0
ΕΠ15	20.8	6 903 360	1 735 364
ΕΠ16	33.3	8 275 888	2 298 819

B2. Αξιοποιήθηκαν πιθανές συνέργειες ή οικονομίες κλίμακας με τομεακά ή ευρωπαϊκά προγράμματα;

Είδη πιθανών συνεργειών που διερευνήθηκαν:

1. Χρηματοδότηση από τα ΠΕΠ για ανάπτυξη ικανοτήτων που θα αξιοποιηθούν στη συνέχεια για διεκδίκηση πόρων από εθνικά ή ευρωπαϊκά προγράμματα (**upstream funding**)
2. Χρηματοδότηση από τα ΠΕΠ για την περαιτέρω εκμετάλλευση ή/και ευρύτερη διάχυση των αποτελεσμάτων που παρήχθησαν από εθνικά ή ευρωπαϊκά προγράμματα (**downstream funding**)
3. **Εναλλακτική χρηματοδότηση** από τα ΠΕΠ για έργα που είχαν αξιολογηθεί θετικά από εθνικά ή ευρωπαϊκά προγράμματα, αλλά δεν επαρκούσε ο προϋπολογισμός των εθνικών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων για να τα χρηματοδοτήσει (η ιδέα του Seal of Excellence ή αντίστοιχο), και
4. **Συμπληρωματική χρηματοδότηση**, όπου το ΠΕΠ συνεισφέρει μερίδιο της χρηματοδότησης για έργα που χρηματοδοτούνται και από άλλη πηγή

Αποτελέσματα:

Μόνο το **ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας** εφάρμοσε **συμπληρωματική χρηματοδότηση** στο πλαίσιο του ΕΠ05, δηλαδή προκήρυξε και υλοποίησε διεθνή συνεργατικά έργα ΕΤΑΚ μέσω τριών προσκλήσεων.

Η δημοσίευση προσκλήσεων για τη χρηματοδότηση διεθνικών συνεργατικών έργων ΕΤΑΚ ήταν αποτέλεσμα συστηματικής δικτύωσης της Δυτικής Ελλάδας

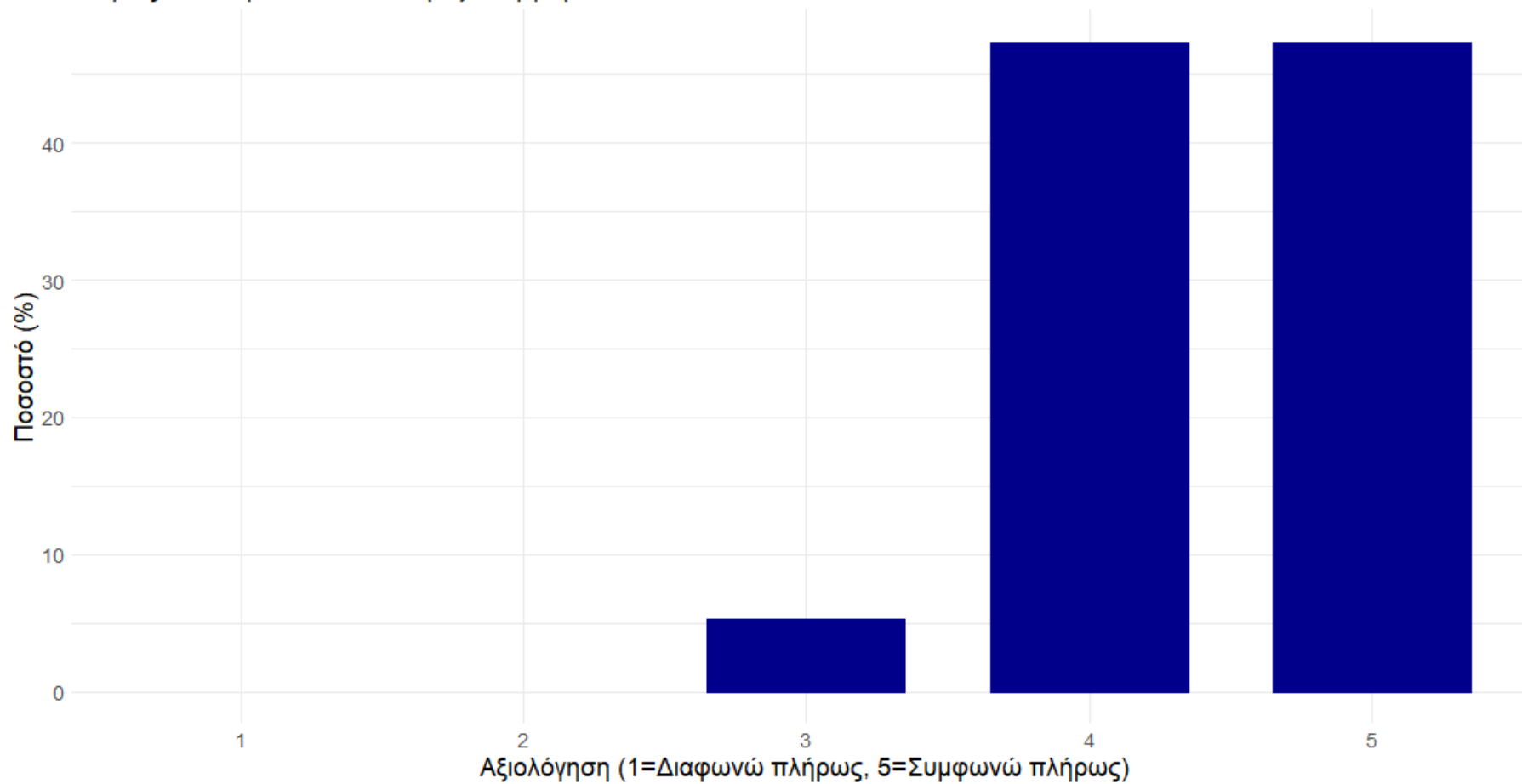
Στο πλαίσιο των προσκλήσεων αυτών, προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση των ερευνητικών προτάσεων ήταν η θετική τους αξιολόγηση στα πλαίσια διεθνούς κοινής πρόσκλησης ερευνητικών έργων, ιδιαίτερα από ευρωπαϊκά προγράμματα ERANET (όπως τα MANUNET I & II , LEADERA και INCOMERA, στα οποία η ΠΔΕ συμμετείχε)

Συμπεράσματα για την Αποδοτικότητα

1. Ο **διαθέσιμος προϋπολογισμός των ΠΕΠ** για υποστήριξη δράσεων «Έξυπνης Ανάπτυξης» ήταν **πολύ μικρός** σε σχέση με τις υπόλοιπες εθνικές και διεθνείς πηγές που χρηματοδότησαν τις ΠΣΕΕ
2. Η **εφαρμογή δράσεων υποστήριξης των RIS3 δεν επεκτάθηκε θεματικά σε ικανό βαθμό**
 - Το 10% του συνολικού Π)Υ των ΠΕΠ για ΘΣ1, 2, 3 και 8 διατέθηκε σε τέτοιες δράσεις, και απ' αυτό, το μερίδιο του ΘΣ1 ήταν 51%
 - Πάνω από το 15,75% της δημόσιας δαπάνης που διατέθηκε μέσω των ΘΣ3 και ΘΣ8 θα μπορούσε να έχει αξιοποιηθεί καλύτερα λόγω αστοχιών στα κριτήρια επιλογής πράξεων
3. Οι **δυνατότητες για ανάπτυξη συνεργειών** με ευρωπαϊκά και τομεακά προγράμματα **υλοποιήθηκαν σε πάρα πολύ μικρό βαθμό**, παρόλο που είχαν προβλεφθεί στα κείμενα των ΠΕΠ

Ανάδραση από το κοινό

Συμφωνείτε με τα συμπεράσματα για την Αποδοτικότητα;
Πλήθος Απαντήσεων: 19, Μέση αξιολόγηση: 4.4

Συνοχή

Γ1. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν επικαλυπτόταν με αντίστοιχα που ενεργοποιήθηκαν μέσω των τομεακών προγραμμάτων, ιδίως του ΕΠΑνΕΚ;

Γ1.1.1 Χρονισμός ενεργοποίησης αντίστοιχων εργαλείων πολιτικής από τομεακά προγράμματα

Γ1.1.2 Βαθμός επικάλυψης από αντίστοιχα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από τομεακά προγράμματα

Γ2. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν μέσω των ΠΕΠ επικαλυπτόταν με αντίστοιχα που ενεργοποιήθηκαν εκτός των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ);

Γ2.1.1 Χρονισμός ενεργοποίησης αντίστοιχων εργαλείων πολιτικής εκτός ΕΔΕΤ

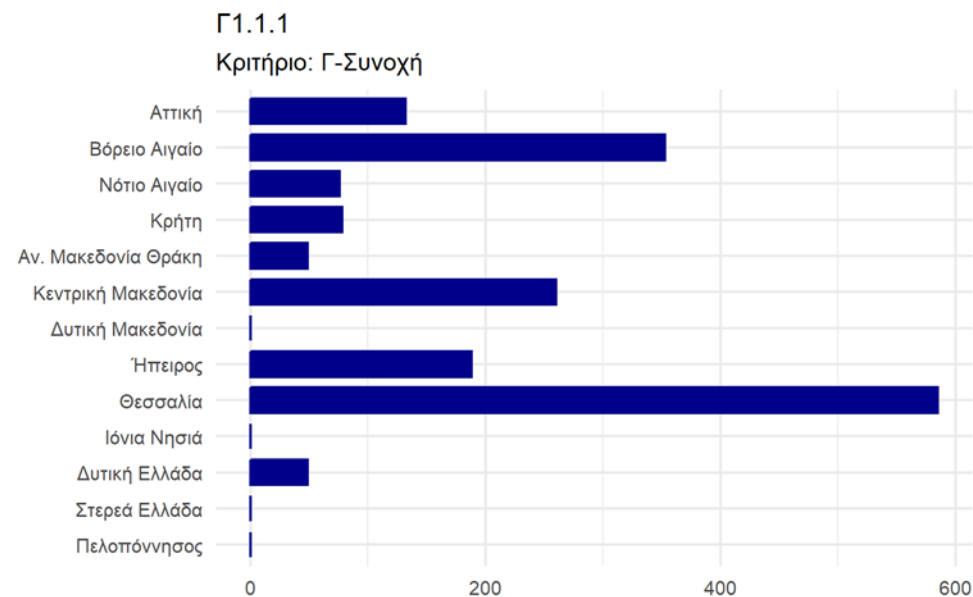
Γ1.1.2 Βαθμός επικάλυψης από αντίστοιχα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν εκτός ΕΔΕΤ

Γ1. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν επικαλυπτόταν με αντίστοιχα που ενεργοποιήθηκαν μέσω των τομεακών προγραμμάτων, ιδίως του ΕΠΑνΕΚ;

Γ1.1.2 Βαθμός επικάλυψης από αντίστοιχα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από τομεακά προγράμματα

- Αναγνωρίστηκαν 29 προσκλήσεις του ΕΠΑνΕΚ που **καλύπτουν πλήρως το σύνολο των εργαλείων πολιτικής της τυπολογίας** μας με συνολικό προϋπολογισμό της τάξης του €1δισ.
- Στην πλειοψηφία τους, τα ΕΠ του ΕΠΑνΕΚ ενεργοποιήθηκαν πριν τα αντίστοιχα των ΠΕΠ
- Δεν έχουμε δεδομένα για το αν οι απορριφθείσες υποβολές προς ΕΠΑνΕΚ κατέληξαν στα ΠΕΠ

Γ1.1.1 Χρονισμός ενεργοποίησης αντίστοιχων εργαλείων πολιτικής από τομεακά προγράμματα

Γ2. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν μέσω των ΠΕΠ επικαλυπτόταν με αντίστοιχα που ενεργοποιήθηκαν εκτός των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ);

Το **ΕΛΙΔΕΚ** στηρίζει τη συστηματική έρευνα από επιστημονική περιέργεια σε όλες τις επιστημονικές περιοχές με μοναδικό κριτήριο την επιστημονική ποιότητα και αριστεία, χωρίς γεωγραφικούς ή θεματικούς περιορισμούς. Υποστήριξε, με προϋπολογισμό της τάξης των €200εκατ. την περίοδο 2016-2022, δράσεις ενίσχυσης της έρευνας σε ΑΕΙ/ΕΚ (ΕΠ04), δράσεις απόκτησης ερευνητικού εξοπλισμού υψηλής αξίας (ΕΠ02) και σε μικρότερο βαθμό Κόμβους Έρευνας Καινοτομίας και Διάχυσης (ΕΠ07)

Ο **Αναπτυξιακός Νόμος** (ιδίως καθεστώτα «Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού», «Ενισχύσεις Καινοτομικού Χαρακτήρα για ΜΜΕ» και «Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων») μπορεί να είναι εν δυνάμει ανταγωνιστικό εργαλείο πολιτικής σε σχέση με το ΕΠ08. Ομοίως, το καθεστώς «Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ» έχει την ίδια στόχευση με το ΕΠ10

Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας πεδίου μεταξύ των ωφελούμενων στο ερώτημα «τί θα γινόταν αν δεν υπήρχε η χρηματοδότηση από το ΠΕΠ;»

το 26.8% ($n=112$ σε δείγμα 418) απάντησε ότι θα αναζητούσε χρηματοδότηση από άλλα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020,

το 3.3% ($n=14$) θα αναζητούσε τραπεζική χρηματοδότηση,

το 2.9% ($n=12$) θα αναζητούσε χρηματοδότηση από ευρωπαϊκά προγράμματα και

μόλις το 1.0% ($n=4$) θα αναζητούσε χρηματοδότηση από άλλες εθνικές πηγές εκτός ΕΣΠΑ

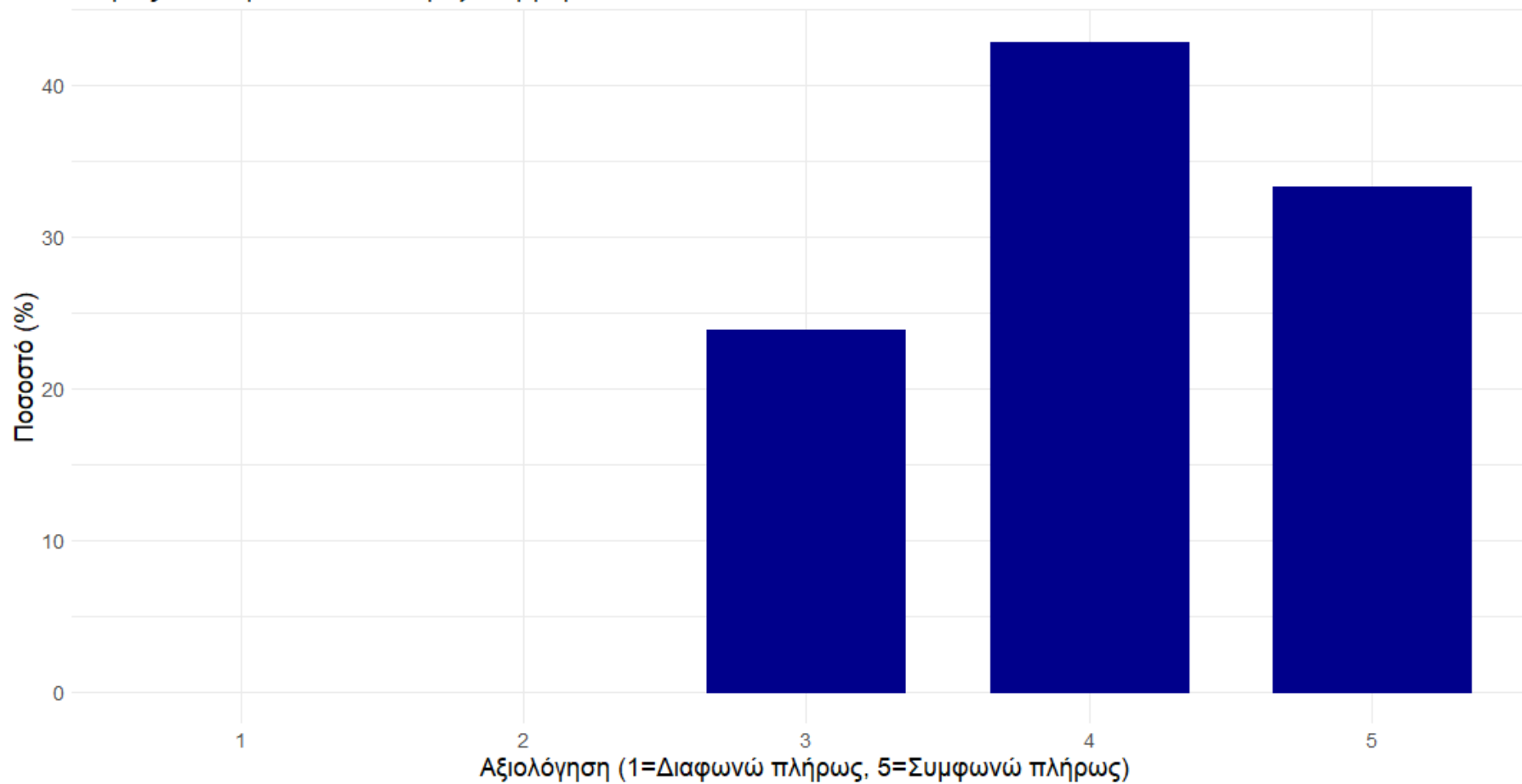
Οι δράσεις εκτός ΕΔΕΤ αφορούν ένα ιδιαίτερα περιορισμένο μερίδιο των ωφελούμενων από τις δράσεις υποστήριξης των RIS3 που δρομολογήθηκαν μέσω των ΠΕΠ

Συμπεράσματα για τη Συνοχή

1. Το μίγμα πολιτικής που ενεργοποιήθηκε μέσω του **ΕΠΑνΕΚ κάλυψε σε πολύ μεγάλο βαθμό την τυπολογία των εργαλείων πολιτικής**
 - Χρονικά, οι προσκλήσεις του ΕΠΑνΕΚ προηγήθηκαν εκείνων των ΠΕΠ σε μεγάλο βαθμό → προσέλκυση των πιο ώριμων ωφελούμενων και εσωτερικός ανταγωνισμός
 - Οι πόροι του ΕΠΑνΕΚ, ανά εργαλείο πολιτικής, ήταν μία τάξη μεγέθους μεγαλύτεροι
 - Δεν έχουμε δεδομένα για να σχολιάσουμε αν οι απορριφθέντες από το ΕΠΑνΕΚ στράφηκαν στα ΠΕΠ (βλ. και κριτήριο E2 για σύγκριση ΠΕΠ / ΕΠΑνΕΚ ανά Εργαλείο Πολιτικής και Περιφέρεια)
2. **ΕΛΙΔΕΚ** (ΕΠ04, ΕΠ02, ΕΠ07) και **Αναπτυξιακός Νόμος** (ΕΠ08, ΕΠ10) τα βασικά εθνικά χρηματοδοτικά μέσα που μπορούσαν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά τόσο με ΕΠΑνΕΚ όσο και με τα ΠΕΠ
3. Οι **πηγές χρηματοδότησης εκτός των ΕΔΕΤ** αφορούν ένα ιδιαίτερα περιορισμένο μερίδιο των **ωφελούμενων** από τις δράσεις υποστήριξης των RIS3 που δρομολογήθηκαν μέσω των ΠΕΠ

Ανάδραση από το κοινό

Συμφωνείτε με τα συμπεράσματα για τη Συνοχή;
Πλήθος Απαντήσεων: 21, Μέση αξιολόγηση: 4.1

Συνάφεια

Δ1. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από τα ΠΕΠ κάλυπταν τις διαπιστωμένες ανάγκες που αναφέρονται στις ΠΣΕΕ;

Δ1.1.1 Ποιοτική εκτίμηση του βαθμού κάλυψης των διαπιστωμένων αναγκών των ΠΣΕΕ από τα ΠΕΠ

Δ2. Σε ποιο βαθμό οι επενδύσεις των ΠΕΠ μέσω των ΘΣ1,2,3 και 8 τροφοδότησαν δράσεις που υποστήριζαν τις ΠΣΕΕ;

Δ2.1.1 Ποσοστό ενταγμένων πράξεων στις σχετικές με τους τομείς προτεραιότητας των ΠΣΕΕ προσκλήσεις προς το σύνολο των ενταγμένων πράξεων στους ΘΣ1,2,3 και 8

Δ2.1.2 Ποσοστό δημόσιας δαπάνης ενταγμένων πράξεων στις σχετικές με τους τομείς προτεραιότητας των ΠΣΕΕ προσκλήσεις προς το σύνολο της δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων πράξεων στους ΘΣ1,2,3 και 8

Δ1. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από τα ΠΕΠ κάλυπταν τις διαπιστωμένες ανάγκες που αναφέρονται στις ΠΣΕΕ;

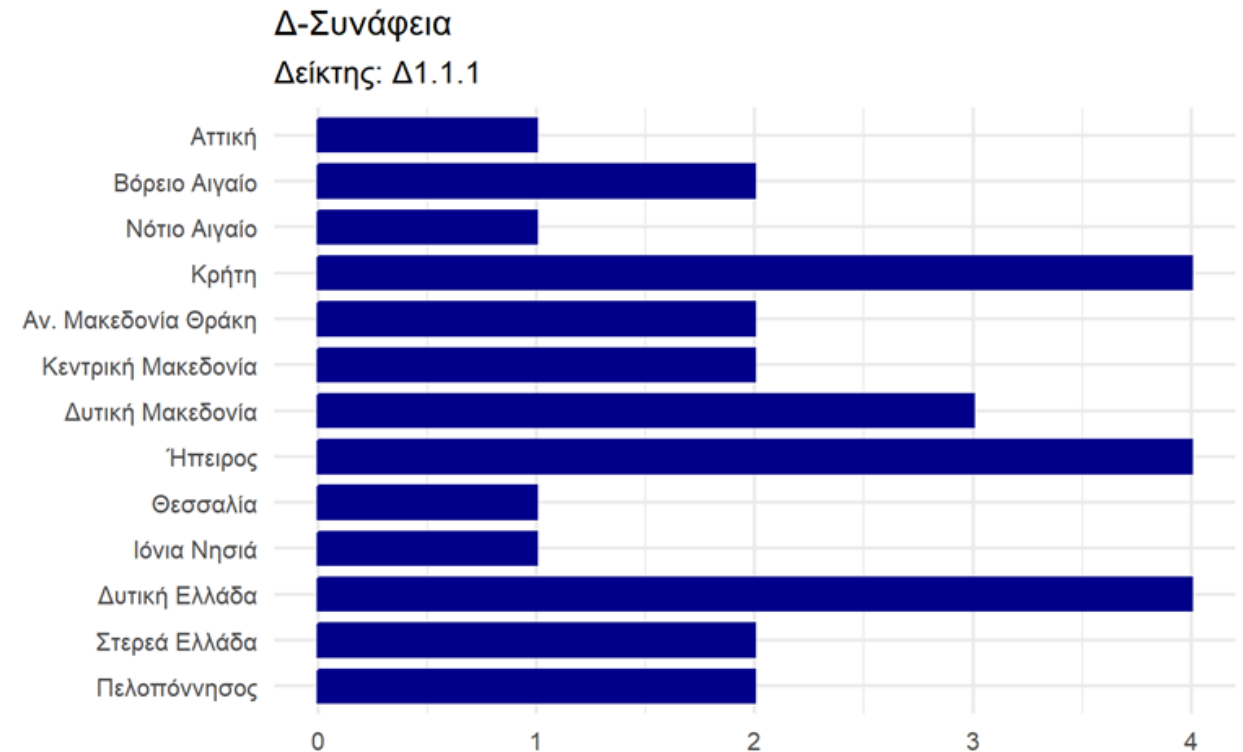
Η αξιολογική κρίση βασίστηκε στην ανάλυση κειμένων των ΠΣΕΕ και έλαβε υπόψη:

(α) το ύψος της δημόσιας δαπάνης της συνδρομής του ΠΕΠ που είχε προϋπολογίσει η κάθε ΠΣΕΕ σε σχέση μ' αυτό που διατέθηκε

(β) τους ειδικούς στόχους κάθε ΠΕΠ για τους οποίους είχε προβλεφθεί ότι θα συνεισέφεραν στην κάθε ΠΣΕΕ

(γ) τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από κάθε ΠΕΠ έναντι εκείνων που είχαν προβλεφθεί για κάθε ειδικό στόχο και

(δ) το μερίδιο χρηματοδότησης κάθε εργαλείου πολιτικής που ενεργοποιήθηκε

Δ2. Σε ποιο βαθμό οι επενδύσεις των ΠΕΠ μέσω των ΘΣ1,2,3 και 8 τροφοδότησαν δράσεις που υποστήριζαν τις ΠΣΕΕ;

Δ2.1.1 = Αριθμός ενταγμένων έργων σε κάθε πρόσκληση που κρίθηκε συναφής με τις ΠΣΕΕ στους ΘΣ1, 2, 3 & 8 / Σύνολο ενταγμένων πράξεων στους ΘΣ1,2,3 και 8

Δ2.1.2 = Δημόσια Δαπάνη (συμβάσεις) σε κάθε πρόσκληση που κρίθηκε συναφής με τις ΠΣΕΕ στους ΘΣ1, 2, 3 & 8 / Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης (συμβάσεις) ενταγμένων πράξεων στους ΘΣ1,2,3 και 8

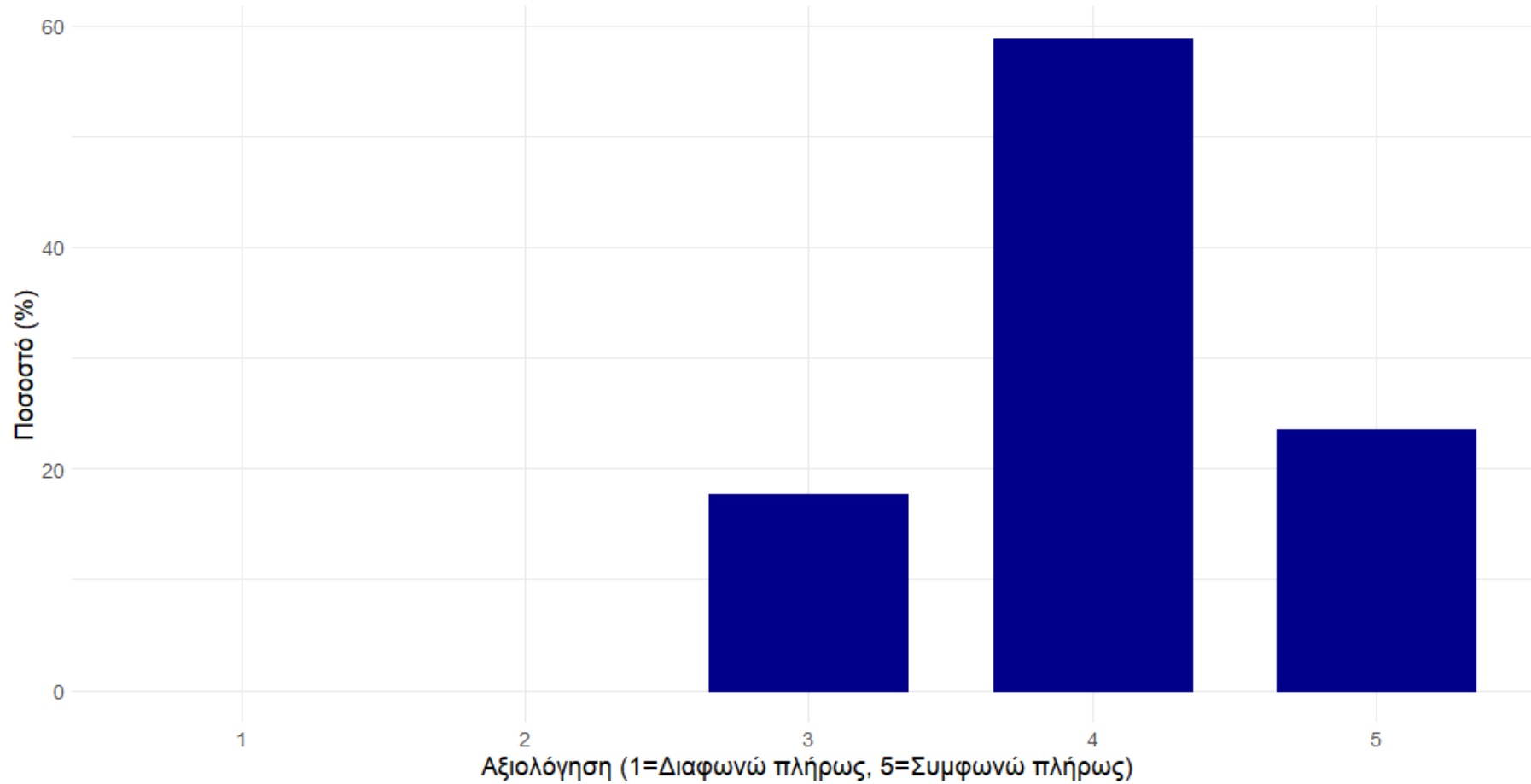
Περιφέρεια	Δ2.1.1 (%)	Δ2.1.2 (%)
Αττική	0.23	6.91
Βόρειο Αιγαίο	4.63	17.34
Νότιο Αιγαίο	0.28	7.08
Κρήτη	24.88	17.38
Ανατ. Μακεδονία Θράκη	0.20	6.40
Κεντρική Μακεδονία	5.55	5.80
Δυτική Μακεδονία	3.26	21.80
Ήπειρος	20.15	35.97
Θεσσαλία	1.76	10.84
Ιόνια Νησιά	0.55	3.16
Δυτική Ελλάδα	1.46	9.67
Στερεά Ελλάδα	21.11	26.03
Πελοπόννησος	8.14	5.99

Συμπεράσματα για τη **Συνάφεια**

1. Τα **ΠΕΠ δεν υποστήριξαν τις RIS3 στο βαθμό που είχε σχεδιαστεί**, αν ληφθεί υπόψη
 - το ύψος της δημόσιας δαπάνης της συνδρομής του ΠΕΠ που είχε προϋπολογίσει η κάθε ΠΣΕΕ σε σχέση μ' αυτό που διατέθηκε
 - οι ειδικοί στόχοι κάθε ΠΕΠ για τους οποίους είχε προβλεφθεί ότι θα συνεισέφεραν στην κάθε ΠΣΕΕ
 - τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από κάθε ΠΕΠ έναντι εκείνων που είχαν προβλεφθεί για κάθε ειδικό στόχο και
 - το μερίδιο χρηματοδότησης κάθε εργαλείου πολιτικής που ενεργοποιήθηκε
2. Υπάρχουν σημαντικά **περιθώρια για βελτίωση στο σχεδιασμό των RIS3 της νέας περιόδου** ώστε να προσδιοριστεί με μεγαλύτερη σαφήνεια η συνδρομή των ΠΕΠ

Ανάδραση από το κοινό

Συμφωνείτε με τα συμπεράσματα για τη Συνάφεια;
Πλήθος Απαντήσεων: 17, Μέση αξιολόγηση: 4.1

Προστιθέμενη αξία

E1. Σε ποιο βαθμό θα είχαν επιτευχθεί οι στόχοι των ΠΣΕΕ χωρίς την υποστήριξη των ΠΕΠ;

E1.1 Ύπαρξη δράσεων υποστήριξης των ΠΣΕΕ σε περιφερειακό επίπεδο με χρηματοδότηση από τα ΠΕΠ που δεν είχαν προβλεφθεί από τα αντίστοιχα τομεακά

E1.1.1 Αριθμός προσκλήσεων υποστήριξης των ΠΣΕΕ από τα ΠΕΠ χωρίς ισοδύναμη πρόσκληση από τα αντίστοιχα τομεακά

E1.1.2 Ύψος δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων πράξεων των προσκλήσεων του δείκτη E1.1.1

E2.1 Σύγκριση των εργαλείων πολιτικής που χρηματοδοτήθηκαν από τα ΠΕΠ με αντίστοιχα εργαλεία πολιτικής του ΕΠΑΝΕΚ

E2.1.1 Ποσοστό δημόσιας δαπάνης ενταγμένων πράξεων στα σχετικά με τους τομείς προτεραιότητας των ΠΣΕΕ εργαλεία πολιτικής επί του συνόλου της δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων πράξεων σε αντίστοιχα εργαλεία πολιτικής του ΕΠΑΝΕΚ

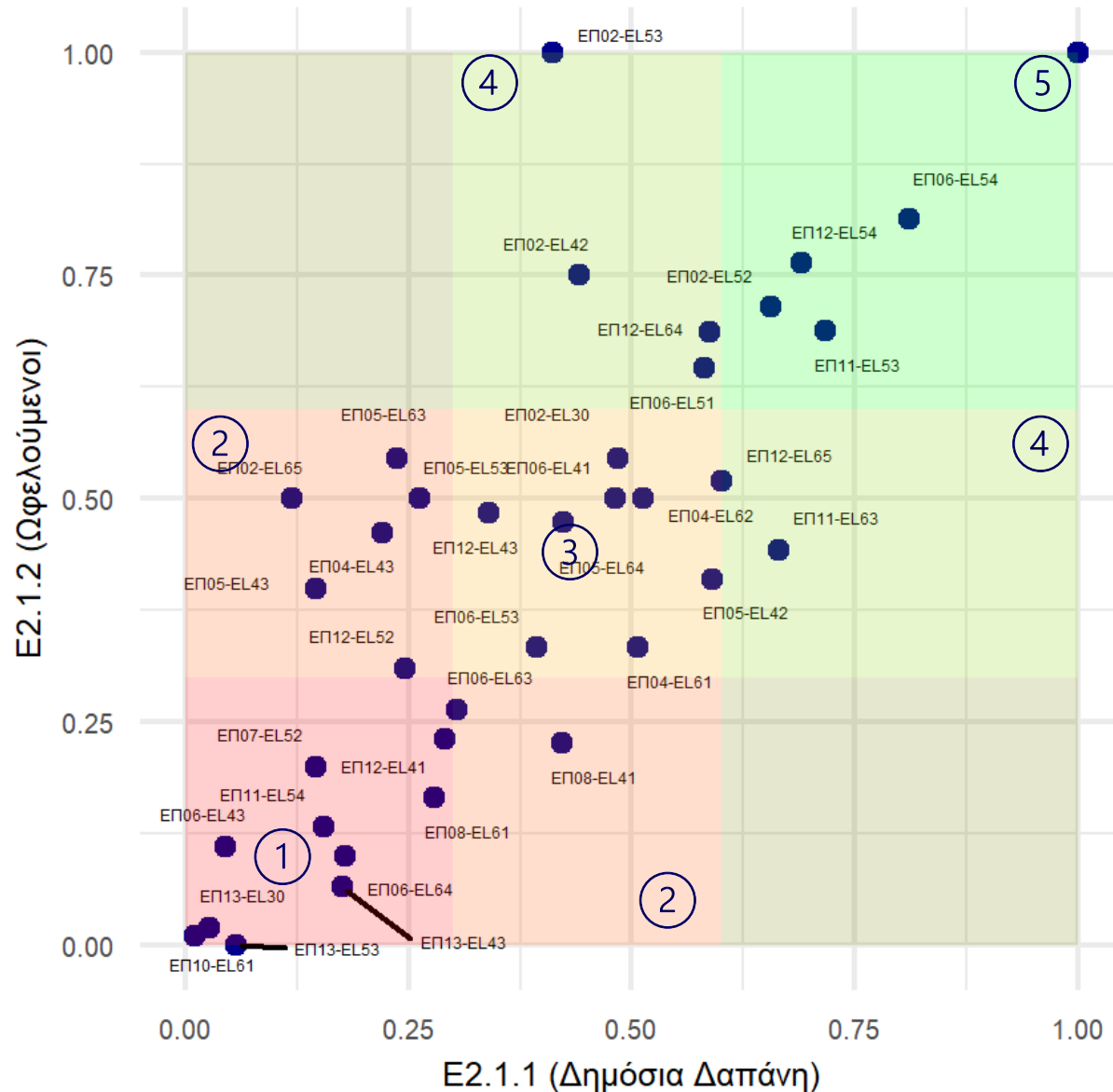
E2.1.2 Ποσοστό μοναδικών δικαιούχων που χρηματοδοτήθηκαν αμιγώς από Εργαλεία Πολιτικής μέσω των ΠΕΠ σε σχέση με τους μοναδικούς δικαιούχων που χρηματοδοτήθηκαν από εργαλεία υποστήριξης των ΠΕΠ, του ΕΠΑΝΕΚ

Ε1.1 Ύπαρξη δράσεων υποστήριξης των ΠΣΕΕ σε περιφερειακό επίπεδο με χρηματοδότηση από τα ΠΕΠ που δεν είχαν προβλεφθεί από τα αντίστοιχα τομεακά

Τέσσερις Περιφέρειες επένδυσαν **σημαντικό** ποσοστό της δημόσιας δαπάνης προς υποστήριξη των RIS3 μέσω των ΠΕΠ για να εφαρμόσουν δράσεις που δεν καλυπτόταν από τα τομεακά Προγράμματα ώστε να εξυπηρετήσουν τις ειδικές ανάγκες τους → **ένδειξη της ωριμότητας του Συστήματος Διακυβέρνησης των ΠΣΕΕ στο να σχεδιάζει και να υλοποιεί στοχευμένες και τοποκεντρικές πολιτικές, όσο και της προστιθέμενης αξίας των ΠΕΠ στο πεδίο της υποστήριξης των ΠΣΕΕ**

Πρόγραμμα	E1.1.1	E1.1.2	Ύψος ΔΔ (συμβ.) για όλα τα Εργ. Πολ.	% μοναδικό- τητας
	(α)	(β)	(γ)	$100 \times (\beta) / (\gamma)$
Αττική	6	11 533 989	30 084 746	38.34
Βόρειο Αιγαίο	1	511 162	15 643 505	3.27
Νότιο Αιγαίο	0	0	4 778 059	0.00
Κρήτη	2	682 903	22 926 359	2.98
Αν. Μακεδονία Θράκη	3	2 185 340	8 760 955	24.94
Κεντρική Μακεδονία	2	1 279 774	19 545 380	6.55
Δυτική Μακεδονία	1	668 800	18 563 957	3.60
Ήπειρος	3	16 598 247	35 324 760	46.99
Θεσσαλία	0	0	17 302 525	0.00
Ιόνια Νησιά	0	0	3 316 652	0.00
Δυτική Ελλάδα	0	0	16 337 767	0.00
Στερεά Ελλάδα	1	1 036 000	13 325 271	7.77
Πελοπόννησος	4	1 090 753	6 353 192	17.17

Δείκτες: Ε1.1.1 και Ε1.1.2

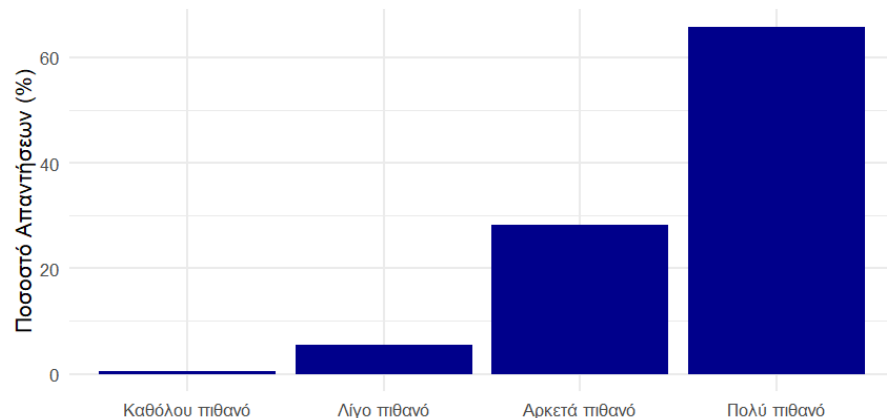

E2.1 Σύγκριση των εργαλείων πολιτικής που χρηματοδοτήθηκαν από τα ΠΕΠ με αντίστοιχα εργαλεία πολιτικής του ΕΠΑΝΕΚ

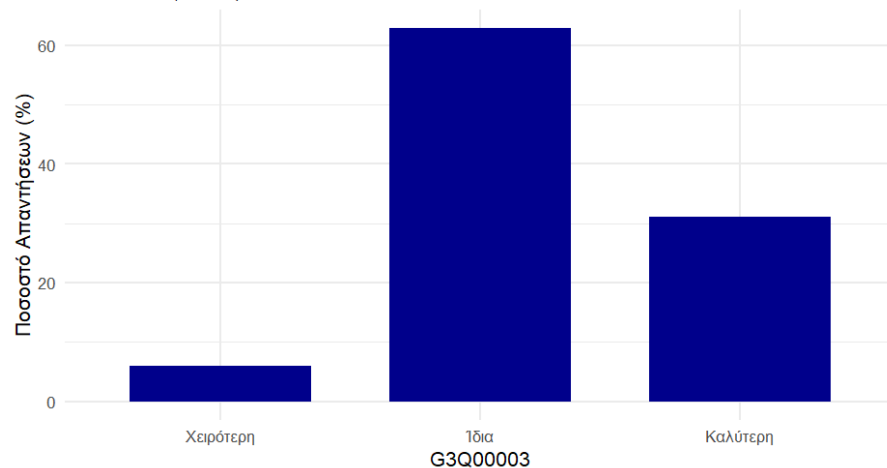
Περιφέρεια	E2.1.score
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	4.33
Πελοπόννησος	4.00
Αττική	3.50
Ήπειρος	3.40
Στερεά Ελλάδα	3.25
Κεντρική Μακεδονία	3.00
Ιόνια Νησιά	3.00
Βόρειο Αιγαίο	2.83
Δυτική Μακεδονία	2.80
Νότιο Αιγαίο	2.67
Δυτική Ελλάδα	2.33
Κρήτη	2.33
Θεσσαλία	1.67

Ενδείξεις προστιθέμενης αξίας από την έρευνα πεδίου

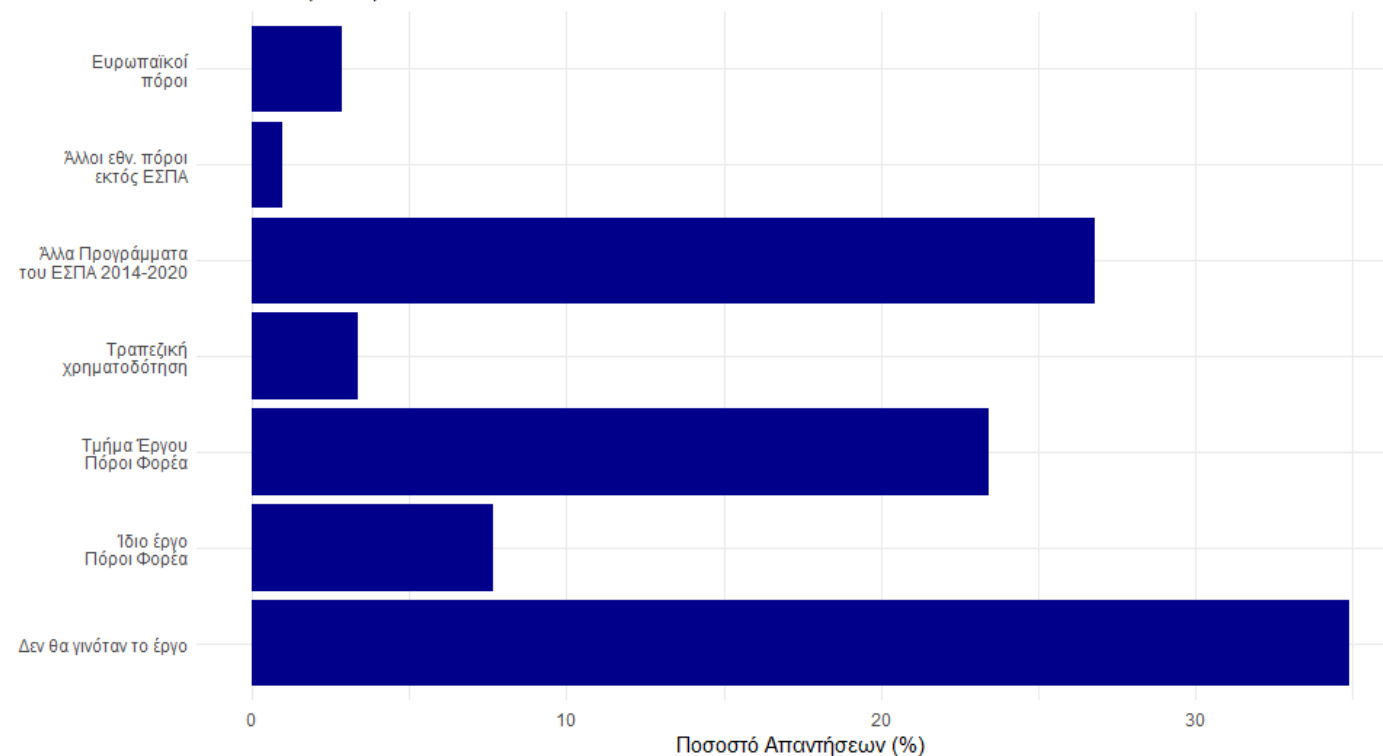
Πρόθεση διεκδίκησης αντίστοιχου έργου από ΠΕΠ2021-27
G3Q00005 (n=418)

Εμπειρία υλοποίησής του έργου στο ΠΕΠ σε σχέση με άλλες πηγές
G3Q00003 (n=418)

Τι θα γινόταν αν δεν υπήρχε το ΠΕΠ;
G3Q00004 (n=418)

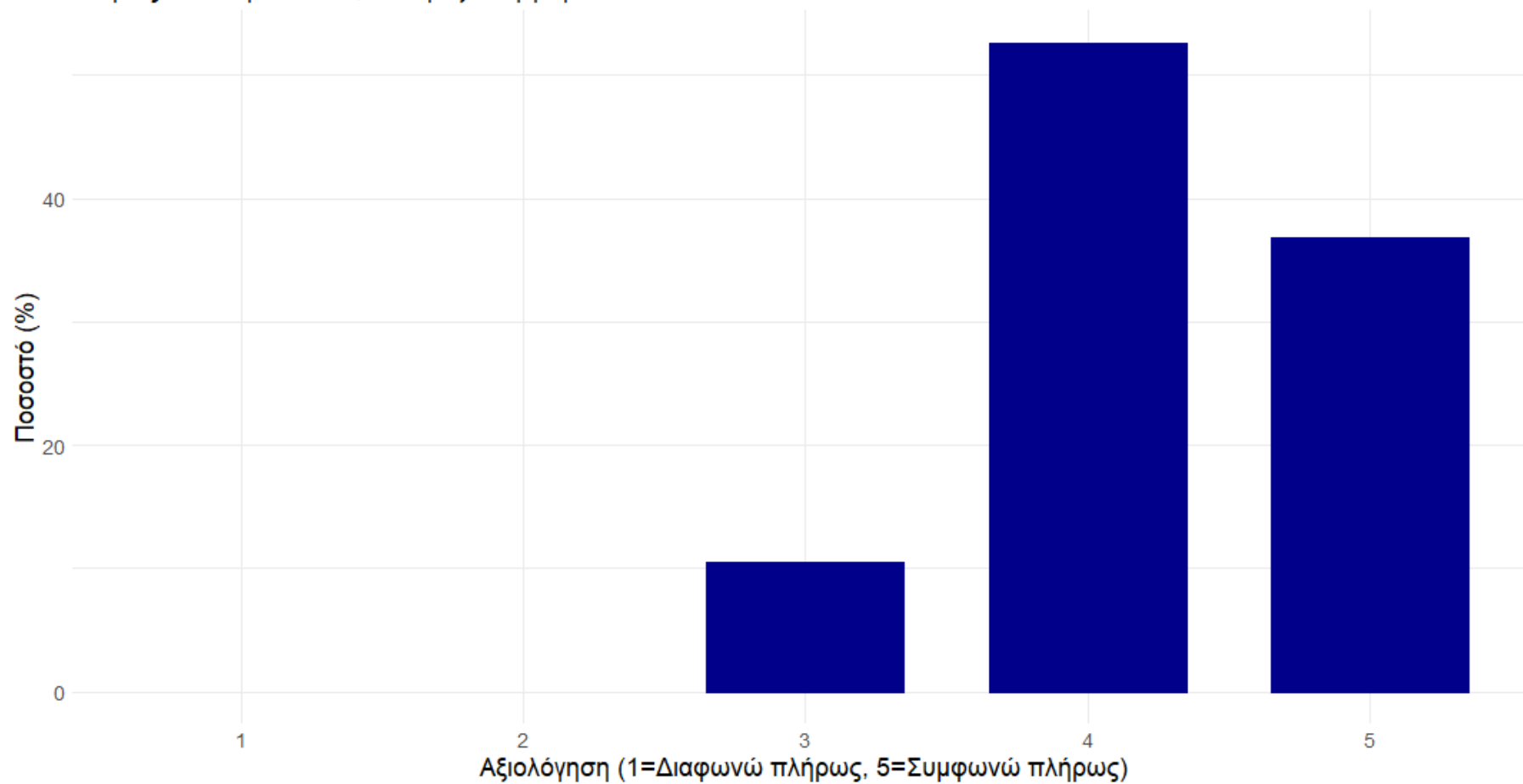

Συμπεράσματα για την Προστιθέμενη Αξία

1. Τα ΠΕΠ μπορούν να συνεισφέρουν στην εφαρμογή τοποκεντρικών αναπτυξιακών στρατηγικών
 - Ιδιαίτερα ενθαρρυντική η προσπάθεια για να σχεδιαστούν και να εφαρμοστούν δράσεις υποστήριξης των RIS3 που ήταν **προσαρμοσμένες στις τοπικές ανάγκες και δεν καλυπτόταν επαρκώς από αντίστοιχες δράσεις τομεακών προγραμμάτων**
 - **Θετικές ενδείξεις από την εμπειρία των ωφελούμενων σε σχέση με άλλες πηγές χρηματοδότησης και την πρόθεση διεκδίκησης αντίστοιχων έργων στην περίοδο 2021-27**
2. Υπάρχουν **περιθώρια για βελτίωση στην κατάτμηση των ομάδων-στόχου και στα κριτήρια επιλογής των πράξεων** ώστε
 - Να **αποφεύγονται οι θεματικές επικαλύψεις με τα τομεακά προγράμματα**
 - Να υποστηρίζονται **διαφορετικοί δικαιούχοι**

Ανάδραση από το κοινό

Συμφωνείτε με το συμπέρασμα για την Προστιθέμενη Αξία;
Πλήθος Απαντήσεων: 19, Μέση αξιολόγηση: 4.3

Επιπτώσεις

ΣΤ1. Σε ποιο βαθμό οδήγησαν οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ στα αναμενόμενα άμεσα και μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα;

ΣΤ1.1 Βαθμός επίτευξης αναμενόμενων (από τη ΘτΑ) άμεσων αποτελεσμάτων

ΣΤ1.2 Βαθμός επίτευξης αναμενόμενων (από τη ΘΤΑ) μεσοπρόθεσμων αποτελεσμάτων

ΣΤ2. Σε ποιο βαθμό αναμένεται να οδηγήσουν οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ σε διατηρήσιμα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα;

ΣΤ3. Σε ποιο βαθμό οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ ήταν συμβατές με τη χωρική κατανομή της οικονομικής δραστηριότητας σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας;

ΣΤ3.1.1 Σύγκριση έντασης δημόσιας δαπάνης από δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ και της σχετικής συνεισφοράς στην ΑΠΑ ανά περιφερειακή ενότητα

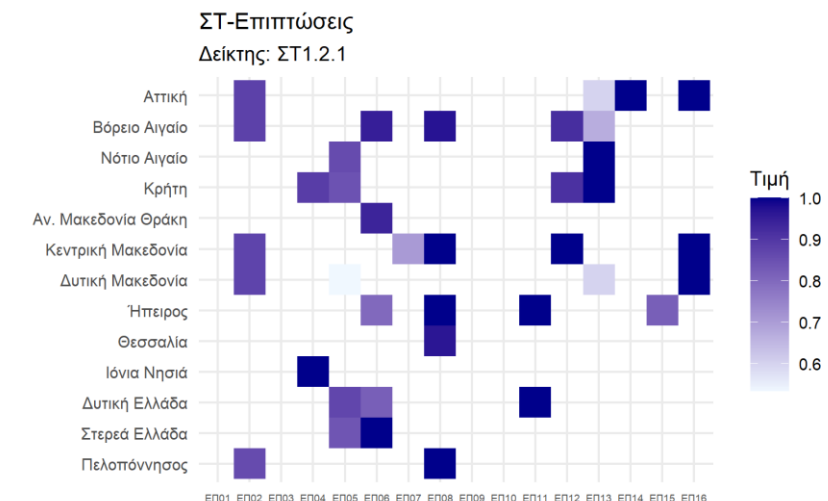
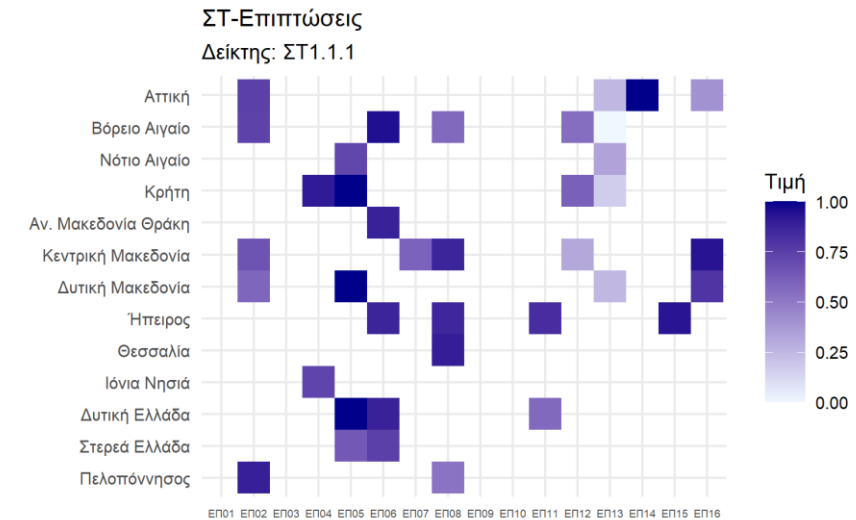
ΣΤ3.1.2 Σύγκριση κατά κεφαλήν συνολικής δημόσιας δαπάνης από δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ ανά περιφερειακή ενότητα

ΣΤ1. Σε ποιο βαθμό οδήγησαν οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ στα αναμενόμενα άμεσα και μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα;

Μέσω της έρευνας πεδίου, επιβεβαιώθηκε η θεωρία της Αλλαγής ως προς τα άμεσα και τα μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα για 8 από τα 13 Εργαλεία Πολιτικής που εφαρμόστηκαν από τα ΠΕΠ προς υποστήριξη των οικείων Στρατηγικών Έξυπνης Εξειδίκευσης και καλύπτουν το 82,52% της δημόσιας δαπάνης που διατέθηκε

Ο συνολικός βαθμός επίτευξης των άμεσων(ΣΤ1.1.1) αποτελεσμάτων κυμαίνεται, ανά εργαλείο πολιτικής στην περιοχή από 63,65% (ΕΠ11) έως 94,11% (ΕΠ15), επιδόσεις που θεωρούνται **ιδιαίτερα ικανοποιητικές**

Η εκτίμηση για το συνολικό βαθμό επίτευξης των μεσοπρόθεσμων αποτελεσμάτων (ΣΤ1.2.1) κυμαίνεται, ανά εργαλείο πολιτικής στην περιοχή από 73,77% (ΕΠ15) έως 100% (ΕΠ11). Ανάλογα με το εργαλείο πολιτικής, **τα μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα θα μπορούν να είναι μετρήσιμα από το 2024 έως και το 2026**

ΣΤ2. Σε ποιο βαθμό αναμένεται να οδηγήσουν οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ σε διατηρήσιμα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα;

Ποσοτικά τεκμήρια

Η ανάλυση στο ερώτημα ΣΤ1 βελτιώνει την αναλυτική ικανότητα ως προς την επίτευξη των εκροών και δίνει θετικές ενδείξεις για τη μελλοντική επίτευξη μεσοπρόθεσμων αποτελεσμάτων

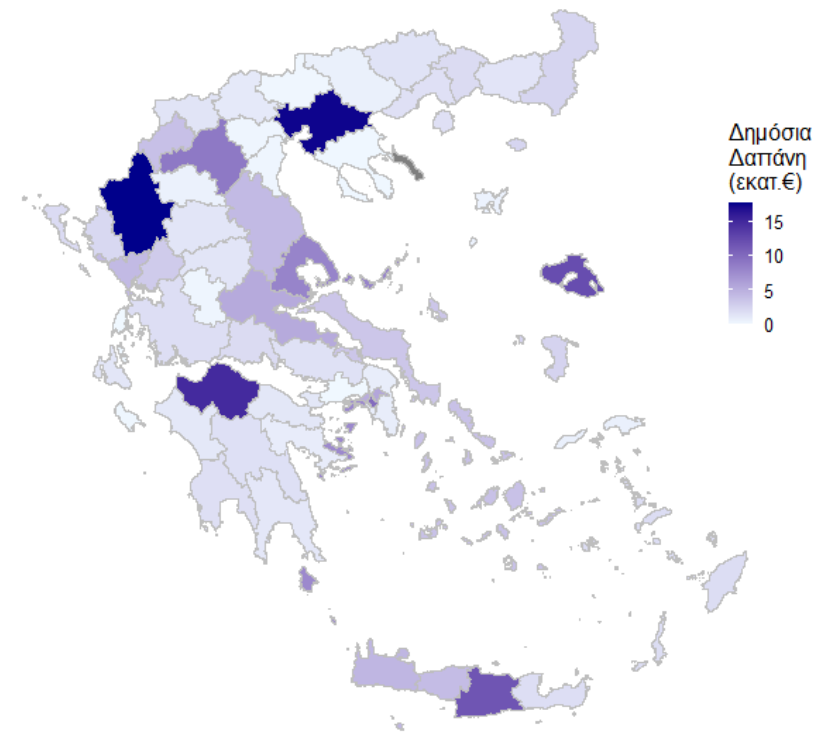
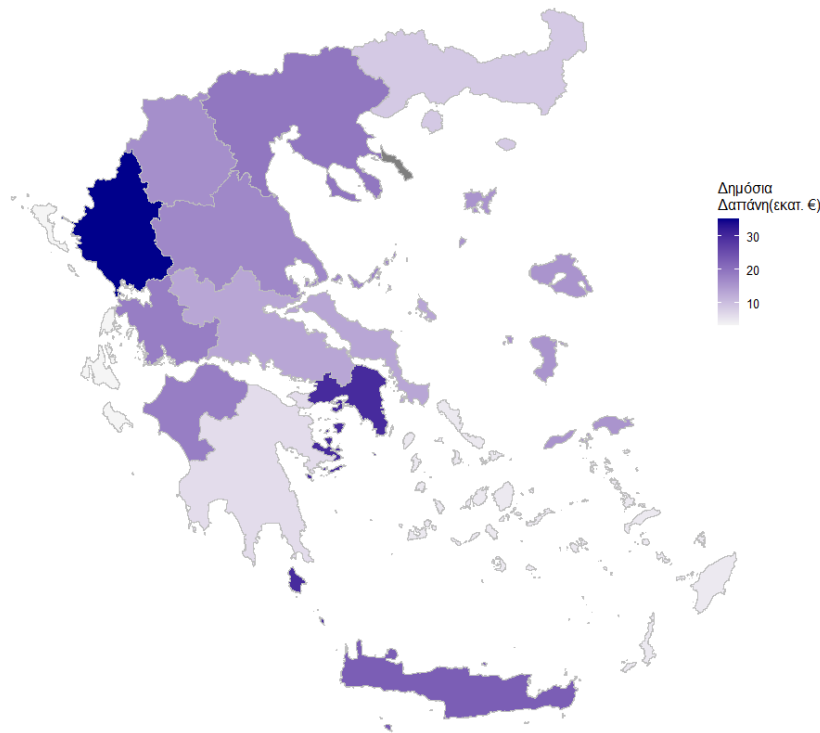
Ο συγκριτικά χαμηλός αριθμός των ωφελούμενων σε σχέση με τον συνολικό πληθυσμό των εν δυνάμει ωφελούμενων (βλ. Α4), το μέγεθός τους και η κλαδική σύνθεση οδηγούν στο συμπέρασμα ότι πολύ δύσκολα θα καταγραφτούν στατιστικά σημαντικές επιπτώσεις από τις αξιολογούμενες δράσεις

Ποιοτικά τεκμήρια

Όπως έγινε σαφές κατά τη διάρκεια των δομημένων συνεντεύξεων με τις ΕΥΔ, η αξιολόγηση του βαθμού κατά τον οποίο οι δράσεις υποστήριξης των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης από τα ΠΕΠ μπορούν να οδηγήσουν σε διατηρήσιμα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα είναι ιδιαίτερα δύσκολη λόγω των παρακάτω λόγων:

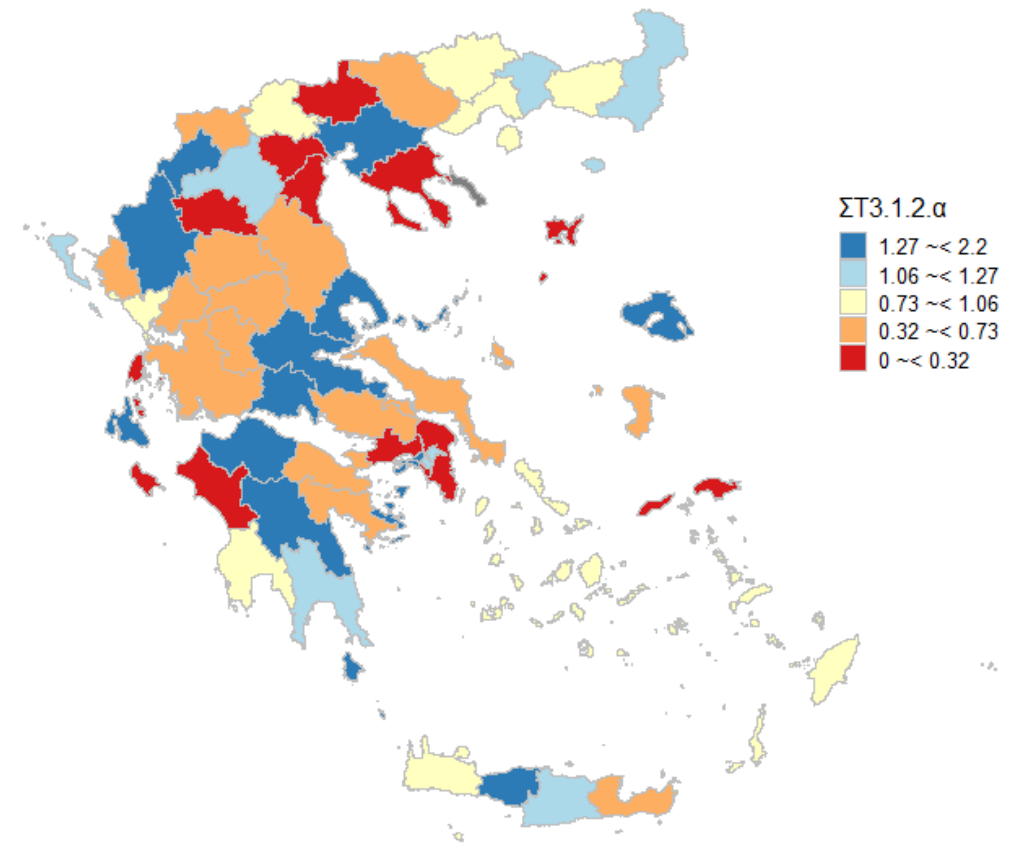
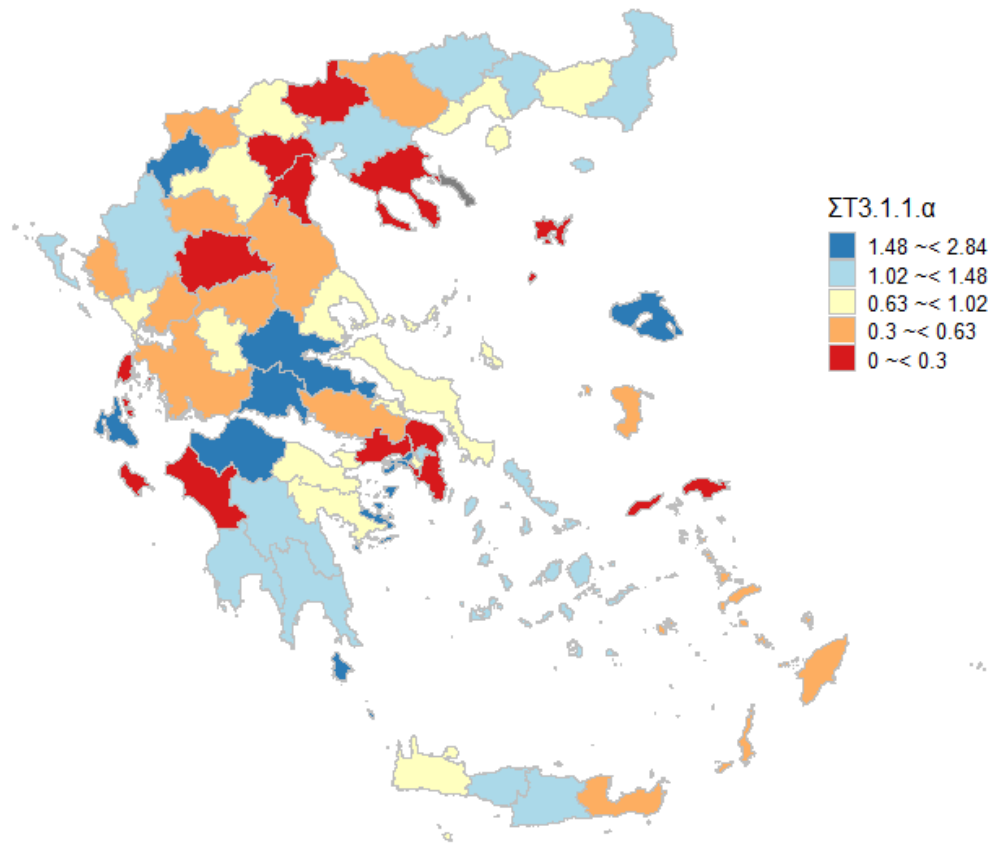
- Πολλές δράσεις έχουν μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που δεν μπορούν να παρατηρηθούν κατά την τρέχουσα χρονική στιγμή
- Πολλά από τα έργα δεν είχαν ολοκληρωθεί μέχρι την περίοδο κατά την οποία έγιναν οι συνεντεύξεις (αρχές φθινοπώρου 2023)
- Η δημόσια δαπάνη που είχε διατεθεί στα ΠΕΠ είναι ανεπαρκής για να δημιουργήσει επιπτώσεις που μπορούν να μετρηθούν στις επίσημες στατιστικές, πολύ δε περισσότερο να τις διατηρήσει για μεγάλο χρονικό διάστημα

ΣΤ3. Σε ποιο βαθμό οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ ήταν συμβατές με τη χωρική κατανομή της οικονομικής δραστηριότητας σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας;

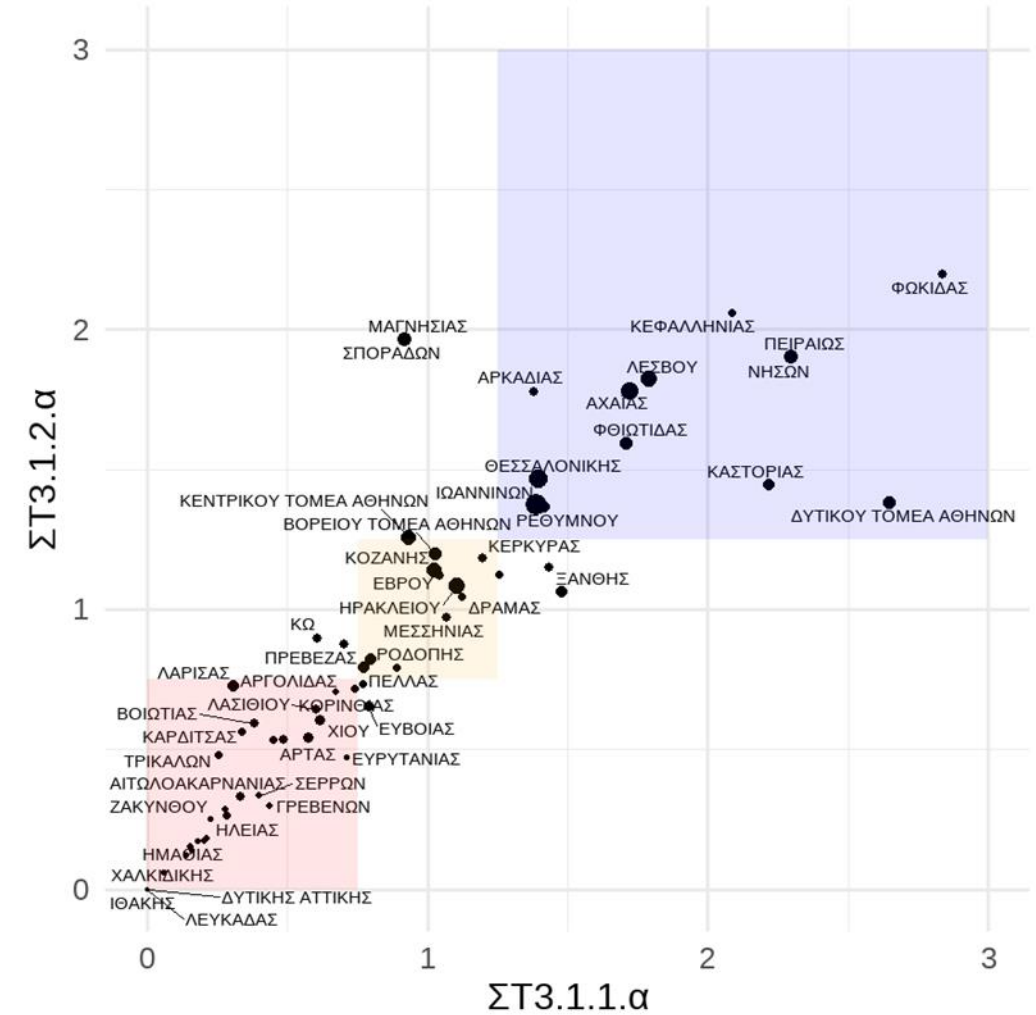
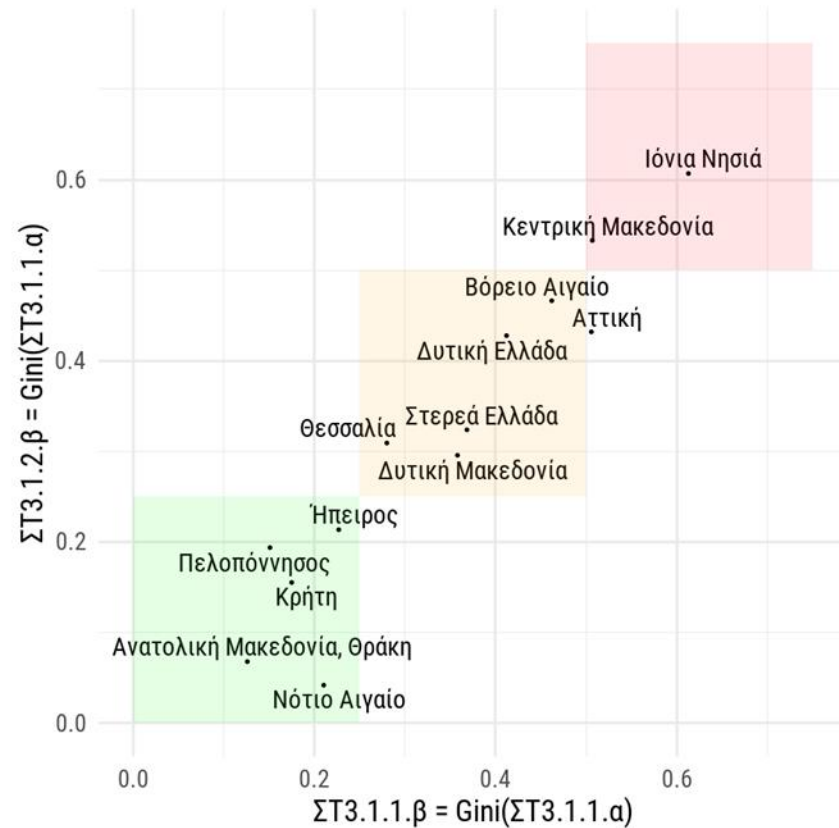

Οι Π.Ε. Λέσβου (Β. Αιγαίο), Αχαΐας (Δυτική Ελλάδα), Φθιώτιδας (Στερεά Ελλάδα), Θεσσαλονίκης (Κεντρικής Μακεδονίας), Αρκαδίας (Πελοπόννησος) και Ιωαννίνων (Ήπειρος) φαίνεται να λειτουργούν ως σημεία συγκέντρωσης δυναμικού για καινοτομία, με δεδομένη την ενεργοποίηση του μίγματος πολιτικής από τα αντίστοιχα ΠΕΠ.

Με δεδομένο το μίγμα πολιτικής, η στάθμιση της κατανομής της ΔΔ με όρους ΑΠΑ (ΣΤ3.1.1.α) και όρους πληθυσμού (ΣΤ3.1.1β) αναδεικνύει ανισότητες σχεδόν στις ίδιες Π.Ε.

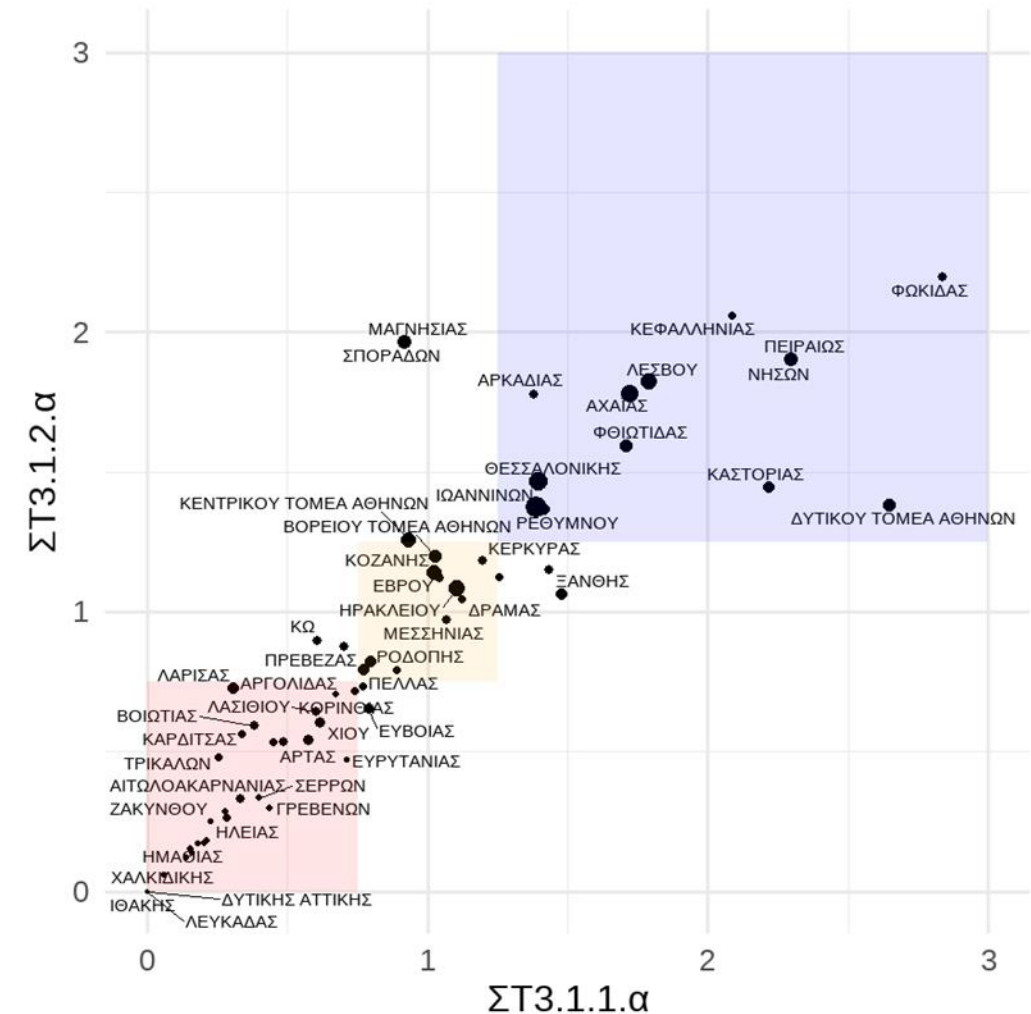
Οι ανισότητες σε περιφερειακή και υπο-περιφερειακή κλίμακα

Προκλήσεις

Η μεγαλύτερη πρόκληση για τις Περιφερειακές Στρατηγικές Έξυπνης Εξειδίκευσης της περιόδου 2021-2027 είναι η αντιμετώπιση των αναγκών των Περιφερειακών Ενοτήτων στην κόκκινη περιοχή, δηλαδή, εκείνων που φαίνεται να μην μπορούν να επωφεληθούν επαρκώς σε σχέση με το πληθυσμιακό και το οικονομικό τους ίχνος από το εφαρμοζόμενο μίγμα πολιτικής

Θα απαιτηθούν στοχευμένες πολιτικές ώστε να ενσωματωθούν βαθμιαία τόσο στο περιφερειακό, όσο και στο εθνικό σύστημα καινοτομίας, και να αρθεί η περιθωριοποίηση, ή η υποβάθμιση με το χρόνο, των τοπικών παραγωγικών συστημάτων

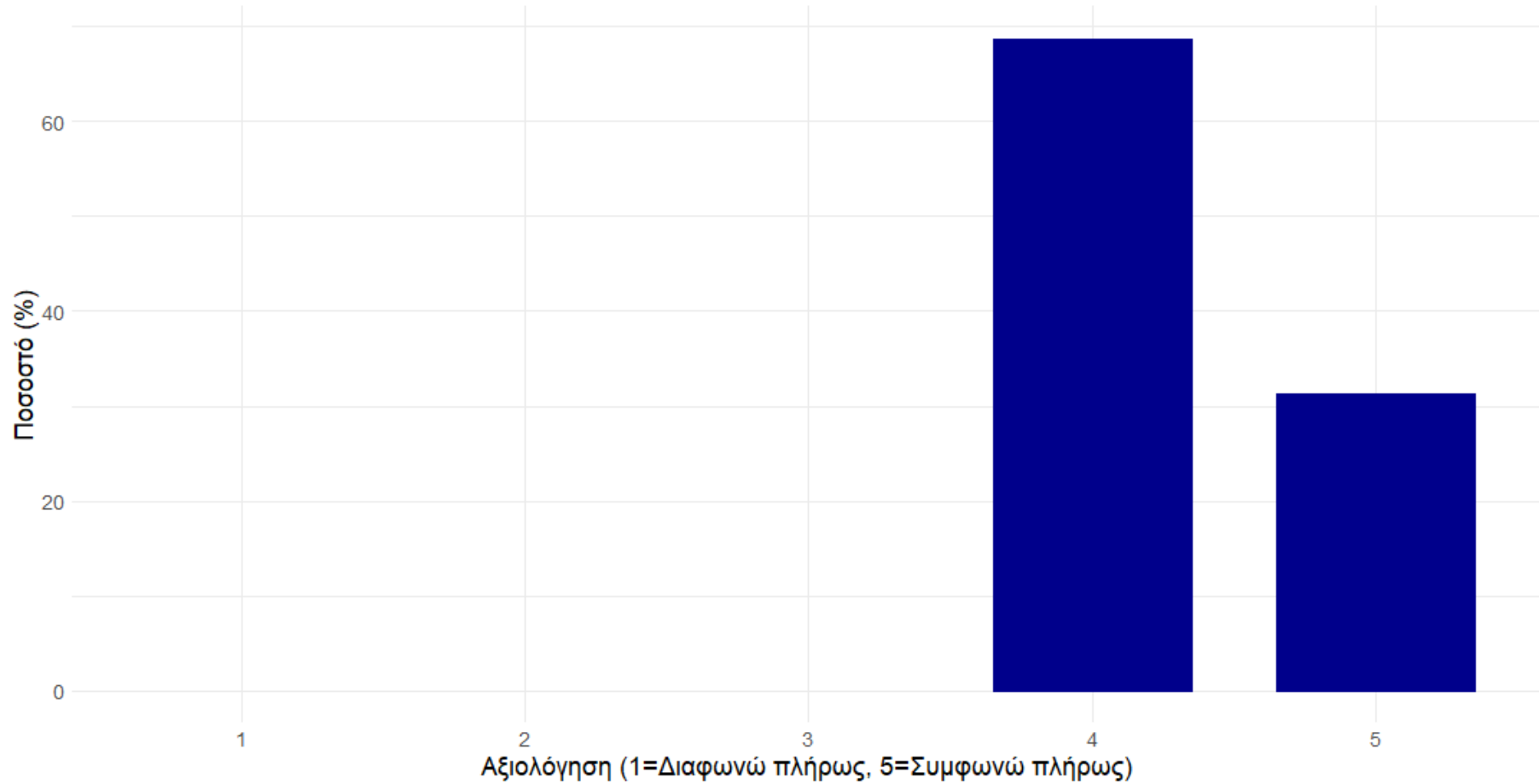

Συμπεράσματα για τις Επιπτώσεις

1. Οι δράσεις υποστήριξης των RIS3 μέσω των ΠΕΠ φαίνεται **να επιτυγχάνουν σε ικανοποιητικό βαθμό** τα αναμενόμενα **άμεσα** και **μεσοπρόθεσμα** αποτελέσματα → στη σωστή **τροχιά για την επίτευξη επιπτώσεων**
2. Το **μέγεθος των επιπτώσεων**, αν συνεκτιμηθεί το προφίλ των ωφελούμενων (μέγεθος, κλάδοι) και η ένταση της χρηματοδότησης, **δεν αναμένεται να είναι σημαντικό**
3. Οι **επιπτώσεις αναμένεται να εμφανιστούν από το 2024** (κυρίως ΘΣ2 και ΘΣ3) **μέχρι το 2026** (ΘΣ1)
4. Σε έξι από τις δεκατρείς περιφέρειες, οι **επιπτώσεις αναμένεται να είναι έντονα συγκεντρωμένες γύρω απ' τις πρωτεύουσες** των Περιφερειών → path dependance → είναι θέμα πολιτικής αν αυτό είναι το επιθυμητό μοντέλο ανάπτυξης

Ανάδραση από το κοινό

Συμφωνείτε με τα συμπεράσματα για τις Επιπτώσεις;
Πλήθος Απαντήσεων: 16, Μέση αξιολόγηση: 4.3

Γιάννης Τόλιας, Μιχάλης Μεταξάς, Χρήστος Χίου,
Απόστολος Αποστολίδης, Θεοδώρα Ιστορίου

Innovatia Systems

Δωδεκανήσου 22, 546 26 Θεσσαλονίκη

+30 231 056 7442

{tolias, metaxas, chiou, aa}@innovatiasystems.eu